

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/20-10/15
URBROJ: 613-20-21-128
Pazin, 5. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje komunalnom
infrastrukturuom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Istarske županije**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	6
Podaci o komunalnoj infrastrukturi	14
Grad Buje-Buie	20
Grad Buzet	33
Grad Labin	46
Grad Novigrad-Cittanova	60
Grad Pazin	75
Grad Poreč-Parenzo	86
Grad Pula-Pola	99
Grad Rovinj-Rovigno	112
Grad Umag-Umago	125
Grad Vodnjan-Dignano	139
Općina Bale-Valle	151
Općina Barban	164
Općina Brtonigla-Verteneglio	176
Općina Cerovlje	189
Općina Fažana-Fasana	200
Općina Funtana-Fontane	213
Općina Gračišće	225
Općina Grožnjan-Grisignana	237
Općina Kanfanar	250
Općina Karojba	262
Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	273
Općina Kršan	287
Općina Lanišće	298
Općina Ližnjan-Lisignano	308
Općina Lupoglav	320
Općina Marčana	331
Općina Medulin	343
Općina Motovun-Montona	355
Općina Oprtalj-Portole	368
Općina Pićan	381
Općina Raša	395
Općina Sveta Nedelja	406
Općina Sveti Lovreč	418
Općina Sveti Petar u Šumi	430
Općina Svetvinčenat	441
Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	453
Općina Tinjan	465
Općina Višnjan-Visignano	478
Općina Vižinada-Visinada	490
Općina Vrsar-Orsera	502

SADRŽAJ

stranica

Općina Žminj	514
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ISTARSKE ŽUPANIJE	526
Prilog 1	530
Prilog 2	532
Prilog 3	533
Prilog 4	534
Prilog 5	537

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA
LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ISTARSKÉ ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 5. studenoga 2021.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na komunalno gospodarstvo. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20), komunalno gospodarstvo je cjelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinica lokalne samouprave, a temelji se na načelima zaštite javnog interesa, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga, zaštite ugroženih kategorija građana i drugim načelima.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz financijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika
- pribavljena su obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi ○ odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige ○ jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte ○ građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom ○ podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente ○ doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu ○ gradonačelnici odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ○ podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu ○ odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade ○ odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesenim odlukama ○ opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama ○ cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom ○ je li u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome donijelo odluku te jesu li međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene ugovorom

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području te je djelatnosti povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave ○ u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području ○ u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> ○ jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom ○ jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mjere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva ○ unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi, drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično), **građevine i uređaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodokoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **groblja i krematorije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) te na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvata i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne oznake zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturu, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje)), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada s javnih površina) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene).

U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom. Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljanje te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. U prilogu 1 daju se podaci o broju komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja. Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču. Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovođstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linijskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge. Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dađe gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva. U prilogu 2 daju se podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije u 2019. i 2020.

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja odnosno smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishođenja akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 73/17 i 14/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U prilogu 3 daju se podaci o donošenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju na području jedinica lokalne samouprave Istarske županije.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. U prilogu 4 daju se podaci o prihodima od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije u 2019.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m^3) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18). Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m^3) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrtne površine građevine izražene u četvornim metrima (m^2) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19). Rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Plaća je vlasnik odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (K_z) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (K_n) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05.

Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave također donosi odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni. Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji i mjesečni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka ako se naknada ne plaća mjesečno te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine. U prilogu 5 daju se podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave Istarske županije.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu.

Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Podaci o komunalnoj infrastrukturi

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Istarske županije, utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), evidentirale su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) na svom području 53 055 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 2

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Jedinice lokalne samouprave	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	8 439	2 080	1 965	1 911	2 483
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	487	150	174	56	107
3.	Javna parkirališta	697	216	88	55	338
4.	Javne garaže	0	0	0	0	0
5.	Javne zelene površine	1 746	1 080	338	290	38
6.	Građevine i uređaji javne namjene	921	347	214	142	218
7.	Javna rasvjeta	42 920	9 743	1 500	1 703	29 974
8.	Groblja i krematoriji na grobljima	143	66	34	21	22
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	56	14	4	5	33
10.	Druge građevine komunalne infrastrukture	12	0	1	11	0
	Ukupno	55 421	13 696	4 318	4 194	33 213

Od ukupno 55 421 evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije, 13 696 ili 24,7 % u vlasništvu je jedinica lokalne samouprave, 4 318 ili 7,8 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 4 194 ili 7,6 % nalazi se na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 33 213 ili 59,9 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Najznačajniji broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na javnu rasvjetu i nerazvrstane ceste. Građevine i uređaji javne rasvjete čine 77,4 %, nerazvrstane ceste 15,3 %, a sve ostale građevine i uređaji 7,3 % ukupnog broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 3

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
po jedinicama lokalne samouprave na području Istarske
županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Grad Buje-Buie	312	117	37,5	39	12,5	29	9,3	127	40,7
2.	Grad Buzet	1 950	1 650	84,6	231	11,8	69	3,5	0	0,0
3.	Grad Labin	3 581	56	1,6	13	0,4	428	12,0	3 084	86,1
4.	Grad Novigrad-Cittanova	1 282	276	21,5	446	34,8	347	27,1	213	16,6
5.	Grad Pazin	352	0	0,0	0	0,0	0	0,0	352	100,0
6.	Grad Poreč-Parenzo	1 478	344	23,3	377	25,5	51	3,5	706	47,8
7.	Grad Pula-Pola	13 384	497	3,7	83	0,6	409	3,1	12 395	92,6
8.	Grad Rovinj-Rovigno	3 656	3 346	91,5	205	5,6	105	2,9	0	0,0
9.	Grad Umag-Umago	9 824	322	3,3	16	0,2	0	0,0	9 486	96,6
10.	Grad Vodnjan-Dignano	1 717	1 651	96,2	20	1,2	46	2,7	0	0,0
11.	Općina Bale-Valle	756	626	82,8	9	1,2	88	11,6	33	4,4
12.	Općina Barban	887	2	0,2	5	0,6	880	99,2	0	0,0
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	79	33	41,8	40	50,6	6	7,6	0	0,0
14.	Općina Cerovlje	139	37	26,6	90	64,7	12	8,6	0	0,0
15.	Općina Fažana-Fasana	1 001	975	97,4	20	2,0	4	0,4	2	0,2
16.	Općina Funtana-Fontane	508	434	85,4	16	3,1	58	11,4	0	0,0
17.	Općina Gračišće	525	17	3,2	113	21,5	395	75,2	0	0,0
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	490	9	1,8	85	17,3	18	3,7	378	77,1
19.	Općina Kanfanar	790	590	74,7	195	24,7	5	0,6	0	0,0
20.	Općina Karojba	45	19	42,2	1	2,2	25	55,6	0	0,0
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	634	601	94,8	7	1,1	26	4,1	0	0,0
22.	Općina Kršan	235	0	0,0	0	0,0	0	0,0	235	100,0
23.	Općina Lanišće	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	1 173	430	36,7	430	36,7	313	26,7	0	0,0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
25.	Općina Lupoglav	108	0	0,0	0	0,0	0	0,0	108	100,0
26.	Općina Marčana	866	430	49,7	192	22,2	244	28,2	0	0,0
27.	Općina Medulin	3 142	49	1,6	78	2,5	26	0,8	2 989	95,1
28.	Općina Motovun-Montona	461	45	9,8	1	0,2	1	0,2	414	89,8
29.	Općina Oprtalj-Portole	690	13	1,9	17	2,5	17	2,5	643	93,2
30.	Općina Pićan	740	3	0,4	503	68,0	51	6,9	183	24,7
31.	Općina Raša	280	77	27,5	114	40,7	89	31,8	0	0,0
32.	Općina Sveta Nedelja	1 691	45	2,7	323	19,1	213	12,6	1 110	65,6
33.	Općina Sveti Lovreč	476	79	16,6	243	51,1	154	32,4	0	0,0
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	419	354	84,5	64	15,3	1	0,2	0	0,0
35.	Općina Svetvinčenat	39	0	0,0	0	0,0	0	0,0	39	100,0
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	100,0
37.	Općina Tinjan	176	148	84,1	18	10,2	10	5,7	0	0,0
38.	Općina Višnjan-Visignano	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
39.	Općina Vižinada-Visinada	627	401	64,0	152	24,2	74	11,8	0	0,0
40.	Općina Vrsar-Orsera	908	21	2,3	172	18,9	1	0,1	714	78,6
41.	Općina Žminj	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ukupno		55 423	13 697	24,7	4 318	7,8	4 195	7,6	33 213	59,9

Općine Lanišće, Višnjan-Visignano i Žminj nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture, odnosno nisu započele s evidentiranjem građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Općine Lupoglav, Svetvinčenat i Tar Vabriga-Torre Abrega vode evidenciju nerazvrstanih cesta, u koju se ne unose podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Grad Pazin i Općina Kršan osim evidentiranja nerazvrstanih cesta, evidentira i drugu komunalnu infrastrukturu, a u evidenciju se ne unose podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom.

Gradovi Buje-Buie, Labin, Novigrad-Cittanova, Poreč-Parenzo, Pula-Pola i Umag-Umago te općine Bale-Valle, Fažana-Fasana, Grožnjan-Grisignana, Medulin, Motovun-Montona, Oprtalj-Portole, Pićan, Sveta Nedelja i Vrsar-Orsera vode evidenciju svih vrsta komunalne infrastrukture na svom području, a podaci o vlasništvu uneseni su za dio komunalne infrastrukture.

Druge jedinice lokalne samouprave na području Istarske županije započele su s evidentiranjem svih vrsta komunalne infrastrukture na svom području te u evidenciju komunalne infrastrukture unose podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Iz podataka o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom koji se unose u evidencije komunalne infrastrukture kod većine jedinica lokalne samouprave nije vidljivo, za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema navedenim odredbama, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Značajno veći broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture kod gradova Pule-Pola, Umaga-Umago, Rovinja-Rovigno, Labina, Buzeta, Vodnjana-Dignano te općina Medulin i Sveta Nedelja u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave odnosi se na evidentiranje velikog broja građevina i uređaja javne rasvjete, odnosno ormara za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom, rasvjetnih stupova, rasvjetnih tijela na zgradama i slično. Grad Pula-Pola evidentirao je 12 347, Grad Umag-Umago 9 484, Grad Rovinj-Rovigno 2 695, Grad Labin 2 665, Općina Medulin 2 120, Grad Buzet 1 761, Grad Vodnjan-Dignano 1 627 i Općina Sveta Nedelja 1 110 građevina i uređaja javne rasvjete na svom području.

U tablicama broj 4 i 5 daju se podaci o rashodima jedinica lokalne samouprave na području Istarske županije, prema podacima jedinica lokalne samouprave o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Sve jedinice lokalne samouprave donijele su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli su predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa, osim načelnika općina Pićan, Višnjan-Visignano i Žminj, te su za navedene općine korišteni podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 4

Rashodi jedinica lokalne samouprave Istarske županije, prema podacima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Buje-Buie	9.875.534,00	2.407.300,00	24,4
2.	Grad Buzet	4.058.445,00	2.058.883,00	50,7
3.	Grad Labin	9.980.750,00	9.183.006,00	92,0
4.	Grad Novigrad-Cittanova	11.778.449,00	7.912.992,00	67,2
5.	Grad Pazin	2.658.750,00	2.456.974,00	92,4
6.	Grad Poreč-Parenzo	30.193.900,00	21.383.614,00	70,8
7.	Grad Pula-Pola	18.981.450,00	14.942.751,00	78,7
8.	Grad Rovinj-Rovigno	40.116.437,00	12.127.702,00	30,2
9.	Grad Umag-Umago	39.457.000,00	22.876.078,00	58,0
10.	Grad Vodnjan-Dignano	14.997.000,00	11.860.633,00	79,1
11.	Općina Bale-Valle	4.287.500,00	3.372.509,00	78,7
12.	Općina Barban	1.998.455,00	1.844.221,00	92,3
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	2.023.000,00	457.213,00	22,6
14.	Općina Cerovlje	4.763.111,00	4.610.342,00	96,8
15.	Općina Fažana-Fasana	7.257.000,00	4.875.420,00	67,2
16.	Općina Funtana-Fontane	12.057.650,00	2.600.838,00	21,6
17.	Općina Gračišće	1.045.750,00	708.132,00	67,7
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	1.872.911,00	1.181.936,00	63,1
19.	Općina Kanfanar	4.270.000,00	2.552.832,00	59,8
20.	Općina Karojba	868.100,00	321.696,00	37,1

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	6.103.652,00	770.683,00	12,6
22.	Općina Kršan	2.041.000,00	1.235.050,00	60,5
23.	Općina Lanišće	49.850,00	49.713,00	99,7
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	22.746.810,00	8.631.016,00	37,9
25.	Općina Lupoglav	1.322.500,00	1.119.163,00	84,6
26.	Općina Marčana	5.122.000,00	4.266.226,00	83,3
27.	Općina Medulin	14.346.437,00	13.170.801,00	91,8
28.	Općina Motovun-Montona	217.920,00	217.921,00	100,0
29.	Općina Oprtalj-Portole	4.742.000,00	4.169.078,00	87,9
30.	Općina Pićan	1.264.000,00	1.183.960,00	93,7
31.	Općina Raša	530.000,00	529.019,00	99,8
32.	Općina Sveta Nedelja	2.167.500,00	809.180,00	37,3
33.	Općina Sveti Lovreč	1.935.000,00	443.454,00	22,9
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	366.000,00	259.544,00	70,9
35.	Općina Svetvinčenat	2.300.000,00	1.273.794,00	55,4
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	6.017.400,00	5.551.707,00	92,3
37.	Općina Tinjan	6.635.750,00	1.469.923,00	22,2
38.	Općina Višnjan-Visignano	649.750,00	619.727,00	95,4
39.	Općina Vižinada-Visinada	223.500,00	158.311,00	70,8
40.	Općina Vrsar-Orsera	13.487.100,00	13.369.075,00	99,1
41.	Općina Žminj	8.435.400,00	3.614.750,00	42,9
	Ukupno	323.244.761,00	192.647.167,00	59,6

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Istarske županije za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 323.244.761,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 192.647.167,00 kn, što je 130.597.594,00 kn ili 40,4 % manje od plana. Većina jedinica lokalne samouprave u programima građenja komunalne infrastrukture planirala je i ostvarivala rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, dječjih vrtića i sportskih građevina i drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 29.487.789,00 kn i čine 15,3 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 5

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Istarske županije, prema podacima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Buje-Buie	6.193.935,00	6.320.499,00	102,0
2.	Grad Buzet	6.264.520,00	5.447.296,00	87,0
3.	Grad Labin	12.078.635,00	11.867.898,00	98,3
4.	Grad Novigrad-Cittanova	12.127.680,00	12.388.992,00	102,2
5.	Grad Pazin	8.654.700,00	8.515.666,00	98,4
6.	Grad Poreč-Parenzo	22.630.500,00	21.090.574,00	93,2
7.	Grad Pula-Pola	59.994.292,00	58.689.710,00	97,8
8.	Grad Rovinj-Rovigno	18.325.400,00	17.350.072,00	94,7
9.	Grad Umag-Umago	18.835.117,00	16.596.606,00	88,1
10.	Grad Vodnjan-Dignano	7.295.750,00	5.582.134,00	76,5
11.	Općina Bale-Valle	1.867.600,00	1.641.875,00	87,9

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
12.	Općina Barban	750.000,00	598.018,00	79,7
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	900.000,00	715.939,00	79,5
14.	Općina Cerovlje	742.000,00	620.806,00	83,7
15.	Općina Fažana-Fasana	9.577.000,00	9.499.636,00	99,2
16.	Općina Funtana-Fontane	3.638.400,00	3.356.180,00	92,2
17.	Općina Gračišće	533.000,00	458.080,00	85,9
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	1.903.191,00	1.084.616,00	57,0
19.	Općina Kanfanar	1.260.000,00	1.175.568,00	93,3
20.	Općina Karojba	330.500,00	267.505,00	80,9
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	1.075.000,00	998.276,00	92,9
22.	Općina Kršan	3.565.000,00	3.514.489,00	98,6
23.	Općina Lanišće	786.735,00	779.834,00	99,1
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	2.720.902,00	2.422.946,00	89,0
25.	Općina Lupoglav	502.900,00	465.530,00	92,6
26.	Općina Marčana	2.075.000,00	1.869.198,00	90,1
27.	Općina Medulin	15.130.140,00	15.128.937,00	99,9
28.	Općina Motovun-Montona	1.191.193,00	1.361.314,00	114,3
29.	Općina Opatalj-Portole	604.900,00	618.587,00	102,3
30.	Općina Pićan	1.108.200,00	939.929,00	84,8
31.	Općina Raša	2.737.000,00	2.557.797,00	93,5
32.	Općina Sveta Nedelja	3.672.000,00	2.516.095,00	68,5
33.	Općina Sveti Lovreč	1.535.000,00	1.028.020,00	67,0
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	299.000,00	277.068,00	92,7
35.	Općina Svetvinčenat	805.000,00	1.096.718,00	136,2
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	7.079.900,00	6.800.671,00	96,1
37.	Općina Tinjan	1.000.000,00	809.418,00	80,9
38.	Općina Višnjan-Visignano	2.016.920,00	2.059.441,00	102,1
39.	Općina Vižinada-Visinada	1.406.000,00	1.323.774,00	94,2
40.	Općina Vrsar-Orsera	6.561.500,00	6.130.224,00	93,4
41.	Općina Žminj	2.390.477,00	1.820.503,00	76,2
	Ukupno	252.164.987,00	237.786.439,00	94,3

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Istarske županije za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 252.164.987,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 237.786.439,00 kn, što je 14.378.548,00 kn ili 5,7 % manje od plana. Pojedine jedinice lokalne samouprave u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale su i ostvarivale rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, sportskih i drugih građevina te drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 6.152.473,00 kn i čine 2,6 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Grad Buje-Buie

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Buje-Buie utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 103,40 km², a obuhvaća 25 naselja s 5 182 stanovnika.

U tablici broj 6 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Buje-Buie po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 6

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Buje-Buie po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Buje-Buie	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	127	0	0	0	127
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	1	1	0	0
		Pločnici	1	0	1	0	0
		Javni prolazi	8	7	1	0	0
		Javne stube	9	4	4	1	0
		Šetališta	1	1	0	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	29	16	12	1	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	32	31	1	0	0
		Drvoredi	7	0	2	5	0
		Travnjaci	1	1	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	20	12	4	4	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	39	22	2	15	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	15	8	6	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici i skulpture	3	3	0	0	0
		Druge građevine javne namjene lokalnog značaja	Zvonici	7	7	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	11	4	5	2	0
Ukupno			312	117	39	29	127

Grad Buje-Buie je do kolovoza 2020. evidentirao 312 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 117 ili 37,5 % u vlasništvu Grada, 39 ili 12,5 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 29 ili 9,3 % na zemljištu u privatnom, mješovito privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 127 ili 40,7 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Buje-Buie ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 312 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu, ali ne i podaci o osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Grad provodi pripremne radnje radi uvođenja Geografsko informacijskog sustava (dalje u tekstu: GIS) u koji će se evidentirati i komunalna infrastruktura. Prema obrazloženju Grada, evidencija javne rasvjete s koordinatama rasvjetnih tijela sastavni je dio glavnog projekta za zamjenu postojeće rasvjete energetski učinkovitom LED rasvjetom koja će se koristiti prilikom izrade GIS aplikacije. Naknadno će biti raspoloživ i popis katastarskih čestica na kojima se javna rasvjeta nalazi.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Buja-Buie, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Buja-Buie.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Buja-Buie, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Buje-Buie je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada Buja-Buie, Grad je nadležnom ministarstvu u prosincu 2019. dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 18 katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Buja-Buie evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Buje-Buie obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Buje-Buie je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz 13 djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na higijeničarske poslove, deratizaciju, dezinfekciju i dezinsekciju, prigodno ukrašavanje naselja dekorativnom rasvjetom i oglašavanje. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Buje-Buie.

U tablici broj 7 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Buje-Buie, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 7

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Buje-Buie,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnost
1		2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Buje-Buie
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Usluge oglašavanja	
7.	Usluge javnih tržnica na malo	
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Buje-Buie i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
13.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Održavanje javne rasvjete	
15.	Higijeničarski poslovi	
16.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	
17.	Prigodno ukrašavanje naselja dekorativnom rasvjetom	

Grad Buje-Buie je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izgradnju objekata vodoopskrbe, rashode za izgradnju reciklažnog dvorišta te održavanje sportskih objekata i terena, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Buje-Buie nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Buje-Buie je u ožujku 2019. i ožujku 2020 donio odluke o komunalnom doprinosu, u studenom 2018., svibnju 2019. i ožujku 2020. odluke o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 135,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 125,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Buje-Buie koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Buje-Buie je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće, čuvanje i korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, mjere zaštite od buke, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta na području Grada, mjere za provedbu komunalnog reda te novčane kazne na području Grada. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari poduzimaju upravne mjere sukladno ovlastima, predlažu pokretanje prekršajnog postupka za pravnu osobu i naplaćuju kazne na mjestu počinjenja prekršaja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Buja-Buie ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Buja-Buie u 2019. i 2020. obavljalo se 15 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Buje-Buie obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama te usluge oglašavanja povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač, a obavljanje uslužne djelatnosti ukopa pokojnika i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda trgovačkim društvima čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a tri komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete i prigodno ukrašavanje naselja dekorativnom rasvjetom povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te higijeničarske poslove obavljao je na temelju pismenih i usmenih prijava komunalnog redara. Tijekom obavljanja revizije, u listopadu 2020., obavljanje higijeničarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, službavlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, doneseni su uz suglasnost Grada Buja-Buie. Opći uvjeti isporuke i cjenik dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnosti Grada.

Opći uvjeti isporuke i cjenik za usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Grad suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, doneseni uz suglasnosti Grada. Opći uvjeti isporuke i cjenici objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Buja-Buie za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 8.727.799,00 kn, od čega se 357.197,00 kn odnosi na rashode za izgradnju reciklažnog dvorišta te održavanje sportskih objekata i terena, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 8.370.602,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Buje-Buie je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 7.429.190,00 kn, što čini 88,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 8 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Buja-Buie za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 8

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Buja-Buie za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.671.957,00	1.649.332,00	98,6
2.	Javne površine	231.000,00	135.505,00	58,7
3.	Javna rasvjeta	482.500,00	473.810,00	98,2
4.	Groblja	50.000,00	0,00	0,0
5.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	3.320.077,00	148.653,00	4,5
6.	Zamjena javne rasvjete LED rasvjetom	4.020.000,00	0,00	0,0
7.	Izgradnja objekata vodoopskrbe	100.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	9.875.534,00	2.407.300,00	24,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 7.468.234,00 ili 75,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 9 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Buja-Buie za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 9

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Buja-Buie za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.455.000,00	1.438.109,00	98,8
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	155.000,00	177.771,00	114,7
3.	Održavanje javnih zelenih površina	1.511.575,00	1.637.901,00	108,4
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	238.451,00	228.769,00	95,9
5.	Održavanje groblja	731.000,00	746.304,00	102,1
6.	Održavanje javne rasvjete	769.999,00	813.752,00	105,7
7.	Održavanje čistoće javnih površina	716.000,00	720.165,00	100,6
8.	Prigodno ukrašavanje naselja dekorativnom rasvjetom	123.036,00	123.036,00	100,0
9.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	80.000,00	58.815,00	73,5
10.	Higijeničarski poslovi	65.000,00	74.818,00	115,1
11.	Održavanje sportskih objekata i terena	255.000,00	208.544,00	81,8
12.	Županijski centar za gospodarenje otpadom – Kaštijun	87.500,00	86.141,00	98,4
13.	Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada	6.374,00	6.374,00	100,0
	Ukupno	6.193.935,00	6.320.499,00	102,0

Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 6.560.435,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 6.193.935,00 kn. Razlika u iznosu od 366.500,00 kn odnosi se na materijalne troškove za sportske objekte i terene u vlasništvu Grada, koje je Grad izdvojio iz programa jer je tijekom 2019. sa korisnicima sportskih objekata i terena zaključio ugovore kojima je, između ostalog, ugovoreno da preuzmu financiranje materijalnih troškova radi boljeg upravljanja i obavljanja nadzora nad tim objektima. Zadnjim izmjenama i dopunama programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Grad je isto uvrstio u program održavanja, ali propustio naznačiti u Izvještaju o ostvarenju programa održavanja za 2019.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programom održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za obavljanje higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, načinu i roku plaćanja izvršenih usluga ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i prigodnog ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu Odjela. U skladu s odredbama navedenog Pravilnika ustrojen je Odsjek za nadzor komunalnih usluga u kojem se prati poslovanje trgovačkih društava čiji je osnivač Grad, kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti i provedba gradskih odluka u vezi s njihovim obavljanjem te nadzire izvršenje ugovorenih obveza pravnih i fizičkih osoba kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor o koncesiji i ugovori o obavljanju komunalne djelatnosti sadrže posebne odredbe o nadzoru nad obavljanjem povjerenih komunalnih djelatnosti, odnosno nad provedbom ugovora te o obvezi osobe koja obavlja komunalnu djelatnost da o vlastitom trošku ponovi loše obavljene posao.

Prema prikupljenim podacima, Grad Buje-Buie provodi aktivnosti u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom, organizira, financira i nadzire njeno održavanje i građenje te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture, utjecajem upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Buja-Buie te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Zadaća koju Grad Buje-Buie ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba u području komunalnog gospodarstva i drugim područjima iz njegova samoupravnog djelokruga, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka u cilju učinkovitog upravljanja komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Buje-Buie

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Buje-Buie ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Buje-Buie **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Buja-Buie

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Buje-Buie te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad Buzet

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Buzet utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 165 km², a obuhvaća 15 naselja sa 6 133 stanovnika.

U tablici broj 10 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Buzetu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 10

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Buzetu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Buzet	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	189	50	120	19
2.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	111	100	11	0
		Rasvjetni stupovi	1650	1500	100	50
Ukupno			1950	1650	231	69

Grad Buzet je do kolovoza 2020. evidentirao 1 950 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 1 650 ili 82,5 % u vlasništvu Grada, 328 ili 11,8 % u javnom vlasništvu, a 69 ili 3,5 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Buzet vodi evidenciju u Geografsko informacijskom sustavu (dalje u tekstu: GIS) u kojem je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 1 950 nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. GIS je računalni program koji omogućuje unos, upravljanje, rukovanje, analizu i produkciju prostornih (grafičkih) elemenata i opisnih podataka pohranjenih u bazi podataka. Na grafičkom prikazu za svaku unesenu komunalnu infrastrukturu vidljiv je podatak o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi. Evidencija za nerazvrstane ceste, sadrži i poveznicu na e-zemljišne knjige kojom je vidljivo i aktualno upisano vlasništvo nekretnine na kojoj se nalazi komunalna infrastruktura i katastarske čestice na kojima se predmetna komunalna infrastruktura nalazi.

Za javnu rasvjetu su prostorno (na razini koordinata) snimljene lokacije svakog pojedinog stupa javne rasvjete i lokacije razvodnih ormarića za pojedina tzv. mjerna mjesta s grafičkim prikazom lokacije svakog stupa javne rasvjete i nizom podataka i fotodokumentacije o pojedinoj lokaciji. Prema odredbi članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, koja sadrži naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi koji se pohranjuju u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Buzeta, Grad provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Buzeta.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Buzeta, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Buzet je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada Buzeta, Grad je nadležnom ministarstvu u travnju 2019. dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na dvije katastarske čestice na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Buzeta evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Buzet obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Buzet je u listopadu 2007., listopadu 2009., kolovozu 2010. i ožujku 2012. donio odluke o komunalnim djelatnostima. Odlukama su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 11 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Buzetu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 11

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Buzetu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Buzet
2.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
3.	Održavanje čistoće	
4.	Odlaganje komunalnog otpada	
5.	Sanacija divljih deponija	
6.	Održavanje javnih površina	
7.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
9.	Zimska služba na nerazvrstanim cestama	
10.	Tržnice na malo	
11.	Održavanje groblja, ukop i prijevoz pokojnika	
12.	Prigodno ukrašavanje naselja na području Grada Buzeta	
13.	Postavljanje ploča s imenima ulica, trgova i naselja, te prometnih znakova i drugo	
14.	Održavanje sportskih terena i igrališta u vlasništvu Grada	
15.	Upravljanje, održavanje i naplata parkirališta	
16.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
17.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
18.	Uklanjanje štetnih glodavaca (deratizacija) i štetnih insekata – člankonožaca (dezinsekcija)	
19.	Hvatanje odbjeglih i napuštenih životinja i uklanjanje njihovih lešina	

Odluke o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018.

Tako je odlukama o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Unutar komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđene su i djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika i prijevoza pokojnika. Važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu održavanje groblja propisana je kao zasebna komunalna djelatnost, usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost, a usluga prijevoza pokojnika nije propisana kao komunalna djelatnost. Nadalje, odlukama o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda te odlaganje komunalnog otpada koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Grada Buzeta i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Grad Buzet je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za adaptaciju i uređenje poslovnih i prostora mjesnih odbora, izgradnju kanalizacije, izgradnju vodovodne mreže i ulaganje u autobusni kolodvor, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Buzet nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Buzet je u siječnju 2019. i ožujku 2020. donio odluke o komunalnom doprinosu, u siječnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 45,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 31,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 3,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Buzet koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,84 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Buzet je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanju javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, zaštita od buke, obveze jedinice lokalne samouprave prema Zakonu o građevinskoj inspekciji (Narodne novine br.153/13), mjere za provođenje komunalnog reda, kaznene odredbe te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuje mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Buzeta ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost, osim što je propisano uklanjanje i odvoz vozila na javno parkiralište ili na za to drugo određeno mjesto u slučaju kada je vozilo nepropisno parkirano ili ometa pristup prolazima i objektima za invalide.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Buzeta u 2019. i 2020. obavljalo se 14 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Buzet obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće, sanaciju divljih deponija, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, zimsku službu na nerazvrstanim cestama, tržnice na malo, održavanje groblja, ukop pokojnika, postavljanje ploča s imenima ulica, trgova i naselja, prometnih znakova i drugo te upravljanje, održavanje i naplatu parkirališta povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje tri komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje javne rasvjete, uklanjanje štetnih glodavaca (deratizacija) i štetnih insekata – člankonožaca (dezinfekcija) te hvatanje odbjeglih i napuštenih životinja i uklanjanje njihovih lešina povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici za obavljanje ukopa pokojnika, javnih tržnica na malo te upravljanje, održavanje i naplatu parkirališta, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Grad suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Grada Buzeta i objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji od kolovoza 2017. na rok od pet godina. Cjenik je sastavni dio ugovora o koncesiji, a opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Odredbom članka 135. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da pravna i fizička osoba koja obavljaju komunalnu djelatnost na temelju ugovora o koncesiji i ugovora o povjeravanju komunalnih poslova zaključenih na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do kolovoza 2018., nastavlja s radom do isteka važenja ugovora. Cjenik dimnjačarskih poslova objavljen je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada, a isporučitelj usluge nema vlastite mrežne stranice.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Buzeta za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 7.506.179,00 kn, od čega se 1.747.931,00 kn odnosi na adaptaciju i uređenje poslovnih i prostora mjesnih odbora, izgradnju kanalizacije, ulaganje u autobusni kolodvor te izgradnju objekata i uređaja i nabava opreme za gospodarenje komunalnim otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.758.248,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Buzet je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 7.062.533,00 kn, što je 1.304.285,00 kn ili 22,7 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Gradsko vijeće Grada Buzeta u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke Gradskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 12 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Buzeta za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 12

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Buzeta za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	430.000,00	69.903,00	16,3
2.	Izgradnja (uređenje) gradskih ulica i asfaltiranje nerazvrstanih cesta, uređenje javnih površina i poduzetničkih zona	1.065.014,00	607.170,00	57,0
3.	Otkup zemljišta i izrada projektne dokumentacije	847.300,00	296.171,00	35,0
4.	Izgradnja objekata i uređaja, nabava opreme za gospodarenje komunalnim otpadom	504.991,00	417.869,00	82,7
5.	Izgradnja kanalizacije - Park odvodnja- prijenos za izgradnju kanalizacije i izradu projekta	646.555,00	557.195,00	86,2
6.	Izgradnja vodovodne mreže	453.185,00	0,00	0,0
7.	Ulaganje u autobusni kolodvor	111.500,00	110.575,00	99,2
	Ukupno	4.058.445,00	2.058.883,00	50,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.999.562,00 kn ili 49,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja iskazani su rashodi za otkup zemljišta i izrada projektne dokumentacije kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati unutar rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 13 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Buzeta za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 13

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Buzeta za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje i rekonstrukcija javne rasvjete, energetska usluga i potrošnja energije	751.344,00	763.414,00	101,6
2.	Održavanje i obilježavanje naselja	285.288,00	176.827,00	62,0
3.	Uklanjanje štetnih glodavaca (deratizacija) i štetnih insekata-člankonožaca (dezinsekcija)	20.000,00	16.062,00	80,3
4.	Hvatanje odbjeglih i napuštenih životinja i uklanjanje njihovih lešina	65.000,00	58.491,00	90,0
5.	Održavanje atmosferskih voda	75.000,00	74.970,00	100,0
6.	Održavanje čistoće javnih površina, zbrinjavanje krupnog otpada	440.000,00	439.952,00	100,0

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
7.	Održavanje javnih površina, čišćenje zelenih površina i hortikulturno uređenje	1.435.000,00	1.435.053,00	100,0
8.	Upravljanje, održavanje i naplata parkiranja	80.000,00	79.928,00	99,9
9.	Održavanja groblja i objekata za groblje	600.000,00	599.901,00	100,0
10.	Održavanje, sanacija i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta	680.000,00	679.929,00	100,0
11.	Ostale usluge	493.930,00	460.477,00	93,2
12.	Adaptacija i uređenje poslovnih prostora mjesnih odbora	1.338.958,00	662.292,00	49,5
	Ukupno	6.264.520,00	5.447.296,00	87,0

U izvješću o izvršenju programa održavanja iskazani su rashodi za ostale usluge kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati unutar rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati unutar rashoda za građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture na koju se odnose.

Rashodi za održavanje javne rasvjete, uklanjanje štetnih glodavaca (deratizacija) i štetnih insekata – člankonožaca (dezinsekcija) te hvatanje odbjeglih i napuštenih životinja i uklanjanje njihovih lešina ostvareni su na temelju ugovora sa fizičkom i pravnim osobama. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Buzet ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Vrednovanje učinaka upravljanja komunalnom infrastrukturom provodi kroz razmatranja Izvješća o radu isporučitelja usluge, Izvješća o radu komunalnog redara, Izvješća o ostvarenju komunalnih programa, kroz praćenje ostvarenih ušteda iz mjera energetske učinkovitosti javne rasvjete te kroz servis e-prijave komunalnih problema za građane kojim je omogućeno podnošenje prijava o svim uočenim komunalnim problemima i prijedlozima za poboljšanje, prilaganje fotodokumentacije i drugo. Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Buzeta te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Buzetu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Buzet ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Buzetu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Buzeta

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Buzet te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad Labin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Labin utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 72 km², a obuhvaća 18 naselja s 11 642 stanovnika.

U tablici broj 14 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Labinu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 14

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Labinu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Labin	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	447	23	0	424	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	5	2	2	1	0
		Javne stube	30	0	0	0	30
		Šetališta	1	0	1	0	0
		Uređene plaže	5	0	5	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	325	0	0	0	325
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	15	11	3	1	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	15	14	1	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	32	0	0	0	32
		Fontane	1	0	1	0	0
		Javni zahodi	3	1	0	2	0
		Javni satovi	1	1	0	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	74	0	0	0	74
		Rasvjetni stupovi	2591	0	0	0	2591
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	3	0	0	0

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Labin	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	1	1	0	0	0
		Izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika	32	0	0	0	32
Ukupno			3 581	56	13	428	3 084

Grad Labin je do kolovoza 2020. evidentirao 3 581 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 56 ili 1,5 % u vlasništvu Grada, 13 ili 0,4 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 428 ili 12,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 3 084 ili 86,1 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Labin ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 3 579 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Grad evidenciju vodi u Geografsko informacijskom sustavu te u registru imovine u informacijskom sustavu Grada. GIS je računalni program koji omogućuje unos, upravljanje, rukovanje, analizu i produkciju prostornih (grafičkih) elemenata i opisnih podataka pohranjenih u bazi podataka. U GIS-u se vodi evidencija nerazvrstanih cesta, zelenih površina, autobusnih stanica (sa i bez staklenih nadstrešnica), javne stube, šetališta, uređene plaže, javna parkirališta, dječja igrališta, sportska igrališta, ormari za upravljanje javnom rasvjetom, rasvjetni stupovi, oborinska i fekalna odvodnja, otoci za selektivni otpad, vertikalna i horizontalna signalizacija, staze, ograde, klupice, koševi za otpatke, nogostupi, prioriteti zimskih službi, fontane, javni satovi, groblja i trgovci. Na grafičkom prikazu za svaku unesenu komunalnu infrastrukturu vidljiv je podatak o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi. Evidencija za nerazvrstane ceste, uređene plaže, autobusne stanice, ormari za upravljanje javnom rasvjetom (rasvjetni stupovi), javne stube i klupice sadrži i poveznicu na e-zemljišne knjige kojom je vidljiv broj katastarske čestice i naziv katastarske općine te se na taj način vrši uvid u aktualno stanje vlasništva i dobiva cjelovita informacija za pojedinu komunalnu infrastrukturu.

U informacijskom sustavu Grada vodi se evidencija za dječja i sportska igrališta, groblja, javne sanitarne čvorove, fontane, parkirališta (djelomično), spomenici, mjerna mjesta javne rasvjete, javni satovi, trgovi i nerazvrstane ceste (djelomično). Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te djelomično o vlasništvu, ali ne sadrži podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Grada Labina, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Labina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Labina, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja je smještena na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Labin je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada Labina, Grad je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 57 katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Labina evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Labin obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Labin je u prosincu 2011., lipnju 2013., ožujku i studenom 2014., prosincu 2015., kolovozu 2016., prosincu 2017. i u lipnju 2018. donio odluke o komunalnim djelatnostima, a u odlukama su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 15 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Labinu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 15

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Labinu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje sistema za odvodnju atmosferskih voda	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Labin
2.	Održavanje čistoće	
3.	Odlaganje komunalnog otpada	
4.	Održavanje javnih površina	
5.	Vertikalna signalizacija	
6.	Zimska služba	
7.	Održavanje groblja i krematorija i prijevoz pokojnika	
8.	Održavanje plaža	
9.	Održavanje urbane opreme i dječjih igrališta	
10.	Sanacija divljih deponija	
11.	Tržnice na malo	
12.	Održavanje sportskih objekata u vlasništvu Grada	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
14.	Hitne intervencije i vučna služba	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Labin i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Prijevoz putnika u javnom prometu	
16.	Prijevoz pokojnika	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
17.	Održavanje i naplata parkirališnih mjesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Labin i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
18.	Javna rasvjeta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
19.	Prigodna ukrašavanja Grada	
20.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
21.	Horizontalna signalizacija	
22.	Košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste	

Odluke o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je odlukama o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, odlukama o komunalnim djelatnostima u okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđeno je i pružanje usluga prijevoza pokojnika, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost, nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost te djelatnost odlaganja komunalnog otpada, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi također nije propisana kao komunalna djelatnost. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Grada Labina i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Grad Labin je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Labin je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2009.-2017.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Labin je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi i u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 2,00 do 76,00 kn/m³, za drugu od 2,00 do 75,00 kn/m³, za treću od 2,00 do 58,00 kn/m³, za četvrtu od 2,00 do 42,00 kn/m³, za petu od 2,00 do 30,00 kn/m³, a za šestu od 2,00 do 20,00 kn/m³, ovisno o namjeni građevine za koju se plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Labin koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,32 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Labin je u rujnu 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, korištenje površina javne namjene, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda sa površina javne namjene, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vozila, red pri gradnji, prekopavanje, iskrcaj i ukrcaj robe i materijala, mjere za provođenje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo.

U obavljanju nadzora komunalni redari poduzimaju upravne mjere sukladno ovlastima, predlažu pokretanje prekršajnog postupka za pravnu osobu i naplaćuju kazne na mjestu počinjenja prekršaja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Labina ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Labina u 2019. i 2020. obavljalo se 18 komunalnih djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Labin obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje sistema za odvodnju atmosferskih voda, održavanje čistoće, održavanje javnih površina, vertikalna signalizacija, zimska služba, održavanje groblja i krematorija, održavanje plaža, održavanje urbane opreme i dječjih igrališta, sanacija divljih deponija, prijevoz pokojnika (ukop pokojnika) i tržnice na malo povjerio je trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, dok je obavljanje dviju komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje sportskih objekata u vlasništvu Grada te održavanje i naplata parkirališnih mjesta povjerio trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javne rasvjete, prigodno ukrašavanja Grada, održavanje nerazvrstanih cesta, horizontalnu signalizaciju te košnju trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste povjerio je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Za obavljanje dimnjačarskih poslova Grad je sa pravnom osobom u listopadu 2018. zaključio ugovor o koncesiji na rok od pet godina. Zbog lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva donesena je Odluka o sporazumnom raskidu ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici za održavanje i naplatu parkirališnih mjesta te tržnice na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkim društvima čiji je Grad suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave i osnivač, doneseni su uz suglasnost Grada Labina i objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada kao i na mrežnim stranicama isporučitelja navedenih komunalnih usluga.

Cjenik ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Grad suosnivač zajedno s više jedinica lokalne samouprave, donesen je uz suglasnosti Grada te objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge ali ne i u službenom glasilu i mrežnim stranicama Grada. Opći uvjeti isporuke ukopa pokojnika nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Labina, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Labina za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 21.050.904,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Labin je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 16.157.373,00 kn, što čini 76,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 16 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Labina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 16

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Labina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Projekt cesta i ostale infrastrukture u zonama izgradnje	200.000,00	152.150,00	76,1
2.	Obilaznica starogradske jezgre – zapadna obilaznica	200.000,00	116.250,00	58,1
3.	Uređenje ulaza u Rabac	5.300.000,00	5.261.801,00	99,3
4.	Rekonstrukcija ceste Ripenda- Rabac	120.000,00	117.600,00	98,0
5.	Kapelica-rekonstrukcija nerazvrstane ceste NC 44.01.	1.800.000,00	1.762.588,00	97,9
6.	Parkirališta u Rapcu	1.735.750,00	1.724.826,00	99,4
7.	Spomenik rudaru borcu	475.000,00	0,00	0,0
8.	Ostali poslovi vezani za izgradnju komunalne infrastrukture	150.000,00	47.791,00	31,9
	Ukupno	9.980.750,00	9.183.006,00	92,0

U programu građenja komunalne infrastrukture kao zasebna stavka iskazani su rashodi za ostale poslove vezane za izgradnju komunalne infrastrukture, a trebalo ih je iskazati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

U tablici broj 17 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Labina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 17

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Labina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje prometnih i pješačkih zona	2.688.216,00	2.683.183,00	99,8
2.	Utrošak energije i održavanje javne rasvjete	1.867.000,00	1.824.257,00	97,7
3.	Održavanje urbane opreme i dječjih igrališta	385.000,00	384.724,00	99,9
4.	Održavanje i čišćenje javnih i zelenih površina	4.666.500,00	4.635.128,00	99,3
5.	Održavanje odvodnje oborinskih voda	169.000,00	130.398,00	77,2
6.	Održavanje igrališta	780.625,00	756.808,00	96,9
7.	Prigodna dekoracija i iluminacija	300.000,00	298.539,00	99,5
8.	Održavanje plaža	360.000,00	345.297,00	95,9
9.	Održavanje sportske dvorane	807.294,00	781.415,00	96,8
10.	Održavanje boćarske dvorane	55.000,00	28.149,00	51,2
	Ukupno	12.078.635,00	11.867.898,00	98,3

Programom održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za horizontalnu signalizaciju, vertikalnu signalizaciju, košnju trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste i zimsku službu te iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje prometnih i pješačkih površina, a rashodi za održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i sanaciju divljih deponija u okviru rashoda za održavanje, čišćenje javnih i zelenih površina iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanje komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati unutar rashoda za održavanje komunalne infrastrukture na koju se odnose.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javnu rasvjetu, prigodna ukrašavanja Grada, horizontalnu signalizaciju i košnju trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s fizičkom i pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Labin ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalno gospodarstvo i upravljanje imovinom i Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i izdavanje akata za gradnju, nadležnim za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su pravilnikom o unutarnjem redu gradske uprave. Ugovori o koncesiji i ugovori o obavljanju komunalne djelatnosti sadrže posebne odredbe o nadzoru nad obavljanjem povjerenih komunalnih djelatnosti, odnosno nad provedbom ugovora te o obvezi osobe koja obavlja komunalnu djelatnost da o vlastitom trošku ponovi loše obavljeni posao. Odredbom Odluke o komunalnim djelatnostima djelomično je uređen nadzor nadležnog upravnog odjela nad obavljanjem komunalnih djelatnosti trgovačkih društava u djelomičnom odnosno pretežitom vlasništvu Grada, kao i nadzor nad fizičkim i pravnim osobama koje komunalne djelatnosti obavljaju na temelju ugovora o koncesiji odnosno na temelju ugovora o provjeravanju komunalnih poslova. Upravni odjel predlaže nacrt ugovora kao i nacрте drugih akata vezanih uz način i uvjete obavljanja komunalnih djelatnosti. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari poduzimaju upravne mjere sukladno ovlastima, predlažu pokretanje prekršajnog postupka za pravnu osobu i naplaćuju kazne na mjestu počinjenja prekršaja. Na mrežnim stranicama Grada nalazi se Gradsko oko, e-prijava komunalnog nedostatka u Gradu koje omogućava uključivanje širokog broja sudionika u jednostavno stvaranje centralne evidencije komunalnih problema. Kroz različite načine prijavljivanja uočenih problema na terenu omogućava svim sudionicima da bez dodatnih napora i tehničkih znanja stvaraju sustavnu evidenciju uočenih problema sa mogućnošću prosljeđivanja na osobe zadužene za pojedinu problematiku. Na taj način efektom djelovanja svih sudionika (djelatnika komunalnog sustava, mjesnih odbora, redara i drugih) postiže se dodatna efikasnost i omogućava najvišu razinu transparentnosti prema građanima. Prijavljivanje u centralnu evidenciju putem aplikacije na pametnim telefonima ili tabletima, računalima preko mrežne stranice ili iz aplikacije za rad prometnih redara (PAZIGRAD). Sustav pruža komunalnim poduzećima i drugim subjektima zaprimanje prijave direktno sa terena kao i komunikaciju po predmetnoj problematici. Registracija i mogućnost prijave komunalnog nedostatka putem mrežnog preglednika moguća je putem poveznice na mrežnim stranicama (www.labin.oko.hr).

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Labina te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Labin, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju predlaže analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Labinu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Labin ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Labinu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Labina

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Labin te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad Novigrad-Cittanova

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Novigrad-Cittanova utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 27 km², a obuhvaća pet naselja s 4 345 stanovnika.

U tablici broj 18 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Novigradu-Cittanova po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 18

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Novigradu-Cittanova, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Novigrad-Cittanova	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	335	49	166	120	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	0	0	0	3
		Pločnici	20	0	0	0	20
		Javni prolazi	1	0	0	0	1
		Prečaci	2	0	0	0	2
		Šetališta	4	0	0	0	4
		Uređene plaže	4	0	0	0	4
		Biciklističke staze	2	0	0	0	2
		Pješačke staze	25	0	0	0	25
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	6	0	0	0	6
4.	Javne zelene površine	Parkovi	22	12	5	5	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	25	0	0	0	25
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	0	0	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	12	0	0	0	12
		Javni zdenci	3	0	0	0	3
		Javni zahodi	3	0	0	0	3
		Javni satovi	2	0	0	0	2
		Ploče s planom naselja	6	0	0	0	6
		Oznake kulturnih dobara	34	0	0	0	34

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Novigrad-Cittanova	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
		Oznake sadržaja turističke namjene	12	0	0	0	12
		Spomenici i skulpture	8	0	0	0	8
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	40	0	0	0	40
		Rasvjetni stupovi	711	215	275	221	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	0	0	1	0
Ukupno			1 282	276	446	347	213

Grad Novigrad-Cittanova je do kolovoza 2020. evidentirao 1 282 građevina i uređaja komunalne infrastrukture od čega je 276 ili 21,5 % u vlasništvu Grada, 446 ili 34,8 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 347 ili 27,1 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 213 ili 16,6 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Novigrad-Cittanova ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 282 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija se vodi u geografsko informacijskom sustavu (GIS-u) i informacijskom sustavu Grada. GIS je računalni program koji omogućuje unos, upravljanje, rukovanje, analizu i produkciju prostornih (grafičkih) elemenata i opisnih podataka pohranjenih u bazi podataka. U GIS-u se vodi evidencija javne rasvjete, javne prometne površine (ceste, parkirališta, terase i drugo), javne zelene površine, javne odvodnje, javne vodoopskrbe i telekomunikacije. Na grafičkom prikazu za svaku unesenu komunalnu infrastrukturu vidljiv je podatak o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici te katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi.

Evidencija u informacijskom sustavu Grada djelomično sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu, ali ne sadrži podatke o osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Grada Novigrada-Cittanova, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Novigrada-Cittanova, za 12 evidentiranih nerazvrstanih cesta status javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada upisan je u zemljišne knjige i evidentiran u katastru, dok su dva elaborata još u provedbi.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Novigrada-Cittanova u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Novigrad-Cittanova, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja je smještena na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Novigrad-Cittanova je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada Novigrada-Cittanova, Grad je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na devet katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Novigrada-Cittanova evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Novigrad-Cittanova obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Novigrad-Cittanova je u lipnju 2019., listopadu i prosincu 2010. te prosincu 2020. donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima je, uz 13 djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i 18 drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na održavanje i uređivanje parkirališta, uklanjanje nepropisno parkiranih vozila, zimsku službu, sanaciju onečišćenog okoliša i održavanje čistoće pomorskog dobra, sanaciju erodirane obale, prigodna ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom, oglašavanje, komunalne intervencije tijekom održavanja manifestacija na području Grada, komunalne intervencije za uklanjanje objekata sa javnih površina i prometnica, veterinarsko-higijeničarski poslovi, deratizacija, dezinfekcija i dezinskcija, sanacija neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša, upravljanje javnim površinama sukladno posebnoj odluci Gradonačelnika, održavanje odlagališta građevinskog otpada Salveta, prikupljanje pričuve za poslovne i stambene zgrade, održavanje građevina u vlasništvu i suvlasništvu Grada, nabava komunalne opreme te održavanje sustava za navodnjavanje i odvodnju.

U tablici broj 19 daju se podaci o komunalnim djelatnostima u Gradu Novigradu-Cittanova i organizacijskom obliku njihova obavljanja, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 19

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Novigradu-Cittanova, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje i uređivanje parkirališta	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Novigrad-Cittanova
2.	Zimska služba	
3.	Sanacija onečišćenog okoliša i održavanje čistoće pomorskog dobra	
4.	Sanacija erodirane obale	
5.	Prigodna ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom	
6.	Oglašavanje	
7.	Komunalne intervencije tijekom održavanja manifestacija na području Grada	
8.	Komunalne intervencije za uklanjanje objekata sa javnih površina i prometnica	
9.	Sanacija neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša	
10.	Upravljanje javnim površinama sukladno posebnoj odluci gradonačelnika	
11.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada Salveta	
12.	Prikupljanje pričuve za poslovne i stambene zgrade	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti	
	1	2	
13.	Održavanje građevina u vlasništvu i suvlasništvu Grada		
14.	Nabava komunalne opreme		
15.	Održavanje sustava za navodnjavanje i odvodnju		
16.	Održavanje nerazvrstanih cesta		
17.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima		
18.	Održavanje javnih zelenih površina		
19.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene		
20.	Održavanje čistoće javnih površina		
21.	Usluge javnih tržnica na malo		
22.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja		
23.	Usluge ukopa pokojnika		
24.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda		
25.	Komunalni linijski prijevoz putnika		Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
26.	Održavanje javne rasvjete		Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
27.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi		
28.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija		
29.	Uklanjanje nepropisno parkiranih vozila		
30.	Obavljanje dimnjačarskih poslova		
31.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	-	

Odlukama o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, ali ne i organizacijski oblik njezina obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama.

Grad Novigrad-Cittanova je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasniku, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za gradnju zgrade društveno poticajne stanogradnje, izmještanje vodovoda, sekundarni vodovodni sustav naselja, gradnja dječjeg vrtića, rashodi za izgradnju i dogradnju sustava za opskrbu pitkom vodom, kontejnerski odvoz smeća, sanaciju crkve, plastične ambalaže i drugo, glavni projekt autobusnog kolodvora, rekonstrukcija kino dvorane, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Novigrad-Cittanova nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Grad Novigrad-Cittanova je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za sve zone iznosi od 10,00 kn/m³ do 138,00 kn/m³, ovisno o namjeni građevine za koju se plaća te za golf igrališta 1.000.000,00 kn po golf igralištu. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, obveznik i rokovi plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Novigrad-Cittanova je u travnju 2006. donio Odluku o komunalnom redu te u svibnju 2010 njezine izmjene, kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari mogu rješenjem narediti fizičkim i pravnim osobama radnje u svrhu održavanja komunalnog reda, pokrenuti prekršajni postupak kod nadležnog suda, izdati prekršajni nalog i odmah naplatiti globu od počinitelja prekršaja.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Novigrada-Cittanova ne sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Grad Novigrad-Cittanova nije učinio.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nalaže se odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Novigrada-Cittanova u 2019. i 2020. obavljalo se 17 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Novigrad-Cittanova obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje građevina u vlasništvu i suvlasništvu Grada, nabava komunalne opreme, usluge javnih tržnica na malo i dio održavanja čistoće javnih površina povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje dimnjačarskih poslova, tijekom 2019. povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji koji je bio na snazi do travnja 2020. Postupak nabave usluge dimnjačarskih poslova obavio je u kolovozu 2020., ali nije bilo zainteresiranih koncesionara te je u prosincu 2020. obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Veterinarsko higijeničarske poslove povjerio je pravnoj osobi bez zaključenja ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, a tijekom 2020. zaključen je ugovor s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Održavanje javne rasvjete, uklanjanje nepropisno parkiranih vozila te deratizaciju, dezinfekciju i dezinsekciju povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje groblja i krematorija unutar groblja, usluge ukopa pokojnika te dio održavanja čistoće javnih površina povjerio je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, ali odluka ne sadrži rok na koji se povjerava obavljanje kao ni obveze društva prema osnivaču. Odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koja sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koje se povjerava obavljanje i obveze društva prema osnivaču.

Komunalnu djelatnost parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Novigrad-Cittanova na temelju pravilnika o lokacijama javnih parkirališta u sustavu naplate, zonama, vremenskom ograničenju trajanja parkiranja, vremenu naplate parkiranja i visinama naknade za parkiranje na području Grada od lipnja 2010. te njegovim izmjenama i dopunama. Ugovor o obavljanju navedene komunalne djelatnosti nije zaključen. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, službavlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik za komunalnu uslugu ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, donesen je uz prethodnu suglasnost Grada i objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, ali ne u službenom glasilu niti na mrežnim stranicama Grada. Cjenik za javne tržnice na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač, donesen je bez prethodne suglasnosti Grada. Za komunalne usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Grad osnivač, cjenik je donesen bez prethodne suglasnosti Grada. Cjenici za javne tržnice na malo te parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada, ali ne i na stranicama isporučitelja usluge, jer su iste u izradi. Opći uvjeti isporuke za komunalne usluge ukopa pokojnika, parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama te javne tržnice na malo, nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Novigrada-Cittanova, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Tijekom 2011. isporučitelj komunalnih usluga ukopa pokojnika, donio je izmjene cjenika komunalnih usluga, uz suglasnost gradonačelnika Grada Novigrada-Cittanova koji je o izmjenama je obavijestio Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta te Istarsku županiju.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Novigrada-Cittanova za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 20.301.984,00 kn, od čega se 906.668,00 kn odnosi na rashode za gradnju zgrade društveno poticajne stanogradnje, izmještanje vodovoda, sekundarni vodovodni sustav naselja, sanaciju crkve, gradnju dječjeg vrtića, kontejnerski odvoz smeća, plastične ambalaže i drugo, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 19.395.316,00. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Novigrad-Cittanova je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 20.825.629,00 kn, što je 1.430.313,00 kn ili 7,4 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 20 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Novigrada-Cittanova za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 20

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Novigrada-Cittanova
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.224.300,00	3.813.349,00	90,3
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	1.317.452,00	1.036.822,00	78,7
3.	Javne zelene površine	820.000,00	652.683,00	79,6
4.	Građevine i uređaji javne namjene	4.305.697,00	1.523.657,00	35,4
5.	Javna rasvjeta	476.000,00	565.922,00	118,9
6.	Prostorno planska dokumentacija i drugo	485.000,00	320.557,00	66,1
7.	Sustav za opskrbu pitkom vodom	150.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	11.778.449,00	7.912.992,00	67,2

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su 3.865.457,00 kn ili 32,8 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 21 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Novigrada-Cittanova za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 21

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Novigrada-Cittanova
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	3.754.600,00	3.823.848,00	101,8
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	1.021.705,00	1.112.459,00	108,9
3.	Održavanje javnih zelenih površina	3.200.800,00	3.675.605,00	114,8
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	2.398.100,00	1.942.457,00	81,0
5.	Održavanje čistoće javnih površina	1.022.475,00	1.091.125,00	106,7
6.	Održavanje javne rasvjete	730.000,00	743.498,00	101,8
	Ukupno	12.127.680,00	12.388.992,00	102,2

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina planirani su u iznosu od 3.200.800,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 3.675.605,00 kn, što je 474.805,00 kn ili 14,8 % više od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za deratizaciju, dezinfekciju i dezinsekciju ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Rashodi za održavanje javne rasvjete i uklanjanje nepropisno parkiranih vozila ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s fizičkom i pravnom osobom koji sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Novigrad-Cittanova ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema obrazloženju Grada, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalni sustav, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu upravnih tijela Grada. U skladu s odredbama navedenog pravilnika ustrojen je i Odsjek za komunalne poslove i redarstvo. Grad Novigrad-Cittanova organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području. Temeljem donesenog proračuna i programa gradnje i održavanja komunalne infrastrukture zaključuju se ugovori o gradnji odnosno održavanju komunalne infrastrukture. Odredbama ugovorima određene su osobe koje prate provođenje ugovora, odnosno obavljanje komunalnih djelatnosti. Prilikom ispostavljanja računa provodi se trostruka kontrola i to službenika nadležnog za praćenje ugovora, pročelnika i gradonačelnika. Vrednovanje ostvarenih učinaka pri obavljanju komunalnih djelatnosti obavlja se neposrednim očevidom na terenu, kontrolom financijskih pokazatelja realiziranih rashoda koji moraju odgovarati zadanom i ugovorenom prije odobrenja plaćanja, ocjenjivanjem izvješća te obradom podataka na osnovu zahtjeva i reakcija građana, korisnika i poslovnih subjekata. Također, gradonačelnik je član skupštine trgovačkih društva u vlasništvu Grada pa je upoznat sa poslovanjem društva te se na taj način vrši nadzor nad obavljanjem komunalnih djelatnosti povjerenih tim trgovačkim društvima. Učinci upravljanja komunalnom infrastrukturom se prate kroz razvoj i opremanje neuređenih građevinskih područja, upravljanje troškovima održavanja postojeće infrastrukture po načelu racionalnosti i održivosti (npr. postupna automatizacija navodnjavanja), kvaliteta i ekološki čimbenici. U slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva, na sjednici nadzornog odbora komunalnog društva se preispituju potrebe kao što je npr. nabave dodatne opreme, osposobljavanja djelatnika ili reorganizacija smjenskog rada te pojačani nadzor djelatnika na terenu. Djelatnici Grada svakodnevno prate stanje komunalne infrastrukture na terenu i po potrebi obavještavaju komunalna društva o potrebi uklanjanja nedostataka; komunikacija se obavlja putem telefona ili elektroničkom poštom.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje.

Nadalje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Novigrada-Cittanova te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Novigradu-Cittanova

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Novigrad-Cittanova ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Novigradu-Cittanova **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Novigrada-Cittanova

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Novigrad-Cittanova te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad Pazin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Pazin utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 134,9 km², a obuhvaća 18 naselja s 8 638 stanovnika.

U tablici broj 22 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Pazinu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 22

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Pazinu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Pazin	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	264	0	0	0	264
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	0	1
		Javni prolazi	4	0	0	0	4
		Javne stube	3	0	0	0	3
		Šetališta	4	0	0	0	4
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	6	0	0	0	6
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	0	0	0	3
		Drvoredi	2	0	0	0	2
		Živice	1	0	0	0	1
		Cvjetnjaci	2	0	0	0	2
		Travnjaci	2	0	0	0	2
		Pojedinačna stabla	1	0	0	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	40	0	0	0	40
		Fontane	3	0	0	0	3
		Javni zahodi	1	0	0	0	1
		Javni satovi	1	0	0	0	1
		Ploče s planom naselja	1	0	0	0	1
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	12	0	0	0	12
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvata i otpremanje vozila i putnika u javnom prometu	1	0	0	0	1
Ukupno			352	0	0	0	352

Grad Pazin je do kolovoza 2020. evidentirao 352 građevine komunalne infrastrukture na svom području. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Pazin ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 352 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, ali ne i podaci o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Grada Pazina, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Pazina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Pazina, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Pazina evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Pazin obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Pazin je u siječnju 2019. donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 13 djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na usluge upravljanja trgovinom na malo izvan prodavaonica na sajmeni dan i usluge oglašavanja i plakatiranja.

U tablici broj 23 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Pazinu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 23

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Pazinu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Pazin
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Usluge upravljanja trgovinom na malo izvan prodavaonica na sajmeni dan	
11.	Usluge oglašavanja i plakatiranja	
12.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Pazin i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika	-

Odlukama o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika, ali ne i organizacijski oblik njezina obavljanja. Navedena komunalna djelatnost nije se obavljana tijekom 2019. i 2020.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja djelatnosti komunalnog linijskog prijevoza putnika.

Grad Pazin je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Pazin izradio je izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. do 2017. koje je usvojeno u studenom 2018.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Pazin je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 64,60 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 54,91 kn/m³, treću zonu u iznosu od 41,99 kn/m³ te za četvrtu zonu u iznosu od 29,07 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Pazin koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Pazin je u studenom 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari mogu rješenjem narediti fizičkim i pravnim osobama radnje u svrhu održavanja komunalnog reda, pokrenuti prekršajni postupak i naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja od počinitelja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Pazina sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Pazina u 2019. i 2020. obavljalo se 14 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Pazin obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika, usluge upravljanja trgovinom na malo izvan prodavaonica na sajmeni dan te usluge oglašavanja i plakatiranja povjereno je trgovačkom društvu čiji je Grad suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a uslužne komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i trgovačkom društvu čiji je Grad suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, usluga ukopa pokojnika i usluge javnih tržnica na malo čije je obavljanje Grad povjerio trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Grada Pazina. Opći uvjeti isporuke i cjenici navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge obavljanja dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada i objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada, a isporučitelji komunalne usluge nemaju vlastite mrežne stranice.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Pazina za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 10.972.640,00 kn, od čega se 1.318.440,00 kn odnosi na rashode za sufinanciranje izgradnje Centra gospodarenja otpadom, sanaciju odlagališta komunalnog otpada (staro odlagalište) i izgradnja reciklažnog dvorišta, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 9.654.200,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Pazin je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 6.674.881,00 kn, što čini 69,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 24 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Pazina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 24

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Pazina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	406.000,00	391.664,00	96,5
2.	Javne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	100.000,00	99.505,00	99,5
3.	Javna rasvjeta	480.000,00	470.615,00	98,0
4.	Groblja	178.000,00	176.750,00	99,3
5.	Sufinanciranje izgradnje Centra gospodarenja otpadom	322.000,00	318.090,00	98,8
6.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada – Jelenčiči V-starog odlagalište	172.100,00	84.454,00	49,1
7.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada – Jelenčiči V-IV faza	166.650,00	84.135,00	50,5
8.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	834.000,00	831.761,00	99,7
	Ukupno	2.658.750,00	2.456.974,00	92,4

Rashodi za sanaciju odlagališta komunalnog otpada – Jelenčiči V-starog odlagalište i sanaciju odlagališta komunalnog otpada – Jelenčiči V-IV faza planirani su u iznosu od 338.750,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 168.589,00 kn, što je 170.161,00 kn ili 50,2 % manje od plana i izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture sadrži obrazloženje za odstupanje plana.

U tablici broj 25 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Pazina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 25

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Pazina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	4.963.600,00	4.936.885,00	99,5
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	227.900,00	227.900,00	100,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	86.500,00	82.450,00	95,3
4.	Održavanje javnih zelenih površina	1.236.900,00	1.211.516,00	97,9
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	51.700,00	55.381,00	107,1
6.	Održavanje groblja	100.000,00	100.296,00	100,3
7.	Održavanje čistoće javnih površina	738.100,00	738.100,00	100,0
8.	Održavanje javne rasvjete	1.250.000,00	1.163.138,00	93,1
	Ukupno	8.654.700,00	8.515.666,00	98,4

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Pazin ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalni sustav, prostorno uređenje i graditeljstvo, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika navedenog Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu upravnih tijela Grada. Unutar upravnog odjela ustrojeni su Odsjek za pravne poslove i imovinu, Odsjek za prostorno uređenje i graditeljstvo te Zajednička služba komunalnog redarstva Grada Pazina i općina Cerovlje, Gračišće, Lanišće i Lupoglav. Grad Pazin organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području. Grad je dužan u donošenju i provođenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture poštovati javni interes. Pristup, dostupnost i korištenje komunalnih usluga dužan je osigurati svim korisnicima pod jednakim uvjetima, na način i pod uvjetima koji su prilagođeni potrebama lokalne zajednice. Komunalne djelatnosti moraju se obavljati kontinuirano i prema standardima kakvoće pružanja komunalnih usluga propisanim posebnim propisima.

Grad nastoji u okvirima proračunskih mogućnosti osigurati upravljanje i korištenje komunalne infrastrukture prema načelima koje propisuje Zakon o komunalnom gospodarstvu. Vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture uglavnom se provodi kroz godišnje izvještavanje Gradskog vijeća o izvršenju proračuna, o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture kroz polugodišnje izvještaje o radu gradonačelnika te kroz godišnje izvještaje komunalnog društva kao isporučitelja komunalnih usluga. Objavljivanjem svih usvojenih dokumenata Grada i isporučitelja komunalnih usluga osigurava se javnost rada upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture, te omogućava korisnicima komunalnih usluga pristup svim informacijama važnim za isporuku komunalnih usluga.

Međutim, ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja sve komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina i osvijetljenih površina javne namjene u ukupnoj gradskoj površini i o broju parkirnih mjesta na javnim parkiralištima u odnosu na broj registriranih automobila na gradskom području, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o broju grobnih mjesta na grobljima i broju građana koji čekaju na kupnju grobnog mjesta u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti površina javne namjene za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Pazina te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Pazin, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Pazinu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Pazin ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje organizacijskog oblika obavljanja komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Pazinu **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Pazina

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Pazin te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad u očitovanju navodi da dinamika izrade geodetskih elaborata za upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige sukladno odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada Pazina, ovisi o raspoloživim proračunskim sredstvima za tu namjenu i nije realno očekivati da se to može izvršiti u kraćem razdoblju. Za izgrađenu komunalnu infrastrukturu koju treba evidentirati kao izvedeno stanje sukladno odredbama članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, putem geodetskih elaborata, Grad će evidentirati komunalnu infrastrukturu koja se gradi sukladno Zakonu o gradnji. U Gradu Pazinu na snazi je stara i nova katastarska izmjera koja se u velikom dijelu poklapa tako da postoji vrlo veliki problem identificiranja zemljišnoknjižnih i katastarskih čestica na kojima se komunalna infrastruktura nalazi odnosno na kojima je izgrađena te bez angažiranja geodeta u suradnji s nadležnim katastarskim uredom to u stvarnosti nije moguće sa sigurnošću učiniti, a što također iziskuje znatna proračunska sredstva.

Nadalje, navodi da se komunalna djelatnost komunalnog linijskog prijevoza putnika u Gradu Pazinu nije obavljala ranije, kao ni tijekom 2021. te će se kod slijedeće izmjene Odluke o komunalnim djelatnostima odlučiti da li će odrediti organizacijski oblik obavljanja navedene komunalne djelatnosti ili istu izostaviti iz odluke.

Grad Poreč-Parenzo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Poreč-Parenzo utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 139 km², a obuhvaća 53 naselja s 16 696 stanovnika.

U tablici broj 26 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Poreču-Parenzo po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 26

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Poreču-Parenzo, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Poreč-Parenzo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	554	0	0	0	554
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	15	2	13	0	0
		Pločnici	83	45	35	3	0
		Javne stube	6	2	4	0	0
		Šetališta	15	3	12	0	0
		Uređene plaže	10	0	10	0	0
		Pješačke staze	11	6	5	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	52	26	20	6	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	100	43	40	17	0
		Drvoredi	10	5	5	0	0
		Cvjetnjaci	23	9	14	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	71	42	23	6	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	66	47	16	3	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	48	16	29	3	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	74	24	41	9	0
		Javni zdenici	2	2	0	0	0
		Fontane	3	1	2	0	0
		Javni zahodi	6	4	2	0	0
		Spomenici i skulpture	19	9	7	3	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	152	0	0	0	152

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Poreč-Parenzo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
		Rasvjetni stupovi – sustavi	153	53	99	1	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	5	0	0	0
Ukupno			1 478	344	377	51	706

Grad Poreč-Parenzo je do kolovoza 2020. evidentirao 1 478 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 344 ili 23,3 % u vlasništvu Grada, 377 ili 25,5 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 51 ili 3,5 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 706 ili 47,7 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Poreč-Parenzo ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 478 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, podatke o osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi te djelomične podatke o vlasništvu, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Grada Poreča-Parenzo, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Poreča-Parenzo u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Poreča-Parenzo, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Poreč-Parenzo je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada Poreča-Parenzo, Grad je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 35 katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Poreča-Parenzo evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Poreč-Parenzo obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Poreč-Parenzo je u siječnju 2019. donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i devet drugih komunalnih djelatnosti od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje prijevoza robe i osoba u pješačkim zonama, postavljanje i održavanje oznaka, ulica i trgova, zimska služba, prigodno ukrašavanje Grada, usluge oglašavanja i plakatiranja, dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, održavanje elektroenergetskih postrojenja u vlasništvu Grada, hitne intervencije te održavanje javnih WC-a.

U tablici broj 27 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Poreču-Parenzo, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 27

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Poreču-Parenzo,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačka društva čiji je suosnivač Grad Poreč-Parenzo
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Usluge javnih tržnica na malo	
6.	Usluge ukopa i kremiranja pokojnika u krematoriju unutar groblja	
7.	Prijevoz robe i osoba u pješačkim zonama	
8.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
10.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Poreč-Parenzo i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
13.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
14.	Održavanje javne rasvjete	
15.	Dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija	
16.	Postavljanje i održavanje oznaka, ulica i trgova	-
17.	Zimska služba	-
18.	Prigodno ukrašavanje Grada	-
19.	Usluge oglašavanja i plakatiranja	-
20.	Održavanje elektroenergetskih postrojenja u vlasništvu Grada	-
21.	Hitne intervencije	-
22.	Održavanje javnih WC-a	-

Odlukama o komunalnim djelatnostima određene su komunalne djelatnosti postavljanje i održavanje oznaka, ulica i trgova, zimska služba, prigodno ukrašavanje Grada, usluge oglašavanja i plakatiranja, održavanje elektroenergetskih postrojenja u vlasništvu Grada, hitne intervencije i održavanje javnih WC-a, ali ne i organizacijski oblici njihova obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja svih komunalnih djelatnosti na području Grada Poreča-Parenzo.

Grad Poreč-Parenzo je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i za 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članaka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje mjesnog doma gradnju zgrade, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Poreč-Parenzo nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području, ali je u pripremi.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Poreč-Parenzo je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 110,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 60,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Poreč-Parenzo koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Poreč-Parenzo je u prosincu 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari nadležnog gradskog upravnog tijela. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Poreča-Parenzo sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Poreča-Parenzo u 2019. i 2020. obavljalo se 20 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Poreč-Parenzo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i krematorija unutar groblja, održavanje čistoće javnih površina, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa i kremiranja pokojnika u krematoriju unutar groblja te prijevoz robe i osoba u pješačkim zonama, zimska služba, prigodno ukrašavanje Grada, hitne intervencije te održavanje javnih WC-a povjerio je trgovačkim društvima čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javne rasvjete te dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija, postavljanje i održavanje oznaka, ulica i trgova i održavanje elektroenergetskih postrojenja u vlasništvu Grada povjerio je fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dok je obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Nadalje, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji i trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene Grad je odlukom povjerio pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a usluge je na temelju ugovora obavljalo trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Za komunalni linijski prijevoz putnika proveden je postupak odabira osobe kojoj se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti na temelju ugovora prema propisima o javnoj nabavi, ali nije bilo ponuda te je donijeta odluka o provedbi novog natječaja.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga ukopa pokojnika, parkiranja na uređenim javnim površinama i javne tržnice na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkim društvima čiji je Grad suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Grada Poreča-Parenzo, objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenik za dimnjačarske usluge, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada, objavljeni na mrežnim stranicama Grada i mrežnim stranicama isporučitelja usluga dok u službenom glasilu Grada nisu objavljeni.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Poreča-Parenzo za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 41.756.595,00 kn, od čega se 751.843,00 kn odnosi na rashode za građenje mjesnog doma i građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 41.004.752,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja Grad Poreča-Parenzo je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 35.576.975,00 kn, što čini 86,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 28 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Poreča-Parenzo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 28

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Poreča-Parenzo za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	11.264.500,00	9.897.311,00	87,9
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	6.704.479,00	6.122.015,00	91,3
3.	Građevine javne odvodnje oborinskih voda	670.000,00	650.000,00	97,0
4.	Javne zelene površine	100.000,00	99.375,00	99,4
5.	Građevine, uređaji i predmeti javne nabave	1.601.000,00	1.136.484,00	71,0
6.	Javna rasvjeta	2.868.000,00	2.760.836,00	96,3
7.	Građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	7.085.921,00	717.593,00	10,1
	Ukupno	30.193.900,00	21.383.614,00	70,8

Rashodi za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom ostvareni 6.368.328,00 kn ili 89,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 29 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Poreča-Parenzo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 29

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Poreča-Parenzo za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.404.000,00	1.993.701,00	82,9
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	50.000,00	0,00	0,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	305.000,00	288.330,00	94,5
4.	Održavanje javnih zelenih površina	8.186.000,00	7.755.812,00	94,7
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	2.431.500,00	2.399.449,00	98,7
6.	Održavanje čistoće javnih površina	3.912.000,00	3.673.930,00	93,9
7.	Održavanje javne rasvjete	5.342.000,00	4.979.352,00	93,2
	Ukupno	22.630.500,00	21.090.574,00	93,2

U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju iskazani su rashodi za prigodno ukrašavanje Grada i održavanje elektroenergetskih postrojenja u vlasništvu Grada unutar komunalne djelatnosti održavanje javne rasvjete, a odlukom o komunalnim djelatnostima, određene su kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno njihovo obavljanje. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Poreč-Parenzo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za komunalni sustav upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Poreč - Parenzo ima sustav kontrole obavljanja poslova na način da se sve aktivnosti obavljaju sukladno planu radova i/ili troškovniku koji je sastavni dio ugovora o obavljanju poslova. Prema podacima Grada, svi izvršeni radovi fakturiraju se prema izvršenim količinama, prikazuju se u građevinskom dnevniku i građevinskoj knjizi, dok se obračun vrši na temelju privremenih i okončane situacije. Uspostavljeni su sustavi kontrole putem komunalnog i prometnog redarstva, sustava "Gradsko oko" (putem kojeg se zaprimaju prijave i automatski generiraju zadaci), mjesnih odbora te djelatnika upravnog odjela zaduženih za pojedini resor. Za loše ili neispunjenje radova predviđena je ugovorna kazna, aktiviranje jamstva i/ili raskid ugovora.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Poreča-Parenzo te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Poreč-Parenzo, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19). U siječnju 2020. obavljena je Revizija održavanja polivalentnih igrališta Grada Poreča-Parenzo u 2018. godini.

Sustav unutarnjih kontrola je uspostavljen ali postoje slabosti koje zahtijevaju rješavanje u cilju pružanja razumne sigurnosti da se rizicima upravlja u svrhu ostvarenja ciljeva. Nalazi i preporuke utvrđeni revizijom su uskladiti opće unutarnje akte sa odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Zakona o javnoj nabavi te kontinuirano praćenje zakonske regulative i usklađivanje općih akata institucije sa zakonskom regulativom. Preporuke su provedene i dalje se kontinuirano provode.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Poreču-Parenzo

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Poreč-Parenzo ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje organizacijskog oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Poreču-Parenzo **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Poreča-Parenzo

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Poreč-Parenzo te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad Pula-Pola

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Pula-Pola utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 51,65 km², a obuhvaća jedno naselje s 57 460 stanovnika.

U tablici broj 30 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Puli-Pola po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 30

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Puli-Pola, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Pula-Pola	Javno (RH, više javnih vlasnika, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Glavne ceste	52	17	0	35	0
		Sabirne ceste	38	16	0	22	0
		Ostale ceste	344	102	25	217	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	16	6	0	10	0
		Javni prolazi	38	34	3	1	0
		Javne stube	3	3	0	0	0
		Biciklističke staze	4	1	3	0	0
		Nadvožnjaci	2	0	0	2	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	33	32	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Zelene površine	229	102	24	103	0
		Parkovi	20	11	0	9	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	67	49	9	9	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	36	34	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa (stajališta općenito)	72	64	8	0	0
		Javni zdenci	1	0	1	0	0
		Vodoskoci	10	10	0	0	0
		Fontane	4	4	0	0	0
		Javni zahodi	10	6	4	0	0
		Spomenici i skulpture	38	0	0	0	38
Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja	Zastave	10	0	0	0	10	
	Igralište za pse	2	2	0	0	0	
	Trim staze	2	1	0	1	0	
	Tržnice	3	1	2	0	0	

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Pula-Pola	Javno (RH, više javnih vlasnika, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	189	0	0	0	189
		Rasvjetni stupovi	5 398	0	0	0	5 398
		Rasvjetna tijela	6 760	0	0	0	6 760
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	2	1	0	0
Ukupno			13 384	497	83	409	12 395

Grad Pula-Pola je do kolovoza 2020. evidentirao 13 384 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 497 ili 3,7 % u vlasništvu Grada, 83 ili 0,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 409 ili 3,1 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 12 395 ili 92,6 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Pula-Pola ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. U evidenciju Grada su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 13 384 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidenciju vodi u Geografsko informacijskom sustavu (dalje u tekstu: GIS) te u registru imovine u informacijskom sustavu Grada. GIS je računalni program koji omogućuje unos, upravljanje, rukovanje, analizu i produkciju prostornih (grafičkih) elemenata te opisnih podataka pohranjenih u bazi podataka i funkcionalno je povezan sa registrom nekretnina. Komunalna infrastruktura identificirana je prema katastarskim česticama na kojima se nalazi. Uvid u GIS je moguć iz registra imovine te prikazuje katastarske čestice na kojima se ista nalazi. Dio komunalne infrastrukture ima i grafički prikaz u GIS-u i to dječja igrališta, trim staze, sportska igrališta, ugostiteljske terase, javna rasvjeta, plinovod, vodovod, kanalizacija (fekalna i mješovita) i drugo. Na grafičkom prikazu za svaku unesenu komunalnu infrastrukturu vidljiv je podatak o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi.

Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, podatke o osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi te djelomične podatke o vlasništvu, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Grada Pule-Pola, Grad prema utvrđenom prioritetu i redosljedu provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odluke predstavničkog tijela o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi su u proceduri donošenja. Iste se donose paralelno sa izradom geodetskih elaborata radi evidentiranja u katastru i upisa u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Grada Pule-Pola.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Pule-Pola, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Pula-Pola je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Grada Pule-Pola, Grad je u rujnu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 27 katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Pule-Pola evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Pula-Pola obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Pula-Pola je u studenom 2018. i u prosincu 2020. donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima je određeno 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Puli-Pola.

U tablici broj 31 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Puli-Pola, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 31

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Puli-Pola, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Pula-Pola
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
5.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje groblja	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Pula-Pola i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima	
11.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje javne rasvjete	

Grad Pula-Pola je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i za 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Pula-Pola je u lipnju 2018. donio zaključak o usvajanju Izvješća o stanju u prostoru Grada Pule-Pola za razdoblje od 2014. do 2018.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Pula-Pola je u studenom 2018. i u ožujku 2020. donio odluke o komunalnom doprinosu i odluke o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, koeficijenti zone, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa nije određena, već se određuje kao rezultat umnoška koeficijenta zona određenih predmetnom odlukom i iznosa 10 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj, kojeg donosi ministar nadležan za graditeljstvo. Koeficijenti zone određeni su za prvu zonu su od 0,30 do 1,0, za drugu zonu od 0,25 do 0,95, za treću zonu od 0,20 do 0,90, a za četvrtu zonu od 0,15 do 0,85 ovisno o namjeni građevine. Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj nije objavljen na mrežnim stranicama Grada Pule-Pola. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, obveznik i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Pula-Pola koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Pula-Pola je u kolovozu 2019. donio Odluku o komunalnom redu, a u prosincu 2019. njezine izmjene. Odlukom je propisano uređenju naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo.

U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Pule-Pola sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Pule-Pola u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad Pula-Pola obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno, osim komunalnog linijskog prijevoza putnika čije je obavljanje na temelju ugovora kojeg zaključuju gradovi Pula-Pola i Vodnjan-Dignano te općine Fažana-Fasana, Ližnjan-Lisignano i Medulin, povjerio trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje tri komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina povjerio je trgovačkim društvima čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje četiri komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje groblja, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo i usluge ukopa pokojnika povjerio je trgovačkim društvima čiji je osnivač. Održavanje javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima povjerio je trgovačkim društvima čiji je osnivač te fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene povjerio je trgovačkim društvima čiji je osnivač ili suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave te fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova odlukama o komunalnim djelatnostima nije određena kao komunalna djelatnost koja se obavlja na području Grada Pule-Pola.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja svih komunalnih djelatnosti na području Grada Pule-Pola.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, usluga javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika te parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, čije je obavljanje povjereno trgovačkim društvima čiji je Grad osnivač i suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Grada, objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada Pule-Pola te na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenik obavljanja dimnjačarskih usluga, doneseni su uz suglasnost Grada Pule-Pola te objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Tijekom 2018. isporučitelj komunalne usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika donio je izmjene cjenika komunalnih usluga, uz suglasnost gradonačelnika Grada Pule-Pola koji je o izmjenama obavijestio Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta te Istarsku županiju.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Pule-Pola za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 73.632.461,00 kn, od čega se 77.250,00 kn odnosi na rashode za sanaciju odlagališta Kaštijun, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 73.555.211,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Pula-Pola je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 59.871.430,00 kn, što čini 81,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 130/12), Grad Pula-Pola je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 1.438.588,00 kn, koja se raspoređuju velikim gradovima, a koriste se za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Pula-Pola sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 61.310.018,00 kn, što čini 83,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 32 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Pule-Pola za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 32

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Pule-Pola za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	14.060.000,00	10.625.806,00	75,6
2.	Javne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	250.000,00	174.575,00	69,8
3.	Javna parkirališta	935.000,00	920.545,00	98,5
4.	Javna rasvjeta	2.270.000,00	1.863.155,00	82,1
5.	Groblja	1.389.200,00	1.281.420,00	92,2
6.	Sanacija odlagališta Kaštijun	77.250,00	77.250,00	100,0
Ukupno		18.981.450,00	14.942.751,00	78,7

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 4.038.699,00 kn ili 21,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 33 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Pule-Pola za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 33

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Pule-Pola za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	20.905.932,00	20.739.858,00	99,2
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima	6.125.000,00	5.673.977,00	92,6
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	3.350.000,00	3.349.868,00	100,0
4.	Održavanje javnih zelenih površina	10.770.000,00	10.763.176,00	99,9
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	2.951.000,00	2.561.754,00	86,8
6.	Održavanje groblja	300.000,00	299.993,00	100,0
7.	Održavanje čistoće javnih površina	8.300.000,00	8.299.558,00	100,0
8.	Održavanje javne rasvjete	5.250.000,00	5.067.631,00	96,5
9.	Male komunalne akcije	2.042.360,00	1.933.895,00	94,7
Ukupno		59.994.292,00	58.689.710,00	97,8

Rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim i fizičkim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju javne rasvjete, održavanju nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Pula-Pola ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za prostorno uređenje, komunalni sustav i imovinu, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu Odjela. U skladu s odredbama navedenog pravilnika ustrojeni su Odsjek za prostorno planiranje i graditeljsko nasljeđe (Pododsjek za projekte), Odsjek za izgradnju, održavanje i promet (Pododsjek za izgradnju, Pododsjek za održavanje i promet i Pododsjek za komunalne djelatnosti), Odsjek za zaštitu okoliša, Odsjek za gradnju i Odsjek za upravljanje imovinom (Pododsjek za redarstvo). Upravni odjel za komunalni sustav i imovinu obavlja poslove na uređenju građevinskog zemljišta u cilju osposobljavanja za građenje i rekonstrukciju zgrada u skladu s dokumentima prostornog uređenja i programima gradnje, te na taj način poboljšanja uvjeta života i rada. Vodi brigu o uređenju naselja te kvaliteti i unapređenju stanovanja. Poslove vezane uz gospodarenje i raspolaganje imovinom u svrhu sustavnog upravljanja imovinom u vlasništvu Grada Pule-Pola. Poslove koordinacije i nadzora rada kao i sudjelovanja u izradi i izvršenju poslovnih planova za potrebe rada trgovačkih društava u komunalnom gospodarstvu. Poslove utvrđivanja obveze komunalnog doprinosa i komunalne naknade te poslove ovrhe komunalnog doprinosa i komunalne naknade. Poslove komunalnog redarstva i poslove vezane uz promet. U Odjelu obavljaju se i drugi poslovi koji temeljem važećih propisa ili po svojoj naravi spadaju u njegov djelokrug.

O načinu postupanja i poduzimanju mjera ne postoje pojedinačni akti kojima bi isti bili proceduralno propisani već se nadzor, analiza kao i mjere postupanja provode u okviru redovnih poslova odjela/slужbenika zaduženih za predmetne poslove posebno kroz terensku kontrolu nad izvršenom uslugom, izdavanje naloga za postupanje, ovjeru pristiglih računa za izvršenu uslugu čime i kontrolu izvedenoga, izradu godišnjih zapisnika o primopredaji i okončanom obračunu i kontrolu godišnjih izvješća o poslovanju trgovačkih društava koja su predmetom razmatranja i usvajanja od strane predstavničkog tijela. Također, a radi koordinacije aktivnosti Grada te trgovačkih društava kao i sagledavanja problematike koja se tijekom provedbe istih uočava u promatranom su se periodu održavali zajednički radni sastanci na kojem su sudjelovali predstavnici nadležnog odjela te direktori trgovačkih društava. Cilj navedenih koordinacija upravo je analiza kvalitete, utvrđivanje prioriteta, usklađenje postupanja te predviđanje daljnjih mjera na unapređenju stanja.

Prema prikupljenim podacima, Grad Pula-Pola organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Pule-Pola te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Pula-Pola, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Puli-Pola

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Pula-Pola ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje komunalne djelatnosti i njezinog organizacijskog oblika obavljanja, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Puli-Pola **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Pule-Pola

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Pulu-Pola te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad u očitovanju navodi da će evidenciju komunalne infrastrukture nadopuniti traženim pokazateljima te provesti analizu i vrednovanje učinka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture, ali s obzirom na opsežnost aktivnosti koje je potrebno provesti isto iziskuje značajne ljudske resurse kao i značajno vremensko razdoblje, slijedom čega će sa aktivnostima započeti u narednom periodu sukladno mogućnostima. Nadalje, za preporuku, da analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem evidencijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine poveže s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama u imovini navodi da će određene objekte (sportski objekti, ceste, igrališta i drugo) koji su u novije vrijeme građeni/kupljeni moguće je relativno brzo povezati šiframa i to će do kraja 2021. i povezati. Za evidentiranje imovine u cjelini (npr. igralište je evidentirano kao kompleks, a nisu zasebno evidentirana igrala od radova), sa stvarnom procjenom potrebno je duže vremensko razdoblje.

Grad Rovinj - Rovigno

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Rovinj-Rovigno utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 79,0 km², a obuhvaća dva naselja s 14 294 stanovnika.

U tablici broj 34 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Rovinju-Rovigno po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 34

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Rovinju-Rovigno po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Rovinj-Rovigno	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	478	192	190	96
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	29	29	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	133	116	10	7
		Drvoredi	14	14	0	0
		Živice	19	19	0	0
		Cvjetnjaci	16	16	0	0
		Travnjaci	127	120	5	2
		Skupine stabala	45	45	0	0
		Pojedinačna stabla	49	49	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	22	22	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa (stajališta općenito)	19	19	0	0
		Javni zahodi	8	8	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	57	57	0	0
		Rasvjetni stupovi	2 638	2 638	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			3 656	3 346	205	105

Grad Rovinj-Rovigno je do kolovoza 2020. evidentirao 3 656 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 3 346 ili 91,5 % u vlasništvu Grada, 205 ili 5,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 105 ili 2,9 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Rovinj-Rovigno ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 3 656 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja, podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te drugi podaci.

Prema podacima Grada Rovinja-Rovigno, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Rovinja-Rovigno.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Rovinja-Rovigno, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Rovinj-Rovigno je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Grada Rovinja-Rovigno, Grad je nadležnom ministarstvu u prosincu 2019. dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 24 katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do srpnja 2020. odluku o darovanju nekretnina dobio je za pet građevina koje ulaze u novoformiranu nekretninu u skladu s geodetskim elaboratom za potrebe provođenja promjena u katastru zemljišta izrađen u svrhu provedbe lokacijske dozvole. Na temelju dobivene isprave Grad je zatražio mišljenje Ministarstva financija u svrhu građenja građevine gospodarske namjene i to pretežito za sport i rekreaciju.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Rovinja-Rovigno evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Rovinj-Rovigno obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Rovinj-Rovigno je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje usluge prijevoza robe u pješačkoj zoni, premještanje nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, usluge neprometne signalizacije i odlaganje građevinskog otpada. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Rovinju-Rovigno.

U tablici broj 35 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Rovinju-Rovigno, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 35

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Rovinju-Rovigno, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Rovinj-Rovigno
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
6.	Usluge javnih tržnica na malo	
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Usluge prijevoza robe u pješačkoj zoni	
9.	Usluge neprometne signalizacije	
10.	Odlaganje građevinskog otpada	
11.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Rovinj-Rovigno i pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
13.	Održavanje čistoće javnih površina	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
14.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
16.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
17.	Premještanje nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila	

Grad Rovinj-Rovigno je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Rovinj-Rovigno je u prosincu 2019. donio Izvješće o stanju u prostoru Grada Rovinja-Rovigno za razdoblje od 2013. do 2018.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Rovinj-Rovigno je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018. i svibnju 2020. odluke o komunalnoj naknadi, a u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 110,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Rovinj-Rovigno koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Rovinj-Rovigno je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu te u ožujku 2020. njezine izmjene i dopune kojom je propisano uređenje naselja, red pri gradnji, prekopavanju, iskrcaju i ukrcaju robe i materijala, korištenje javnih površina, uklanjanje odbačenog otpada, držanje životinja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vozila, nadzor nad građenjem, uklanjanje snijega i leda, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe te prijelazne i završne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Rovinja-Rovigno ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Rovinja-Rovigno u 2019. i 2020. obavljalo se 19 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad Rovinj-Rovigno obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje groblja, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javne zelene površine, prijevoz robe u pješačkoj zoni, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika i usluge parkiranja na uređenim javnim površinama povjerio je trgovačkom društvu čiji je Grad osnivač, a javnu odvodnju oborinskih voda trgovačkom društvu čiji je Grad suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje dvije uslužne komunalne djelatnosti koje se odnose na dimnjačarske poslove i komunalni linijski prijevoz putnika povjerene su pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji. Premještanje nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila je u lipnju 2015., na rok od pet godina, bila je povjerena fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a u srpnju 2020. navedena djelatnost povjerena je fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova higijeničarske službe, čuvanje napuštenih i izgubljenih životinja, dezinfekcija i deratizacija te veterinarske usluge povjerene su pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika i parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač, doneseni su uz suglasnost Grada Rovinja-Rovigno te su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenik dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada te su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada Rovinja-Rovigno, ali ne i na mrežnim stranicama isporučitelja usluga, jer je ista u preoblikovanju.

Obavljanje komunalnog linijskog prijevoza putnika povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji od lipnja 2017., na rok od pet godina. Cjenik je sastavni dio ugovora o koncesiji, a opći uvjeti isporuke nisu doneseni. Odredbom članka 135. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da pravna i fizička osoba koja obavlja komunalnu djelatnost na temelju ugovora o koncesiji i ugovora o povjeravanju komunalnih poslova zaključenih na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do kolovoza 2018., nastavlja s radom do isteka važenja ugovora. Cjenik komunalnog linijskog prijevoza putnika objavljen je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada, ali ne i na mrežnim stranicama isporučitelja usluge.

Tijekom 2019. i 2020. isporučitelj komunalnih usluga ukopa pokojnika i parkiranja na uređenim javnim površinama, donio je izmjene cjenika komunalnih usluga, uz suglasnost gradonačelnika Grada Rovinj-Rovigno koji je o izmjenama je obavijestio Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta te Istarsku županiju. Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Rovinja-Rovigno za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 29.477.774,00 kn, od čega se 114.889,00 kn odnosi na rashode za izgradnju objekata gospodarenja otpadom i odlagalište, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 29.362.885,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Rovinj-Rovigno je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 30.131.448,00 kn, što je 768.563,00 kn ili 2,6 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 36 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Rovinja-Rovigno za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 36

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Rovinja-Rovigno za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	21.645.540,00	7.456.851,00	34,4
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	5.900.000,00	3.656.360,00	62,0
3.	Javne zelene površine	825.000,00	799.075,00	96,9
4.	Groblja	200.000,00	100.527,00	50,3
5.	Izgradnja objekata gospodarenja otpadom i odlagalište	11.545.897,00	114.889,00	1,0
	Ukupno	40.116.437,00	12.127.702,00	30,2

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 27.988.735,00 kn ili 69,8 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na izvršenje rashoda za građenje nerazvrstanih cesta i odlaganje komunalnog otpada. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži obrazloženje za odstupanje.

U tablici broj 37 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Rovinja-Rovigno za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 37

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Rovinja-Rovigno
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	2.495.500,00	2.340.508,00	93,8
2.	Održavanje javnih i zelenih površina	7.467.200,00	7.462.176,00	99,9
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	5.790.000,00	5.708.672,00	98,6
4.	Druge komunalne i srodne djelatnosti	2.572.700,00	1.838.716,00	71,5
	Ukupno	18.325.400,00	17.350.072,00	94,7

Rashodi za održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina i usluge prijevoza robe u pješačkoj zoni planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju unutar rashoda za održavanje javnih i zelenih površina, a rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda unutar održavanja nerazvrstanih cesta, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Unutar rashoda za druge komunalne i srodne djelatnosti planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju rashodi za higijeničarsku službu, čuvanje napuštenih i izgubljenih životinja, dezinsekciju i deratizaciju te veterinarske usluge koje odlukom o komunalnim djelatnostima nisu određene kao komunalne djelatnosti od važnosti za Grad. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju rashode je trebalo iskazati u okviru rashoda za održavanje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti sve komunalne djelatnosti i organizacijske oblike obavljanja koje će se obavljati na području Grada Rovinja-Rovigno. Preporučuje se u programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za usluge dezinsekcije i deratizacije te veterinarske usluge sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Rovinj-Rovigno ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalno gospodarstvo i izgradnju, nadležnom za poslove komunalnog gospodarstva. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu Odjela. U skladu s odredbama navedenog pravilnika ustrojene su unutarnje ustrojstvene jedinice i to Odsjek za komunalno gospodarstvo, Odsjek za komunalno i prometno redarstvo te Odsjek za izgradnju i održavanje objekata (Pododsjek za izgradnju).

Odsjek za komunalno gospodarstvo koordinira komunalna poduzeća radi definiranja zajedničkih kriterija za organizaciju, standarda usluge i troškova i cijene komunalnih usluga, te poslove kontrole i praćenja izvršenih usluga i cijena, provodi postupke nabave i prati obavljanje povjerenih komunalnih djelatnosti u skladu sa odlukama koje reguliraju komunalne djelatnosti i druge poslove. Odsjek za komunalno i prometno redarstvo obavlja poslove nadzora komunalnog reda na temelju zakona i općih akata grada, vodi brigu o komunalnoj imovini u skladu s ovlaštenjima i druge poslove. Odsjek za izgradnju i održavanje objekata vodi investicije građenja i održavanja objekata komunalne infrastrukture, kulture, sporta, predškolskog odgoja, školstva, socijalne skrbi i drugih objekata u vlasništvu grada i druge poslove. Pododsjek za izgradnju izrađuje projektne zadatke, priprema tehničku dokumentaciju za izgradnju i održavanje objekata i druge poslove. U Odjelu obavljaju se i drugi poslovi koji temeljem važećih propisa ili po svojoj naravi spadaju u njegov djelokrug.

Prema prikupljenim podacima, Grad Rovinj-Rovigno organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Rovinja-Rovigno te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Rovinj-Rovigno, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravlja.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Rovinju-Rovigno

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Rovinj-Rovigno ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Rovinju-Rovigno **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Rovinja-Rovigno

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Rovinj-Rovigno te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad u očitovanju za nalog da odlukom o komunalnom redu osigura mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, navodi da su sva gradska javna zatvorena i otvorena parkirališta označena i uređena sukladno propisima kojima se regulira pristupačnost osobama s posebnom potrebama, da se na nerazvrstanim cestama kroz program održavanja komunalne infrastrukture svake godine uređuju dodatne rampe kojima se omogućava bolje i lakše kretanje osoba s posebnim potrebama, da se kroz nove investicije u gradnji komunalne infrastrukture, projektiraju i izvode građevine prema propisima radi lakšeg kretanja osoba sa posebnim potrebama te da će za navedeni nalog predložiti dopunu prilikom slijedeće izmjene i dopune Odluke o komunalnom redu. Nadalje, za preporuku analize i vrednovanja učinka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture navodi da su određeni pokazatelji uspješnosti već definirani za većinu poslova koji se obavljaju, a tiču se komunalne infrastrukture i djelatnosti, da su isti utvrđeni programom rada gradonačelnika i gradske uprave te da će u narednom razdoblju utvrditi kriterije te shodno tome pokazatelje i provoditi analizu i vrednovanje upravljanja komunalnom infrastrukturom po načelima komunalnog gospodarstva.

Grad Umag-Umago

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Umag-Umago utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 87,0 km², a obuhvaća 23 naselja s 13 467 stanovnika.

U tablici broj 38 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Umagu-Umago po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 38

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Umagu-Umago po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Umag-Umago	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	286	286	0	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	0	0	0	2
		Šetališta	2	0	2	0	0
		Uređene plaže	3	0	3	0	0
		Biciklističke staze	2	0	2	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	0	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	26	23	3	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	4	0	4	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zdenci	2	1	1	0	0
		Fontane	2	2	0	0	0
		Javni zahodi	3	3	0	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	135	0	0	0	135
		Rasvjetni stupovi	3 981	0	0	0	3 981
		Rasvjetna tijela	5 368	0	0	0	5 368
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	6	0	0	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	1	1	0	0	0
Ukupno			9 824	322	16	0	9486

Grad Umag-Umago je do kolovoza 2020. evidentirao 9 824 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 322 ili 3,3 % u vlasništvu Grada, 16 ili 0,2 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, dok za 9 486 ili 96,5 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Umag-Umago ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 9 824 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija se vodi u informacijskom sustavu Grada, a evidencija javne rasvjete vodi se u geografsko informacijskom sustavu (dalje u tekstu: GIS). GIS je računalni program koji omogućuje unos, upravljanje, rukovanje, analizu i produkciju prostornih (grafičkih) elemenata i opisnih podataka pohranjenih u bazi podataka. Na grafičkom prikazu za svaku unesenu komunalnu infrastrukturu vidljiv je podatak o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici te katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi. U evidenciji je predviđen unos podataka o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, međutim, za pojedine vrste komunalne infrastrukture nisu uneseni svi podaci.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Umaga-Umago, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi koje se dostavljaju nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Umaga-Umago u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Umaga-Umago, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Umag-Umago je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada Umaga-Umago, Grad je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 16 katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Umaga-Umago evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Umag-Umago obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Umag-Umago je u studenom 2018. i u rujnu 2019. donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i devet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na zimsku službu, sanaciju onečišćenog okoliša i održavanja čistoće pomorskog dobra, prigodna ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom, obavljanje prijevoza putnika cestovnim vozilom u javnom prometu, oglašavanje, sanacija erodirane obale, komunalne intervencije tijekom održavanja manifestacija na području Grada, komunalne intervencije za uklanjanje objekata sa javnih površina i prometnica te uklanjanje nepropisno parkiranih vozila. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Umagu-Umago.

U tablici broj 39 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Umagu-Umago, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 39

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Umagu-Umago,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Umag-Umago
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
8.	Usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja	
9.	Zimska služba	
10.	Sanacija onečišćenog okoliša i održavanje čistoće pomorskog dobra	
11.	Komunalne intervencije tijekom održavanja manifestacija na području Grada Umaga-Umago	
12.	Komunalne intervencije za uklanjanje objekata sa javnih površina i prometnica	
13.	Usluge javnih tržnica na malo	
14.	Oglašavanje	
15.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Umag-Umago i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
16.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
17.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
18.	Obavljanje prijevoza putnika cestovnim vozilom u javnom prometu	
19.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
20.	Prigodna ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom	
21.	Sanacija erodirane obale	
22.	Uklanjanje nepropisno parkiranih vozila	

Grad Umag-Umago je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za odlagalište otpada građevinskog materijala, nadogradnju i rekonstrukciju TK kanalizacije, nadogradnju komunikacijske infrastrukture, održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, izgradnja objekata odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te izgradnja objekata opskrbe vodom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Umag-Umago je u prosincu 2017. donio zaključak o usvajanju Izvješća o stanju u prostoru Grada Umaga-Umago za razdoblje od 2013. do 2016.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Umag-Umago je u studenom 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa nije određena, već se određuje kao rezultat umnoška koeficijenta zona određenih predmetnom odlukom i iznosa 10 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj, kojeg donosi ministar nadležan za graditeljstvo. Koeficijenti zone određeni su za prvu zonu 1,00, za drugu zonu 0,90 i za treću zonu 0,70. Podatak o prosječnim troškovima građenja nije objavljen na mrežnim stranicama Grada Umaga-Umago. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Umag-Umago koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,36 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Umag-Umago je u listopadu 2015. donio Odluku o komunalnom redu te u srpnju 2019. njene izmjene kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, gospodarenju otpadom, uklanjanju snijega, leda i naplavina, uklanjanju protupravno postavljenih predmeta, mjerama za provođenje komunalnog reda te kaznama za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Umaga-Umago sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Umaga-Umago u 2019. i 2020. obavljale su se 22 komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Umag-Umago obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, usluge ukopa i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda povjerio je trgovačkim društvima čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje groblja i krematorija unutar groblja, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, zimska služba, komunalne intervencije tijekom održavanja manifestacija na području Grada Umaga-Umago, oglašavanje, usluge javnih tržnica na malo, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, sanacija onečišćenog okoliša i održavanje čistoće pomorskog dobra i komunalne intervencije za uklanjanje objekata sa javnih površina i prometnica povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Održavanje nerazvrstanih cesta povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač i pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti održavanja javne rasvjete, prigodna ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarske usluge te usluge skloništa za životinje povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti sanacije erodirane obale obavljali su razni izvođači na temelju narudžbenica.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluga javnih tržnica na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač te dimnjačarskih usluga, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada Umaga-Umago i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, donesen je uz suglasnost Grada Umaga-Umago, objavljen u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Umaga-Umago za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 39.472.684,00 kn, od čega se 3.047.735,00 kn odnosi na rashode za odlagalište otpada građevinskog materijala, nadogradnju i rekonstrukciju TK kanalizacije, nadogradnju komunikacijske infrastrukture, održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, izgradnju objekata odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te izgradnju objekata opskrbe vodom što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 36.424.949,00,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Umag-Umago je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 33.251.587,00 kn, što čini 91,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 40 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Umaga-Umago za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 40

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Umaga-Umago za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Priključci na niskonaponsku mrežu	310.000,00	261.288,00	84,3
2.	Pripremni, idejni, izvedbeni projekti i studije	1.745.000,00	1.008.977,00	57,8
3.	Prometni projekti	175.000,00	156.327,00	89,3
4.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje ulica, nogostupa, parkirališta	13.535.000,00	6.357.245,00	47,0
5.	Izgradnja trga	11.000.000,00	10.972.659,00	99,8
7.	Nadogradnja i rekonstrukcija ulične javne rasvjete	1.067.000,00	948.310,00	88,9
8.	Odlagalište otpada građevinskog materijala	7.900.000,00	108.108,00	1,4
9.	Nadogradnja i rekonstrukcija TK kanalizacije	100.000,00	79.276,00	79,3
10.	Nadogradnja komunikacijske infrastrukture	335.000,00	329.661,00	98,4
11.	Uređenje gradske tržnice-projektna priprema	50.000,00	22.500,00	45,0
12.	Uređenje biciklističkih staza na području Grada	350.000,00	185.918,00	53,1
13.	Izgradnja objekata odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda	1.700.000,00	1.789.475,00	105,3
14.	Izgradnja objekata opskrbe vodom	1.200.000,00	656.334,00	54,7
	Ukupno	39.457.000,00	22.876.078,00	58,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 16.590.922,00 kn ili 42,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju rashode je trebalo iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose.

U tablici broj 41 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Umaga-Umago za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 41

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Umaga-Umago za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje uređaja i utrošak javne rasvjete	3.239.628,00	2.531.286,00	78,1
2.	Održavanje cesta i prometne signalizacije	4.100.000,00	3.608.428,00	88,0
3.	Komunalne usluge čistoće i gospodarenja otpadom	985.644,00	960.636,00	97,5
4.	Zaštita zelenila	100.000,00	99.712,00	99,7
5.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija te veterinarske usluge i usluge skloništa za životinje	280.000,00	175.686,00	62,7
6.	Sanacija erodirane obale	330.000,00	262.665,00	79,6
7.	Održavanje urbane opreme	326.520,00	162.882,00	49,9
8.	Održavanje i uređenje javnih površina	800.000,00	739.708,00	92,5
9.	Održavanje plaža	144.000,00	94.909,00	65,9

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
10.	Održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI) i povezane opreme	140.000,00	84.881,00	60,6
11.	Održavanje groblja	250.000,00	249.718,00	99,9
12.	Održavanje tržnica na malo	100.000,00	0,00	0,0
13.	Prigodna dekoracija i iluminacija	366.000,00	365.751,00	99,9
14.	Komunalne intervencije tijekom održavanja manifestacija	330.000,00	299.887,00	90,9
15.	Komunalne intervencije na javnim površinama	76.700,00	76.312,00	99,5
16.	Održavanje dječjih igrališta	50.000,00	40.787,00	81,6
17.	Održavanje sportskih i rekreacijskih igrališta	200.000,00	73.172,00	36,6
18.	Komunalne usluge održavanja parkova	4.470.000,00	4.406.677,00	98,6
19.	Komunalne usluge održavanje plaža	640.000,00	635.316,00	99,3
20.	Održavanje prometne signalizacije i ostale komunalne usluge	1.590.000,00	1.511.039,00	95,0
21.	Održavanje i uređenje javnih površina - Vlastiti pogon	316.625,00	217.154,00	68,6
	Ukupno	18.835.117,00	16.596.606,00	88,1

Rashodi za održavanje urbane opreme, održavanje plaža, održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI) i povezane opreme, održavanje tržnica na malo i održavanje sportskih i rekreacijskih igrališta u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršeni su 494.676,00 kn ili 54,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, veterinarske usluge i usluge skloništa za životinje planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o njegovu izvršenju, a odlukama o komunalnim djelatnostima nisu određene kao komunalne djelatnosti od važnosti za Grad. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju rashode je trebalo iskazati u okviru rashoda za održavanje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose. Preporučuje se odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti sve komunalne djelatnosti i organizacijske oblike obavljanja koje će se obavljati na području Grada Umaga-Umago.

Rashodi za održavanje javne rasvjete, prigodna ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom, usluge skloništa za životinje, održavanje nerazvrstanih cesta, veterinarske usluge te deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Umag-Umago ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalni sustav i prostorno planiranje. Ovlasti i odgovornosti zaposlenika Odjela propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu gradske uprave. U skladu s odredbama navedenog pravilnika ustrojen je Odsjek za prostorno planiranje. Upravni odjel za komunalni sustav i prostorno planiranje obavlja upravne, stručne, administrativne i druge poslove koji se odnose na razvoj komunalnog sustava i komunalno uređenje Grada, prostorno i urbanističko planiranje, uređenje prometa na području Grada, nadzor nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, organizaciju prijevoza u lokalnome cestovnom prometu i autotaksi prijevoz, korištenje i privremeno korištenje javnih površina i drugih nekretnina te reklamnih oglasnih predmeta u vlasništvu Grada, provođenje komunalnog reda, poslove komunalnog i prometnog redarstva, praćenje stanja u prostoru i vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja te izradu pripadajućih akata i druge poslove. Odsjek za prostorno planiranje obavlja poslove koji se odnose na prostorno i urbanističko planiranje, praćenje stanja u prostoru i vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja te izradu pripadajućih akata, pripremu te praćenje izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, zaštitu zraka i voda, zaštitu kulturnih dobara, geodetske i druge poslove. Grad na temelju narudžbenica ugovara s ovlaštenim tvrtkama stručni nadzor nad redovnim održavanjem i izgradnjom nerazvrstanih prometnica, redovnim održavanjem i izgradnjom javne rasvjete te prigodnog ukrašavanja naselja dekorativnom rasvjetom. Prostornim planovima Grada i naselja utvrđene su smjernice za izgradnju komunalne infrastrukture. Sukladno razvoju pojedinih dijelova naselja i financijskim mogućnostima vrši se izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture. Analizom stanja na terenu, te u dogovoru s javnim isporučiteljima usluga predlažu se prioritete u samoj izgradnji.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Grad Umag-Umago organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Umaga-Umago te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Umag-Umago, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravlja.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Umagu-Umago

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Umag-Umago ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Umagu-Umago **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Umaga-Umago

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Umag-Umago te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad u očitovanju, za preporuku da analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem evidencijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine poveže s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama u imovini navodi da se identifikacijski brojevi dodjeljuju na način da ih mogu povezati, ali da su djelomično ograničeni zbog informacijskog sustava.

Grad Vodnjan-Dignano

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Vodnjan-Dignano utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Grada je 100,00 km², a obuhvaća jedno naselje sa 6 119 stanovnika.

U tablici broj 42 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Vodnjanu-Dignano po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 42

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Vodnjanu-Dignano, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Vodnjan-Dignano	Javno (RH, više javnih vlasnika, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	64	8	19	37
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	8	2	0	6
3.	Javne zelene površine	Parkovi	3	3	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	4	3	0	1
		Zelene površine uz ceste i ulice	1	0	1	0
4.	Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja	Tržnice	1	1	0	0
		Bočalište, teniski teren, rukometno igralište	6	6	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	46	46	0	0
		Rasvjetni stupovi	1 581	1 581	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	1		2
Ukupno			1 717	1 651	20	46

Grad Vodnjan-Dignano je do kolovoza 2020. evidentirao 1 717 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 1 651 ili 96,2 % u vlasništvu Grada, 20 ili 1,1 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, dok se 46 ili 2,7 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture nalazi na zemljištu u privatnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Vodnjan-Dignano ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 723 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Grada Vodnjana-Dignano, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Vodnjana-Dignano u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Vodnjana-Dignano, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Grad Vodnjan-Dignano je postupio prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Grada Vodnjana-Dignano, Grad je nadležnom ministarstvu dostavio dva zahtjeva za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske. U oba slučaja dobili su odgovor Ministarstva da ono nije nadležno za postupanje po njihovom zahtjevu jer se nekretnine koje su bile predmet zahtjeva, ne predstavljaju državnu imovinu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Vodnjana-Dignano evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Vodnjan-Dignano obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Vodnjan-Dignano je u studenom 2018. donio odluke o obavljanju komunalnih djelatnosti kojima su, uz devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i sedam drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na održavanje parkirališta, održavanje i obnova horizontalne i vertikalne signalizacije, održavanje urbane opreme, postavljanje i održavanje oznaka ulica, parkova i trgova, održavanje autobusnih stajališta, čekaonica, ograda i drugo, održavanje plaža te prigodno ukrašavanje naselja. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 43 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Vodnjanu-Dignano, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 43

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Vodnjanu-Dignano, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Vodnjan-Dignano
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Održavanje parkirališta	
9.	Naplata parkirališta	
10.	Održavanje i obnova horizontalne i vertikalne signalizacije	
11.	Održavanje urbane opreme	
12.	Postavljanje i održavanje oznaka ulica, parkova i trgova	
13.	Održavanje autobusnih stajališta, čekaonica, ograda i drugo	
14.	Održavanje plaža	
15.	Prigodno ukrašavanje naselja	
16.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Grad Vodnjan-Dignano je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te je odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja te opseg poslova održavanja, što je u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. U programima građenja za 2019. iskazani su rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u vlasništvu Grada i od interesa Grada, uređenje prizemlja zgrade gradske uprave, izgradnja dječjeg vrtića u Peroju - pripremi radovi i I. faza, energetska obnova osnovne škole, ITU - Urbana aglomeracija Pula-Kultura-Projekt MMC Torcio i hostel, ITU - Urbana aglomeracija Pula-Brownfield-Projekt MMC Torcio i hostel, uređenje i opremanje dvorišta dječjeg vrtića te uređenje i opremanje sportskog centra Vodnjan, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Vodnjan-Dignano nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Vodnjan-Dignano je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, a u listopadu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, donošenje rješenja, način i rokovi plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa te povrat uplaćenog komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu i četvrtu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 120,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, a petu i šestu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, obveznik i rokovi plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Vodnjan-Dignano je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, red pri gradnji, prekopavanju, iskrcaju i ukrcaju robe i materijala, korištenje javnih površina, uklanjanje odbačenog otpada, držanje životinja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vozila, nadzor nad građenjem, uklanjanje snijega i leda, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe te prijelazne i završne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Vodnjana-Dignano ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Vodnjana-Dignano u 2019. i 2020. obavljalo se 16 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Vodnjan-Dignano obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno, osim komunalnog linijskog prijevoza putnika čije je obavljanje na temelju ugovora kojeg zaključuju gradovi Pula-Pola i Vodnjan-Dignano te općine Fažana-Fasana, Ližnjan-Lisignano i Medulin, povjerio trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje 13 komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, održavanje parkirališta, naplata parkirališta, održavanje i obnova horizontalne i vertikalne signalizacije, održavanje urbane opreme, održavanje plaža i prigodno ukrašavanje naselja, povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova i komunalni linijski prijevoz putnika odlukama o komunalnim djelatnostima nisu određene.

Državni ured za reviziju nalaže sve komunalne djelatnosti na području Grada Vodnjana-Dignano i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici za obavljanje dimnjačarskih poslova, koje je povjereno fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji i naplate parkirališta, koje je povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, doneseni su uz suglasnost Grada Vodnjana-Dignano i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te na mrežnim stranicama isporučitelja usluga.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Vodnjana-Dignano za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 17.442.767,00 kn, od čega se 4.639.448,00 kn odnosi na rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u vlasništvu Grada i od interesa Grada, uređenje prizemlja zgrade gradske uprave, izgradnja dječjeg vrtića u Peroju - pripremni radovi i I. faza, energetska obnova osnovne škole te uređenje, opremanje dvorišta dječjeg vrtića te uređenje i opremanje sportskog centra Vodnjan što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 12.803.319,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Vodnjan-Dignano je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 13.139.422,00 kn, što je 336.103,00 kn ili 2,6 % manje od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 44 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Vodnjana-Dignano za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 44

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Vodnjana-Dignano za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Otkup nekretnina za uređenje građevinskog zemljišta	700.000,00	452.198,00	64,6
2.	Izgradnja i rekonstrukcija javnih površina	1.850.000,00	1.573.841,00	85,1
3.	Objekti komunalne infrastrukture	8.398.000,00	6.912.715,00	82,3
4.	Hortikulturno uređenje, sanacija kažuna i suhozida	850.000,00	601.747,00	70,8
5.	Sanacija sakralnih objekata	149.000,00	147.887,00	99,3
6.	Javna rasvjeta	1.100.000,00	1.016.385,00	92,4
7.	Poduzetničke zone	400.000,00	72.650,00	18,2
8.	Sportski objekti	450.000,00	299.193,00	66,5
9.	Prostorno planiranje	1.100.000,00	784.017,00	71,3
	Ukupno	14.997.000,00	11.860.633,00	79,1

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 3.136.367,00 kn ili 20,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju navedenog programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 45 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vodnjana-Dignano za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 45

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Vodnjana-Dignano za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.990.000,00	1.057.616,00	53,1
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	930.000,00	1.537.440,00	65,3
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	200.000,00	185.240,00	92,6
4.	Održavanje javnih zelenih površina	1.530.399,00	1.314.485,00	85,9
5.	Održavanje groblja	125.000,00	121.825,00	97,5
6.	Održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina	1.550.000,00	1.378.078,00	88,9
7.	Održavanje javne rasvjete	970.351,00	718.463,00	94,5
	Ukupno	7.295.750,00	5.582.134,00	76,5

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 1.713.616,00 kn ili 23,5 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na izvršenje rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019., odnosno u njegovim izmjenama i dopunama, i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni.

Tako su planirani rashodi za održavanje javnih zelenih površina u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 1.600.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 1.530.399,00 kn, planirani rashodi za građenje javne rasvjete u programu su iskazani u iznosu od 970.351,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 520.351,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se izvješća o izvršenju program održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programom održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Vodnjan-Dignano ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom obavljaju se u pravnom odjelu za komunalni sustav, prostorno uređenje i imovinske poslove ustrojavaju se odsjeci, kao unutarnje ustrojstvene jedinice, i to Odsjek za imovinsko pravne poslove i Odsjek za prostorno uređenje i gradnju. Odsjek za imovinsko pravne poslove obavlja poslove u svezi rješavanja odnosno uređivanja vlasničkih i drugih stvarno pravnih odnosa na gradskim nekretninama, poslove rješavanja imovinsko pravnih odnosa za gradske infrastrukturne projekte, utvrđuje prijedloge, akte i ugovore koji se odnose na stjecanje nekretnina, te na upravljanje i raspolaganje gradskim nekretninama, poslove u svezi raspisivanja i provedbe natječaja za prodaju nekretnina, poslove zastupanja Grada pred sudovima, te druge poslove glede zaštite imovine i imovinsko pravnih interesa Grada.

Prema podacima Grada, Odsjek za prostorno uređenje i gradnju obavlja poslove u svezi postupka izdavanja lokacijskih dozvola, potvrda parcelacijskog elaborata i rješenja o utvrđivanju građevne čestice, izdavanja građevinskih dozvola, rješenja o uvjetima građenja, potvrde glavnog projekta, rješenja o izvedenom stanju i potvrde izvedenog stanja, postupka izdavanja uporabne dozvole i dozvole za uklanjanje građevine. U Odjelu obavljaju se i drugi poslovi koji temeljem važećih propisa ili po svojoj naravi spadaju u njegov djelokrug.

Grad je donio Proces nadzora nad održavanjem komunalne infrastrukture čiji je cilj provođenje nadzora sukladno odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i to nad uspostavljanjem evidencije komunalne infrastrukture, donošenja programa održavanja komunalne infrastrukture, načina održavanja komunalne infrastrukture, tekućim održavanjem, investicijskim održavanjem, sastavljanjem izvještaja o realizaciji programa održavanja komunalne infrastrukture te provođenjem vrednovanja nad održavanjem komunalne infrastrukture. Proces se obavlja postupcima nadzora nad održavanjem komunalne infrastrukture u svrhu izrade programa održavanja komunalne infrastrukture, postupaka tekućeg održavanja komunalne infrastrukture u cilju produžavanja vijeka trajanja i korištenja komunalne infrastrukture te postupaka investicijskog održavanja komunalne infrastrukture u cilju učinkovitog ulaganja u komunalnu infrastrukturu.

Prema prikupljenim podacima, Grad Vodnjan-Dignano organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Vodnjana-Dignano te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Vodnjanu-Dignano

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Vodnjan-Dignano ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenosti odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Vodnjanu-Dignano **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Vodnjana-Dignano

Grad se očitovao na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Grad Vodnjan-Dignano te prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad u očitovanju navodi da količina naručenih geodetskih elaborata u svrhu evidencije komunalne infrastrukture u katastru i upisa u zemljišne knjige uvelike ovisi o proračunskim mogućnostima Grada, te će se isti izrađivati sukladno raspoloživim financijskim sredstvima.

Općina Bale-Valle

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Bale-Valle utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 81,90 km², a obuhvaća tri naselja s 1 127 stanovnika.

U tablici broj 46 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Bale-Valle po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 46

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Bale-Valle, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Bale-Valle	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	322	322	0	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0	0
		Pločnici	5	5	0	0	0
		Javne stube	1	1	0	0	0
		Pješačke staze	5	5	0	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	6	4	0	2	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	6	4	1	1	0
		Cvjetnjaci	2	2	0	0	0
		Travnjaci	3	2	1	0	0
		Skupine stabala	2	2	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	2	1	3	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	6	4	1	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	3	2	1	0	0
		Javni satovi	1	1	0	0	0
		Ploče s planom naselja	1	1	0	0	0
		Spomenici i skulpture	2	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	302	262	3	37	0
		Rasvjetna tijela na zgradama	81	4	0	44	33
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0	0
Ukupno			756	626	9	88	33

Općina Bale-Valle je do kolovoza 2020. evidentirala 756 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 626 ili 82,8 % u vlasništvu Općine, devet ili 1,2 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 88 ili 11,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 33 ili 4,4 % građevina, podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Bale-Valle ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 756 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, podatke o osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi te djelomične podatke o vlasništvu, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Bale-Valle, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Bale-Valle u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Bale-Valle, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Bale-Valle je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Bale-Valle, Općina je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za jednu katastarsku česticu na kojoj se nalazi građevina komunalne infrastrukture na njenom području, a koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Balle-Vale evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Bale-Valle obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Bale-Valle je u siječnju i rujnu 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko higijeničarske poslove, iluminaciju i dekoraciju, čišćenje i održavanje slivnika i drugih objekata oborinske kanalizacije te prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina.

U tablici broj 47 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bale-Valle, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 47

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bale-Valle,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Općina Bale-Valle
2.	Prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina	
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
7.	Održavanje groblja	
8.	Održavanje čistoće javnih površina	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje javne rasvjete	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Bale-Valle i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje nerazvrstanih cesta – redovito održavanje nadzor i pregled cesta i objekata, redovito održavanje vegetacije, osiguranje preglednosti, čišćenje ceste i obavljanje zimske službe (izuzev strojnog čišćenja)	
13.	Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
15.	Iluminacija i dekoracija	
16.	Čišćenje i održavanje slivnika i drugih objekata oborinske kanalizacije	
17.	Održavanje nerazvrstanih cesta – izvanredno održavanje i zimsko strojno održavanje	
18.	Izvanredno održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s propisima kojima je uređeno održavanje cesta	
19.	Usluge ukopa pokojnika	-
20.	Usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika	-

Odlukama o komunalnim djelatnostima određene su komunalne djelatnosti obavljanja usluge ukopa pokojnika i usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, ali ne i organizacijski oblik njihova obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijske oblike obavljanja komunalne djelatnosti ukopa pokojnika i komunalnog linijskog prijevoza putnika.

Općina Bale-Valle je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je, između ostalog, propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za izgradnju kanalizacije i druge prateće infrastrukture, izgradnju vodovoda – opskrba vodom i izgradnju plinovoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Bale-Valle je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2006.-2016.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Bale-Valle je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u studenom 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, a u srpnju 2019. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,28 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, a za četvrtu i petu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Bale-Valle koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 4,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Bale-Valle je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar kao službenik Jedinog upravnog odjela. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odredbom članka 45. Odluke o komunalnom redu Općine Bale Valle utvrđeno je da javne telefonske govornice i bankomate treba postavljati na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih javnih površina na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Bale-Valle u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Bale-Valle obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti usluge parkiranja na uređenim javnim površinama Općina je povjerila trgovačkom društvu čiji je osnivač, a prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s više jedinica lokalne samouprave. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta - redovito održavanje vegetacije, osiguranje preglednosti, čišćenje ceste i obavljanje zimske službe (izuzev strojnog čišćenja), održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje javne rasvjete, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina je u razdoblju od siječnja 2019. do rujna 2019. povjerila vlastitom pogonu. Nakon ukidanja vlastitog pogona navedene komunalne djelatnosti povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji do travnja 2020.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, doneseni su uz suglasnost Općine Bale-Valle. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge parkiranja objavljeni su u službenom glasilu ali ne i na mrežnim stranicama Općine, dok isporučitelj usluga nema mrežne stranice. Cjenik za obavljanje dimnjačarskih usluga, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi, donesen je uz suglasnost Općine, objavljen je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine, a isporučitelj usluge nema mrežne stranice. Opći uvjeti isporuke dimnjačarskih usluga nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke komunalne djelatnosti obavljanja dimnjačarskih poslova uz suglasnost Općine Bale-Valle te njezino javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Bale-Valle za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.014.384,00 kn, od čega se 1.314.235,00 kn odnosi na izgradnju kanalizacije i druge prateće infrastrukture, izgradnju vodovoda i izgradnju plinovoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.700.149,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Bale-Valle je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.946.265,00 kn, što čini 79,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 48 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bale-Valle za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 48

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bale-Valle za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.803.000,00	1.797.274,00	99,7
2.	Opća javna namjena - Komunalna infrastruktura - uređenje prostora, planovi i studije	107.000,00	106.750,00	99,8
3.	Izgradnja kanalizacije i druge prateće infrastrukture	1.730.000,00	1.053.788,00	60,9
4.	Javna rasvjeta i elektroenergetsko kabelska kanalizacija	263.000,00	80.150,00	30,5
5.	Nabava opreme za komunalnu djelatnost – vlastiti pogon	33.500,00	33.500,00	100,0
6.	Izgradnja vodovoda - opskrba vodom	170.000,00	128.232,00	75,4
7.	Izgradnja plinovoda	126.000,00	132.215,00	104,9
8.	Komunalna infrastruktura - energetski i komunikacijski vodovi DTK - EKK	55.000,00	40.600,00	73,8
	Ukupno	4.287.500,00	3.372.509,00	78,7

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 914.991,00 kn ili 21,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za opću javnu namjenu - komunalna infrastruktura - uređenje prostora planovi i studije, nabavu opreme za komunalnu djelatnost – vlastiti pogon te komunalnu infrastrukturu - energetski i komunikacijski vodovi DTK - EKK kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose.

U tablici broj 49 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bale-Valle za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 49

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bale-Valle za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	172.000,00	141.984,00	82,5
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	267.000,00	256.456,00	96,1
3.	Održavanje javnih zelenih površina	285.000,00	229.880,00	80,7
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	275.200,00	188.711,00	68,6
5.	Održavanje groblja	97.000,00	62.822,00	64,8
6.	Održavanje čistoće javnih površina	621.400,00	608.242,00	97,9
7.	Održavanje javne rasvjete	150.000,00	153.780,00	102,5
	Ukupno	1.867.600,00	1.641.875,00	87,9

Rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene te održavanje groblja planirani su u iznosu od 372.200,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 251.533,00 kn, što je 120.667,00 kn ili 32,4 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Bale-Valle ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Bale-Valle organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Na temelju Odluke o ustrojavanju zajedničkog komunalnog i prometnog redarstva, općine Bale-Valle, Kanfanar i Žminj su u travnju 2018. zaključili Sporazumom o međusobnim odnosima u organiziranju zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog i prometnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze.

Međutim, Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaze podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Bale-Valle te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Bale-Valle

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Bale-Valle ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Bale-Valle **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Bale-Valle

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Bale-Valle te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Barban

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Barban utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 94,10 km², a obuhvaća 77 naselja s 2 721 stanovnika.

U tablici broj 50 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Barban po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 50

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Barban, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Barban	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	48	0	0	48
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Javni prolazi	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	2	2	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	14	0	0	14
		Javni sportski i rekreacijski prostori	20	0	0	20
5.	Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja	Građevine-javni prijevoz (autobusne čekaonice)	26	0	0	26
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	39	0	0	39
		Rasvjetni stupovi	733	0	0	733
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	0	4	0
Ukupno			887	2	5	880

Općina Barban je do kolovoza 2020. evidentirala 887 građevina komunalne infrastrukture, od čega su dvije ili 0,2 % građevine u vlasništvu Općine, pet ili 0,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 880 ili 99,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Barban ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 887 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciji je predviđen unos podataka o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podataka o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, međutim, za pojedine vrste komunalne infrastrukture nisu uneseni svi podaci.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Barban, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Barban u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Barban je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Barban, Općina je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 21 katastarskoj čestici na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Barban evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Barban obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Barban je u travnju 2014. i srpnju 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove zimske službe, prigodno ukrašavanje Općine te dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 51 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Barban, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 51

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Barban, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge javnih tržnica na malo	
8.	Usluge ukopa pokojnika unutar groblja	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
13.	Zimska služba	
14.	Prigodno ukrašavanje Općine	
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika	

Odlukom o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti određeno je da će komunalnu djelatnost koja se odnosi na usluge ukopa pokojnika obavljati vlastiti pogon, a njihovo obavljanje je povjereno i fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti odredbe Odluke o komunalnim djelatnostima kojom se uređuje obavljanje komunalne djelatnosti usluge ukopa pokojnika s organizacijskim oblikom obavljanja navedene komunalne djelatnosti.

Općina Barban je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju iskazani su u izvješću o izvršenju proračuna, ali ne i u programima održavanja, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena kao komunalna djelatnost od značaja za Općinu.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Barban nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Barban je u prosincu 2018. i travnju 2020. donijela odluke o komunalnom doprinosu i odluke o komunalnoj naknadi, u srpnju i travnju 2020. Pravilnik o oslobađanju od plaćanja komunalnog doprinosa, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade te oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Barban je u travnju 2014. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, odvodnja oborinskih voda, čišćenje septičkih jama, dezinfekcija i deratizacija, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode ovlaštene osobe vlastitog pogona Općine Barban. U obavljanju nadzora ovlaštena osoba donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Barban nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Barban ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nalaže se odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Barban u 2019. i 2020. obavljalo se dvanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Barban obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno osim dimnjačarskih poslova koje obavlja zajedno sa općinama Marčana i Svetvinčenat na temelju Ugovora o zajedničkom obavljanju dimnjačarskih poslova od siječnja 2020. Dimnjačarske usluge se tijekom 2019. i 2020. nisu obavljale. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina povjerila je vlastitom pogonu. Obavljanje usluga ukopa pokojnika Općina je povjerila vlastitom pogonu i fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javne rasvjete i prigodno ukrašavanje Općine obavljala je fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje nerazvrstanih cesta u djelu koji se odnosi na održavanje kolnika povjerila je vlastitom pogonu, a u dijelu koji se odnosi na košnju, pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije obavljala je fizička osoba na temelju narudžbenica.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno vlastitom pogonu nisu doneseni.

Općina Barban je za usluge ukopa pokojnika zaključila i ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti sa fizičkom osobom kojim je određena cijena ukopa, cjenik nije objavljen u službenom glasilu niti na mrežnim stranicama Općine, a isporučitelj navedene komunalne usluge nema mrežne stranice. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke komunalne djelatnosti za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Barban te osigurati njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Barban za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.442.239,00 kn, od čega se 107.111,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.335.128,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Barban je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 1.341.114,00 kn, što čini 57,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 52 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Barban za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 52

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Barban za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	295.000,00	237.875,00	80,6
2.	Javne zelene površine	210.000,00	180.485,00	85,9
3.	Javna rasvjeta	1.313.455,00	1.257.422,00	95,7
4.	Groblja	61.500,00	61.328,00	99,7
5.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	10.000,00	0,00	0,0
6.	Gradnja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	108.500,00	107.111,00	98,7
	Ukupno	1.998.455,00	1.844.221,00	92,4

U programu građenja komunalne infrastrukture iskazani su planirani rashodi za građenje građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza ali nisu izvršeni, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 53 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Barban za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 53

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Barban za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	90.000,00	42.879,00	47,6
2.	Javne površine	200.000,00	157.218,00	78,6
3.	Odvodnja oborinskih voda	10.000,00	1.000,00	10,0
4.	Groblja	35.000,00	15.897,00	45,4
5.	Javna rasvjeta	415.000,00	381.024,00	91,8
	Ukupno	750.000,00	598.018,00	79,7

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 598.018,00 kn ili 20,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za poslove održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javne rasvjete i prigodno ukrašavanje Općine ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s fizičkim osobama kojima je povjereno njihovo obavljanje na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Barban ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odijela za opće poslove, prostorno uređenje, komunalni sustav i imovinu. Općina Barban organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Pravilnikom o unutarnjem redu uređuje se unutarnji ustroj upravnih tijela, radna mjesta s naznakom temeljnih poslova i zadaća, broj izvršitelja, te stručni i drugi uvjeti za obavljanje poslova određenog radnog mjesta.

Odlukom općinskog vijeća Općine Barban, u travnju 2014. osnovan je Vlastiti pogon za obavljanje određenih komunalnih djelatnosti na području Općine, bez svojstva pravne osobe. U ožujku 2020. doneseno je rješenje za privremeno radno mjesto referent komunalni redar upravnog odjela za opće poslove, prostorno uređenje, komunalni sustav i imovinu, na nepuno radno vrijeme u trajanju od četiri sata dnevno u šest mjeseci. Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Barban te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Barban

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Barban ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine uz njezine suglasnosti i osiguravanje njihove javne objave, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Barban **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Barban

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Barban te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Brtonigla-Verteneglio

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Brtonigla-Verteneglio utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 32,17 km², a obuhvaća pet naselja s 1 626 stanovnika.

U tablici broj 54 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Brtonigla-Verteneglio po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 54

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Brtonigla-Verteneglio po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalno, infrastrukturom		
				Općina Brtonigla-Verteneglio	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	65	22	38	5
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	0	1	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	5	3	1	1
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0
5.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika	5	5	0	0
Ukupno			79	33	40	6

Općina Brtonigla-Verteneglio je do kolovoza 2020. evidentirala 79 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 33 ili 41,8 % u vlasništvu Općine, 40 ili 50,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a šest ili 7,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Brtonigla-Verteneglio ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 79 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Brtonigla-Verteneglio, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Brtonigla-Verteneglio u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Brtonigla-Verteneglio je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Brtonigla-Verteneglio, Općina je u rujnu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na sedam katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Brtonigla-Verteneglio evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Brtonigla-Verteneglio obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Brtonigla-Verteneglio je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko higijeničarske poslove, iluminaciju i dekoraciju, čišćenje i održavanje slivnika i drugih objekata oborinske kanalizacije te prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brtonigla-Verteneglio.

U tablici broj 55 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brtonigla-Verteneglio, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 55

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brtonigla-Verteneglio, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Općina Brtonigla-Verteneglio
2.	Usluge ukopa pokojnika	
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
13.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
14.	Iluminacija i dekoracija	
15.	Čišćenje i održavanje slivnika i drugih objekata oborinske kanalizacije	

Općina Brtonigla-Verteneglio je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za projektnu dokumentaciju sportske zone i održavanje nogometnih igrališta, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Brtonigla-Verteneglio nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Brtonigla-Verteneglio je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 55,31 kn/m³ do 6,91 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 43,20 kn/m³ do 5,40 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 4,35 kn/m³ do 34,80 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 2,90 kn/m³ do 23,20 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 0,75 kn/m³ do 6,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja šest zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Brtonigla-Verteneglio koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Brtonigla-Verteneglio je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar kao službenik Jedinственog upravnog odjela. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odredbom članka 45. Odluke o komunalnom redu Općine Brtonigla-Verteneglio, javne telefonske govornice i bankomati postavljaju se na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Brtonigla-Verteneglio u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Brtonigla-Verteneglio obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina, povjerila je vlastitom pogonu. Komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta povjerila je vlastitom pogonu i fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javne rasvjete te iluminaciju i dekoraciju povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji zaključenog u travnju 2014. na rok od pet godina, s mogućnošću produljenja za šest mjeseci. U listopadu 2019. Općina je, do provedbe postupka dodjele nove koncesije i odabira koncesionara, a radi kontinuiranog obavljanja dimnjačarskih poslova, donijela Odluku o privremenom obavljanju dimnjačarskih poslova i povjerila obavljanje pravnoj osobi kojoj je ranije bilo povjereno obavljanje navedene djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji, bez zaključenja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, donesen je uz suglasnost većinskog osnivača, nije objavljen u službenom glasilu, na mrežnim stranicama Općine niti na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Cjenik obavljanja dimnjačarskih usluga, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, donesen je bez suglasnosti Općine, objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja usluga, ali ne i u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke za navedene uslužne komunalne djelatnosti nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Brtonigla-Verteneglio, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Brtonigla-Verteneglio za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.173.152,00 kn, od čega se 38.641,00 kn odnosi na projektnu dokumentaciju za sportsku zonu i održavanje nogometnih igrališta, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.134.511,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Brtonigla-Verteneglio je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 3.461.161,00 kn, što je 2.326.650,00 kn ili 205,1 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Brtonigla-Verteneglio u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 56 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Brtonigla-Verteneglio za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 56

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Brtonigle-Verteneglio za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.140.000,00	0,00	0,0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	151.800,00	151.626,00	99,9
3.	Javna parkirališta	35.000,00	32.197,00	92,0
4.	Javne zelene površine	20.000,00	16.141,00	80,7
5.	Građevine i uređaji javne namjene	100.000,00	60.961,00	61,0
6.	Javna rasvjeta	295.700,00	124.142,00	42,0
7.	Groblja	28.000,00	27.896,00	99,6
8.	Projektna dokumentacija	252.500,00	44.250,00	17,5
	Ukupno	2.023.000,00	457.213,00	22,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.565.787,00 kn ili 77,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za projektnu dokumentaciju i javna parkirališta planirani su programom gradnje komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebne djelatnosti, a trebale su biti iskazane u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

U tablici broj 57 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Brtonigle-Verteneglio za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 57

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Brtonigle-Verteneglio za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje čistoće javnih površina	194.043,00	194.044,00	100,0
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	202.573,00	152.745,00	75,4
3.	Utrošak i održavanje javne rasvjete	280.000,00	176.458,00	63,0
4.	Održavanje groblja	27.602,00	30.777,00	111,5
5.	Održavanje javnih površina	195.782,00	161.915,00	82,7
	Ukupno	900.000,00	715.939,00	79,5

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 184.061,00 kn ili 20,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za iluminaciju i dekoraciju planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje javne rasvjete, iako je navedena djelatnosti odredbama Odluke o komunalnom gospodarstvu utvrđena kao zasebna komunalna djelatnost. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nisu usklađeni.

Tako su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 207.573,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 202.573,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili odstupanje od plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose te izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za obavljanje poslova deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije, održavanje javne rasvjete i iluminacije i dekoracije ostvareni su na temelju ugovora zaključenih sa pravnim osobama kojima je povjereno njihovo obavljanje na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s fizičkom osobom kojoj je povjereno njihovo obavljanje. Navedeni ugovor sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Brtonigla-Verteneglio ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Brtonigla-Verteneglio organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Brtonigla-Verteneglio te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Brtonigla-Verteneglio

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Brtonigla-Verteneglio ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na donošenje općih uvjeta isporuke komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Brtonigla-Verteneglio **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Brtonigla-Verteneglio

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Brtonigla-Verteneglio te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da je su za izradu geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture potrebna znatna financijska sredstva te će Općina sukladno svojim financijskim mogućnostima poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru.

Općina Cerovlje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Cerovlje utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 106,0 km², a obuhvaća 15 naselja s 1 677 stanovnika.

U tablici broj 58 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Cerovlje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 58

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Cerovlje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Cerovlje	Javno (RH, više javnih vlasnika, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	124	27	87	10
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	1	0
		Pločnici	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Malonogometno igralište	2	1	0	1
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	10	7	2	1
Ukupno			139	37	90	12

Općina Cerovlje je do kolovoza 2020. evidentirala 139 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 37 ili 26,6 % u vlasništvu Općine, 90 ili 64,7 % na zemljištu u javnom vlasništvu, a 12 ili 8,7 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Cerovlje ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 139 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Cerovlje, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru te su, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture, od 37 građevina komunalne infrastrukture koje se nalaze na zemljištu u vlasništvu Općine, njih 23 upisane su u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Cerovlje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Cerovlje obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozii-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Cerovlje je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određeno pet komunalnih djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 59 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Cerovlje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 59

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Cerovlje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Usluge ukopa pokojnika	Trgovačko društva čiji je suosnivač Općina Cerovlje
2.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
3.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Cerovlje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za investicijsko održavanje zgrada u vlasništvu Općine i odlaganje komunalnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Cerovlje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Cerovlje je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu 10,00 od kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Cerovlje koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,72 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Cerovlje je u prosincu 2019. donijela odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjerama za provođenje Odluke uključujući i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Odluka o komunalnom redu Općine Cerovlje sadrži odredbe kojima se propisuje mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, što je u skladu s odredbom članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Cerovlje u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalne djelatnosti. Općina Cerovlje obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, određenih Odlukom o komunalnim djelatnostima te održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina, koje nisu određene Odlukom o komunalnim djelatnostima, Općina je povjerila pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Uslužnu komunalnu djelatnost pružanja usluga ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Cerovlje i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, ali ne i službenom glasilu niti na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Cerovlje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Cerovlje za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.231.148,00 kn, od čega se 433.114,00 kn odnosi investicijsko održavanje zgrada u vlasništvu Općine i odlaganje komunalnog otpada što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.798.034,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Cerovlje je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 467.224,00 kn što čini ili 9,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 60 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Cerovlje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 60

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Cerovlje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.791.241,00	3.790.990,00	99,9
2.	Obnova i izgradnja autobusnih čekaonica	12.000,00	11.500,00	95,8
3.	Investicijsko održavanje groblja	240.000,00	227.478,00	94,8
4.	Investicijsko održavanje spomenika kulture	165.000,00	128.692,00	78,0
5.	Investicijsko održavanje ostalih kapitalnih objekata	90.000,00	36.833,00	40,9
6.	Investicijsko održavanje zgrada u vlasništvu Općine	464.870,00	414.849,00	89,2
	Ukupno	4.763.111,00	4.610.342,00	96,8

U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, rashodi za investicijsko održavanje ostalih kapitalnih objekata planirani su u iznosu od 90.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 36.833,00 kn, što je 53.167,00 kn ili 59,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture kao zasebne stavke iskazani su rashodi za obnovu i izgradnja autobusnih čekaonica, investicijsko održavanje spomenika kulture i investicijsko održavanje ostalih kapitalnih objekata (najvećim dijelom odnosi se na investicijsko održavanje spomenika), iako Odlukom o komunalnim djelatnosti Općine, nisu određene kao komunalne djelatnosti.

U tablici broj 61 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Cerovlje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 61

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Cerovlje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	2	3	4	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	350.000,00	275.149,00	78,6
2.	Održavanje javne rasvjete	165.000,00	153.010,00	92,7
3.	Održavanje čistoće javnih površina	80.000,00	76.494,00	95,6
4.	Košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste	78.000,00	77.969,00	99,9
5.	Zimsko održavanje cesta	50.000,00	19.919,00	39,8
6.	Odlaganje komunalnog otpada	19.000,00	18.265,00	96,1
	Ukupno	742.000,00	620.806,00	83,7

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture rashodi za zimsko održavanje cesta planirani su u iznosu od 50.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 19.919,00 kn, što je 30.081,00 kn ili 60,2 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture kao zasebne stavke iskazani su rashodi za zimsko održavanje cesta te košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste, a trebalo ih je iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane iznose, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnom i fizičkom osobom kojima je povjereno njihovo obavljanje na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Cerovlje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Cerovlje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Na temelju Odluke o ustrojavanju zajedničke službe komunalnog redarstva Grad Pazin i općine Cerovlje, Gračišće, Lanišće i Lupoglav su u travnju 2019. zaključili Sporazum o međusobnim odnosima u organiziranju Zajedničke službe komunalnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Poslove zajedničkog komunalnog redarstva obavlja komunalni redar, kojeg je putem natječaja u službu primio Grad Pazin. Sporazumom je određeno da će zajednički komunalni redar poslove komunalnog redarstva obavljati na području svih ugovornih strana, bez unaprijed određenog uredovnog vremena na području ili u odnosu na pojedinu ugovornu stranu, ali tako da se poslovi za određenu ugovornu stranu obavljaju ažurno i u približnom vremenu uredovanja koje će biti razmjerno postotku iznosa sufinanciranja ukupnih troškova koje otpadaju na tu ugovornu stranu. Komunalni redar započeo je s radom u listopadu 2019. U izvještaju o radu komunalnog redara za 2020. za poslove građenja, javne površine, otpada, ruševne zgrade, vozila i životinja utvrđen je je ukupan broj predmeta, otvorenih predmeta, predmeta u tijeku i riješenih predmeta. Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Cerovlje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Cerovlje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Cerovlje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Cerovlje **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Cerovlje

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Cerovlje te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Fažana-Fasana

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Fažana-Fasana utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 13,00 km², a obuhvaća dva naselja s ukupno 3 569 stanovnika.

U tablici broj 62 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Fažana-Fasana po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 62

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Fažana-Fasana, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Fažana-Fasana	Javno (RH, više javnih vlasnika, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	25	25	0	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	0	3	0	0
		Uređene plaže	9	0	8	0	1
		Biciklističke staze	2	0	0	2	0
		Pješačke staze	11	3	8	0	0
		Mostovi	1	0	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	15	13	0	2	0
4	Javne zelene površine	Parkovi	2	2	0	0	0
		Skupine stabala	1	1	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	5	5	0	0	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	7	7	0	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	12	12	0	0	0
		Javni zdenci	2	2	0	0	0
		Fontane	2	2	0	0	0
		Javni zahodi	5	5	0	0	0
		Ploče s planom naselja	1	0	0	0	1
		Oznake sadržaja turističke namjene	4	4	0	0	0
Spomenici i skulpture	6	6	0	0	0		

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Fažana-Fasana	Javno (RH, više javnih vlasnika, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	18	18	0	0	0
		Rasvjetni stupovi	868	868	0	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0	0
Ukupno			1 001	975	20	4	2

Općina Fažana-Fasana je do kolovoza 2020. evidentirala 1 001 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 975 ili 97,4 % u vlasništvu Općine, 20 ili 2,0 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, četiri ili 0,4 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom, dok za dvije ili 0,2 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Fažana-Fasana ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 001 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture. Evidenciju vodi u Geografsko informacijskom sustavu (dalje u tekstu: GIS) te u informacijskom sustavu Općine. GIS je računalni program koji omogućuje unos, upravljanje, rukovanje, analizu i produkciju prostornih (grafičkih) elemenata i opisnih podataka pohranjenih u bazi podataka. U GIS-u se vodi evidencija nerazvrstanih cesta te pješačkih staza i šetnica. Na grafičkom prikazu za svaku unesenu komunalnu infrastrukturu vidljiv je podatak o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi kao i poveznica na e-zemljišne knjige. U evidenciji komunalne infrastrukture koja se vodi u informacijskom sustavu Općine, vodi se evidencija za nerazvrstane ceste, javna parkirališta, groblja, javne rasvjete, trgovi, plaže, biciklističke i pješačke staze, mostovi, parkovi, dječja igrališta te građevine i uređaji javne namjene. Evidencija sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Fažana-Fasana, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja nerazvrstanih cesta na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je nerazvrstane ceste završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Fažana-Fasana.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati i aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na području Općine Fažana-Fasana u katastru i zemljišnim knjigama kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Fažana-Fasana, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Fažana-Fasana evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Fažana-Fasana obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Fažana-Fasana je u rujnu 2010. i lipnju 2011. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 63 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Fažana-Fasana, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 63

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Fažana-Fasana,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Vodne usluge	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Općina Fažana-Fasana
2.	Prijevoz putnika u javnom prometu	
3.	Održavanje čistoće	
4.	Odlaganje komunalnog otpada	
5.	Održavanje javnih površina	
6.	Tržnice na malo	
7.	Održavanje groblja	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
9.	Održavanje i naplata parkirališta	
10.	Dekoriranje javnih površina i prostora u vlasništvu Općine Fažana-Fasana za blagdane i priredbe	
11.	Regulacija prometa putem jedinica prometne mladeži	
12.	Održavanje plaža	
13.	Sanacija neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša	
14.	Ukop i kremiranje pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Prijevoz pokojnika	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Fažana-Fasana i pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
16.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
17.	Javna rasvjeta	

Odlukama o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako su odlukama o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti te pružanje usluga prijevoza pokojnika, koja važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost. Također, odlukama komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnosti odlaganja komunalnog otpada i vodne usluge, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Fažana-Fasana i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Fažana-Fasana je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, opis i opseg poslova održavanja, što je u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za odvoz i deponiranje otpada (krupni i selektivni) te sanacija neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Fažana-Fasana nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima ali ne i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, dok izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži iskaz troškova građenja po pojedinim komunalnim djelatnostima i po vrstama radova i izvorima financiranja.

Općina Fažana-Fasana je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 124,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 84,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 49,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Fažana-Fasana koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Fažana-Fasana je u travnju 2004. donijela Odluku o komunalnom redu, a u svibnju 2006., ožujku 2007., travnju 2008., svibnju 2010. i ožujku 2015. njezine izmjene i dopune. Odlukama je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar kao službenik Jedinog upravnog odjela. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a može izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Fažana-Fasana ne sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Fažana-Fasana nije učinila.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nalaže se odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Fažana-Fasana u 2019. i 2020. obavljalo se 14 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti.

Općina Fažana-Fasana obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno, osim prijevoza putnika u javnom prometu čije je obavljanje na temelju ugovora kojeg međusobno zaključuju gradovi Pula-Pola i Vodnjan-Dignano te općine Fažana-Fasana, Ližnjan-Lisignano i Medulin, povjerila trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, održavanje groblja, održavanje i naplata parkirališta, dekoriranje javnih površina i prostora u vlasništvu Općine Fažana-Fasana za blagdane i priredbe, regulacija prometa putem jedinica prometne mladeži, održavanje plaža, sanacija neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša te javna rasvjeta povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač, dok je obavljanje komunalnih djelatnosti održavanje čistoće i odlaganje komunalnog otpada povjerila trgovačkim društvima čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Zbog osiguranja kontinuiranog obavljanje dimnjačarskih poslova, Općina je u prosincu 2019., nakon raspisanih javnih poziva na dodjelu koncesije na koje se nitko nije prijavio, povjerila pravnoj osobi na temelju ugovora o privremenom obavljanju komunalne djelatnosti, do okončanja postupka dodjele koncesije.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik i opći uvjeti isporuke usluga naplate parkiranja, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu u vlasništvu Općine doneseni su bez suglasnosti Općine te nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te niti na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Cjenik i opći uvjeti isporuke usluga prijevoza putnika u javnom prometu čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave doneseni su uz suglasnost većinskog osnivača, objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja usluge ali ne i u službenom glasilu i mrežnim stranicama Općine. Cjenik i opći uvjeti isporuke usluga tržnica na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina te obavljanje dimnjačarskih poslova čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Fažane-Fasana, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Fažane-Fasana za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 14.375.056,00 kn, od čega se 1.301.633,00 kn odnosi na rashode za odvoz i deponiranje otpada (krupni i selektivni) i sanaciju neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 13.073.423,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Fažana-Fasana je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 5.159.556,00 kn, što čini 39,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 64 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Fažana-Fasana za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 64

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Fažana-Fasana za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine	3.522.000,00	2.062.303,00	58,6
2.	Nerazvrstane ceste	1.674.000,00	920.352,00	55,0
3.	Javna rasvjeta	1.868.000,00	1.856.250,00	99,4
4.	Oborinska odvodnja	193.000,00	36.514,00	18,9
	Ukupno	7.257.000,00	4.875.420,00	67,2

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 2.381.580,00 kn ili 32,8 % manje od plana, pri čemu je većina stavki ostvarena u iznosima znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 65 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Fažana-Fasana za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 65

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Fažana-Fasana za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.185.000,00	2.184.892,00	100,0
2.	Održavanje javne rasvjete	226.000,00	225.225,00	99,7
3.	Čišćenje javnih površina	968.000,00	967.295,00	99,9
4.	Održavanje i uređivanje javnih površina	3.258.000,00	3.257.241,00	100,0
5.	Odvodnja atmosferskih voda	60.000,00	11.757,00	19,6
6.	Održavanje i naplata parkirališta	1.308.000,00	1.307.581,00	100,0
7.	Nabava urbane opreme	250.000,00	244.012,00	97,6
8.	Odvoz i deponiranje otpada i sanacija neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša	1.322.000,00	1.301.633,00	98,5
	Ukupno	9.577.000,00	9.499.636,00	99,2

U izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. rashodi za odvodnju atmosferskih voda ostvareni su 48.243,00 kn ili 80,4 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za nabavu urbane opreme kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju navedenog programa nisu usklađeni. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 8.800.000,00 kn, a u izvješću programa održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 9.577.000,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose te izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju poslova održavanja komunalne infrastrukture i pojedinih komunalnih djelatnosti zaključenog s trgovačkim društvom čiji je Općina osnivač.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Fažana-Fasana ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalno gospodarstvo, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Koncem 2020. za Općinu je ovlaštena pravna osoba za provođenje energetske pregleda izradila izvješće o provedenom energetskom pregledu građevine odnosno cjelokupni energetski pregled javne rasvjete na području Općine (javne rasvjete, rasvjetnih stupova i ormarića). Izvješće se sastoji od snimka postojećeg stanja, analiza tehničkih i energetskih svojstava javne rasvjete, analizu potrošnje i troškova električne energije te prijedlog mjera poboljšanja.

Općina Fažana-Fasana organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Fažana-Fasana te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Fažana-Fasana

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Fažana-Fasana ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Fažana-Fasana **učinkovito pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Fažana-Fasana

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Fažana-Fasana te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Funtana-Fontane

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Funtana-Fontane utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 7,90 km², a obuhvaća jedno naselje s 924 stanovnika.

U tablici broj 66 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Funtana-Fontane po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 66

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Funtana-Fontane po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Funtana-Fontane	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	31	5	1	25
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	1
		Pješačke staze	7	3	1	3
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	27	7	5	15
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	1	0	1
		Zelene površine uz ceste i ulice	6	3	1	2
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	7	0	7	0
		Rasvjetni stupovi	414	414	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
7.	Druge građevine komunalne infrastrukture	Poljski putevi	12	0	1	11
Ukupno			508	434	16	58

Općina Funtana-Fontane je do kolovoza 2020. evidentirala 508 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 434 ili 85,4 % u vlasništvu Općine, 16 ili 3,2 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 58 ili 11,4 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Funtana-Fontane ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 508 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture treba sadržavati podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Evidencija komunalne infrastrukture Općine Funtana-Fontane sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Unošenje podataka o osobi koja njome upravlja u Evidenciji komunalne infrastrukture nije predviđeno.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Funtana-Fontane, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Funtana-Fontane u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Funtana-Fontane je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Funtana-Fontane, Općina je u rujnu 2019. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na tri katastarske čestice na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Funtana-Fontane evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Funtana-Fontane obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Funtana-Fontane je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te veterinarsko higijeničarsku službu. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Funtana-Fontane.

U tablici broj 67 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Funtana-Fontane, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 67

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Funtana-Fontane,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Funtana-Fontane
2.	Održavanje groblja	
3.	Usluge ukopa unutar groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	Trgovačka društva čiji je osnivač i suosnivač Općina Funtana-Fontane
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Funtana-Fontane i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
6.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
7.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
8.	Održavanje javnih zelenih površina	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Funtana-Fontane i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
13.	Dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Veterinarsko-higijeničarska služba	

Općina Funtana-Funtane je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Funtana-Fontane nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Funtana-Fontane je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, obračun komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, a drugu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Funtana-Fontane koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,24 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Funtana-Fontane je u studenom 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba u dijelu koji je vidljiv površini javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanja reda na tim javnim površinama, uvjete korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parking vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za provođenje komunalnog reda uključujući i prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Funtana-Fontane ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Funtana-Fontane u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima. Općina Funtana-Fontane obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje groblja, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda te dio održavanja čistoće javnih površina i nerazvrstanih cesta povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Dio održavanja čistoće javnih površina povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, a dio održavanja nerazvrstanih cesta fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje javne rasvjete te poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije povjerila je fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego ih je obavljala pravna osoba bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, službavlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Funtane-Fontane za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.957.018,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Funtana-Fontane je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 8.605.767,00 kn, što je 2.648.749,00 kn ili 44,5 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Funtana-Fontane u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 68 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Funtana-Fontane za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 68

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Funtana-Fontane
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	10.425.750,00	1.112.188,00	10,7
2.	Javne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	975.000,00	760.998,00	78,1
3.	Javne zelene površine	189.000,00	188.366,00	99,7
4.	Građevine, uređaji i predmeti javne namjene	467.900,00	539.286,00	115,3
	Ukupno	12.057.650,00	2.600.838,00	21,6

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 9.456.812,00 kn ili 78,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 69 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Funtana-Fontane za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 69

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Funtana-Fontane
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	456.800,00	455.174,00	99,6
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	525.700,00	462.733,00	88,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	30.000,00	25.031,00	83,4
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	523.200,00	484.791,00	92,7
5.	Održavanje javnih zelenih površina	1.212.500,00	1.123.406,00	92,7
6.	Održavanje groblja	187.500,00	153.938,00	82,1
7.	Održavanje čistoće javnih površina	217.700,00	210.003,00	96,5
8.	Održavanje javne rasvjete	485.000,00	441.104,00	90,9
	Ukupno	3.638.400,00	3.356.180,00	92,2

Rashodi za obavljanje poslova deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije te poslovi veterinarsko higijeničarske službe planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnom djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju obavljanje poslova deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije te poslova veterinarsko higijeničarske službe planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinsekcije, dezinfekcije i deratizacije te dio poslova održavanja nerazvrstanih cesta i javnih zelenih površina ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s fizičkim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što je u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Funtana-Fontane ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Funtana-Fontane organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Funtana-Fontane te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Funtana-Fontane

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Funtana-Fontane ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Funtana-Fontane **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Funtana-Fontane

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Funtana-Fontane te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Gračišće

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Gračišće utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 61,00 km², a obuhvaća sedam naselja s 1 419 stanovnika.

U tablici broj 70 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Gračišće po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 70

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Gračišće po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Gračišće	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	97	0	97	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Biciklističke staze	2	0	0	2
		Pješačke staze	1	0	0	1
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	1	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	7	5	0	2
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	14	4	4	6
		Ploče s planom naselja	1	0	1	0
		Oznake kulturnih dobara	3	2	1	0
		Oznake zaštićenih dijelova prirode	2	0	0	2
		Oznake sadržaja turističke namjene	2	0	2	0
	Spomenici i skulpture	1	0	1	0	
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	24	0	2	22
		Rasvjetni stupovi	355	0	0	355
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika	14	5	4	5
Ukupno			525	17	113	395

Općina Gračišće je do kolovoza 2020. evidentirala 525 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 17 ili 3,2 % u vlasništvu Općine, 113 ili 21,6 % u javnom vlasništvu, a 395 ili 75,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Gračišće ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 525 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja, ali ne i podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Gračišće, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Općina Gračišće ja postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Gračišće, Općina je nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za jednu građevinu komunalne infrastrukture na svom području, koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bila upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske. Na temelju dobivene isprave proveden je upis nekretnine, u naravi izgrađeni trg, u zemljišne knjige kao vlasništvo Općine Gračišće.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Gračišće evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Gračišće obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. ali nije popisana sva komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mf.in.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Gračišće je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz osam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarsku službu i usluge ukrašavanja naselja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gračišće.

U tablici broj 71 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gračišće, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 71

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gračišće, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Gračišće
2.	Održavanje groblja	
3.	Dimnjačarski poslovi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
7.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Usluge ukrašavanje naselja	
9.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
10.	Veterinarsko-higijeničarska služba	
11.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da će održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda obavljati trgovačko društvo čiji je Općina suosnivač, međutim u predmetnom trgovačkom društvu Općina nema udjela.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Gračišće je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Program građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za ulaganja u zgradu do Općinske uprave, izgradnju dječjeg vrtića te održavanje septičkih i sabirnih jama, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Gračišće nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Gračišće je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi te u ožujku 2019. njene te u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 40,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade te nekretnine važne za Općinu Gračišće koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Gračišće je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje javnih površina i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda sa tih površina te mjere za provođenje Odluke uključujući i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Gračišće sadrži odredbe kojima se propisuje postavljanje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Gračišće u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Gračišće obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja groblja povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje javne rasvjete, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te usluge ukrašavanje naselja obavljali su razni izvođači bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Gračišće za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.166.212,00 kn, od čega se 328.430,00 kn odnosi na ulaganja u zgradu do Općinske uprave, izgradnju dječjeg vrtića te održavanje septičkih i sabirnih jama što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 837.782,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Gračišće je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 645.717,00 kn, što čini 77,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 72 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gračišće za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 72

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gračišće za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	124.500,00	3.000,00	2,4
2.	Popločenje	400.000,00	398.866,00	99,7
3.	Izgradnja javne rasvjete	20.000,00	0,00	0,0
4.	Zgrada do Općinske uprave	60.000,00	57.516,00	95,9
5.	Izgradnja dječjeg vrtića u naselju Gračišće	441.250,00	248.750,00	56,4
	Ukupno	1.045.750,00	708.132,00	67,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. su 337.618,00 kn ili 32,3 % manji od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na izvršenje rashoda za građenje nerazvrstanih cesta i potporni zid, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za popločenje kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati unutar rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koju se odnose.

U tablici broj 73 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gračišće za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 73

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gračišće za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	150.000,00	80.615,00	53,7
2.	Održavanje javnih zelenih površina	70.000,00	83.475,00	119,3
3.	Održavanje groblja	43.000,00	50.186,00	116,7
5.	Održavanje javne rasvjete	240.000,00	221.639,00	92,3
6.	Održavanje septičkih i sabirnih jama	30.000,00	22.165,00	73,9
	Ukupno	533.000,00	458.080,00	85,9

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su 69.385,00 kn ili 46,3 % manje od plana, održavanje javnih zelenih površina 13.475,00 kn ili 19,3 % više od plana i održavanje groblja 7.186,00 kn ili 16,7 % više od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim ili fizičkim osobama kojima je povjereno njihovo obavljanje. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje komunalnih djelatnosti pravnim i fizičkim osobama povjeravati na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Gračišće ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Gračišće organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Na temelju Odluke o ustrojavanju zajedničke službe komunalnog redarstva Grad Pazin i općine Cerovlje, Gračišće, Lanišće i Lupoglav su u travnju 2019. zaključili Sporazum o međusobnim odnosima u organiziranju Zajedničke službe komunalnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Poslove zajedničkog komunalnog redarstva obavlja komunalni redar, kojeg je putem natječaja u službu primio Grad Pazin. Sporazumom je određeno da će zajednički komunalni redar poslove komunalnog redarstva obavljati na području svih ugovornih strana, bez unaprijed određenog uredovnog vremena na području ili u odnosu na pojedinu ugovornu stranu, ali tako da se poslovi za određenu ugovornu stranu obavljaju ažurno i u približnom vremenu uredovanja koje će biti razmjerno postotku iznosa sufinanciranja ukupnih troškova koje otpadaju na tu ugovornu stranu. U izvještaju o radu komunalnog redara za 2020. sukladno odredbi Odluke o komunalnom redu, Zakona o gradnji i građevinskoj inspekciji, Zakona o gospodarenju otpadom i Zakona o zaštiti životinja i uvjeta držanja kućnih ljubimaca, određen je broj ukupnog broja spisa, upravnih i neupravnih spisa te usmena upozorenja na počinjeni prekršaj.

Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Gračišće te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Gračišće

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Gračišće ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Gračišće **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Gračišće

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Gračišće te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da nije bila u mogućnosti poduzeti aktivnosti koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastar kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine zbog slabije financijske mogućnosti i nedostatka kadrovskog kapaciteta (s obzirom da u Jedinostvenom upravnom odjelu nema posebnog upravnog odjela koji bi bio zadužen za provedbu istog).

Općina Grožnjan-Grisignana

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Grožnjan-Grisignana utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 66 km², a obuhvaća deset naselja sa 736 stanovnika.

U tablici broj 74 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Grožnjan-Grisignana po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 74

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Grožnjan-Grisignana po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Grožnjan-Grisignana	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	85	0	71	6	8
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Šetališta	3	1	1	0	1
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	8	2	1	4	1
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	1	1	1	0
		Drvoredi	1	0	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	1	0	1	1
		Javni športski i rekreacijski prostori	4	1	1	2	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	2	0	1	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	10	0	1	0	9
		Spomenici i skulpture	5	1	0	2	2

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Grožnjan-Grisignana	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	356	0	0	0	356
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	10	2	7	1	0
Ukupno			490	9	85	18	378

Općina Grožnjan-Grisignana je do kolovoza 2020. evidentirala 490 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega se devet ili 1,8 % u vlasništvu Općine, 85 ili 17,4 % u javnom vlasništvu, 18 ili 3,7 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 378 ili 77,1 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Grožnjan-Grisignana ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 490 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, ali ne i podaci o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podataka o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Grožnjan-Grisignana, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi koje se dostavljaju nadležnom sudu radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture vidljive su nerazvrstane ceste koja su upisane u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Grožnjan-Grisignana.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti za evidentiranje nerazvrstanih cesta, poduzimati i aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na području Općine Grožnjan-Grisignana u katastru i zemljišnim knjigama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Grožnjan-Grisignana, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Grožnjan-Grisignana evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Grožnjan-Grisignana obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Grožnjan-Grisignana je u studenom 2018. i u lipnju 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojima su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i sedam drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na čišćenje i održavanje slivnika i drugih objekata oborinske kanalizacije, prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina, obavljanje poslova oglašavanja, održavanje spomenika i spomen obilježja, poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove te iluminaciju i dekoraciju.

U tablici broj 75 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Grožnjan-Grisignana, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 75

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Grožnjan-Grisignana, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačka društva čiji je suosnivač Općina Grožnjan-Grisignana
2.	Čišćenje i održavanje slivnika i drugih objekata oborinske kanalizacije	
3.	Usluge ukopa pokojnika	
4.	Prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina	
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
8.	Obavljanje poslova oglašavanja	Vlastiti komunalni pogon
9.	Održavanje groblja	
10.	Održavanje spomenika i spomen obilježja	
11.	Usluge javnih tržnica na malo	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
12.	Obavljanje usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i prometnim površinama namijenjenih za parkiranje, odnosno organiziranje i reguliranje prometa u mirovanju	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Grožnjan-Grisignana i pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
16.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
17.	Iluminacija i dekoracija	
18.	Održavanje javne rasvjete	
19.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	Vlastiti komunalni pogon i pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
20.	Komunalni linijski prijevoz putnika	-

Odlukama o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost linijskog prijevoza putnika, ali ne i organizacijski oblik njezina obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja djelatnosti komunalnog linijskog prijevoza putnika.

Općina Grožnjan-Grisignana je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja ali ne i naznaku izvora njihova financiranja, troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis ali ne i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, ali ne i naznaku izvora financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za održavanje zgrade općinske uprave, održavanje zgrada u vlasništvu Općine, interventni radovi na ruševnim zgradama, ulaganja u poslovne prostore (dane u zakup), vodoopskrba i sanacija zgrade Mjesnog odbora, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Grožnjan-Grisignana nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Grožnjan-Grisignana je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i u studenom 2018. Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, koeficijent zone, te način i rokovi plaćanja komunalnog doprinosa. Opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa nisu određeni. Jedinичna vrijednost komunalnog doprinosa nije određena, već se prema odredbama predmetne odluke jedinичna vrijednost komunalnog doprinosa određuje kao rezultat umnoška koeficijenata zone ovisno o namjeni građevine (za prvu zonu od 0,30 do 1,0 i drugu zonu od 0,15 do 0,90) i iznosa 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj, koje donosi ministar nadležan za graditeljstvo. Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj nije objavljen na mrežnim stranicama Općine Grožnjan-Grisignana. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Grožnjan-Grisignana koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Grožnjan-Grisignana je u studenom 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, uklanjanje snijega i leda, sanitarno komunalne mjere uređenja naselja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda, naknade štete te kaznene odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Grožnjan-Grisignana ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Grožnjan-Grisignana u 2019. i 2020. obavljalo se 14 komunalnih djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Grožnjan-Grisignana obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje spomenika i spomen obilježja, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te usluge ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i prometnim površinama namijenjenih za parkiranje, odnosno organiziranje i reguliranje prometa u mirovanju, održavanje javnih zelenih površina te održavanje građevina, uređaja i predmeta javne nabave povjereno je vlastitom pogonu, a obavljale su ih fizičke osobe na temelju ugovora o djelu. Obavljanje poslova iluminacije i dekoracije odlukom o komunalnim djelatnostima može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a obavljale su ih fizičke osobe na temelju ugovora o djelu. Održavanje javne rasvjete odlukom o komunalnim djelatnostima može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a obavljanje je povjereno vlastitom pogonu. Komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta povjerila je vlastitom pogonu i fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko higijeničarskih poslova povjerila je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Na temelju Odluke o privremenom obavljanju dimnjačarskih poslova na području Općine od listopada 2019., radi kontinuiranog obavljanja dimnjačarskih poslova do provedbe postupka dodjele koncesije i odabira koncesionara obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi bez zaključenja ugovora. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i prometnim površinama namijenjenim za parkiranje, odnosno organiziranje i reguliranje prometa u mirovanju, čije je obavljanje povjereno vlastitom pogonu, doneseni su uz suglasnost Općine. Objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Cjenik dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju odluke o privremenom obavljanju dimnjačarskih poslova, donesen je bez suglasnosti Općine. Objavljen je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Cjenik za usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Općina suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, donesen je uz suglasnosti većinskog osnivača, objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, ali ne i u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke dimnjačarskih usluga i usluge ukopa pokojnika nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Grožnjan-Grisignana, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Grožnjan-Grisignana za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.266.552,00 kn, od čega se 68.735,00 kn odnosi na županijski centar za gospodarenje otpadom, održavanje zgrade općinske uprave, održavanje i ulaganja na zgradama u vlasništvu Općine, interventni radovi na ruševnim zgradama, ulaganja u poslovne prostore (dane u zakup) i sanacija zgrade Mjesnog odbora, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.197.817,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Grožnjan-Grisignana je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 313.072,00 kn, što čini 14,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 76 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Grožnjan-Grisignana za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 76

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Grožnjan-Grisignana
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Asfaltiranje i sanacija lokalnih cesta	150.000,00	123.904,00	82,6
2.	Oprema za komunalno opremanje	91.177,00	59.263,00	65,0
3.	Komunalne akcije i dodatna ulaganja	1.081.866,00	509.428,00	47,1
4.	Vodoopskrba	2.400,00	0,00	0
5.	Nerazvrstane ceste	2.600,00	2.600,00	100,0
6.	Javni WC na parkiralištu kod groblja	11.370,00	11.370,00	100,0
7.	Parkiralište	521.598,00	463.484,00	88,9
8.	Županijski centar za gospodarenje otpadom „Kaštijun“	11.900,00	11.887,00	99,9
Ukupno		1.872.911,00	1.181.936,00	63,1

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 690,975,00 kn ili 36,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za asfaltiranje i sanaciju lokalnih cesta, opremu za komunalno opremanje, komunalne akcije i dodatna ulaganja, javni WC na parkiralištu kod groblja i parkirališta kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati unutar rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koje se odnose.

U tablici broj 77 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Grožnjan-Grisignana za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 77

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Grožnjan-Grisignana
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Opće javne usluge i potrošnja u komunalnoj djelatnosti	722.810,00	70.958,00	9,8
2.	Javna rasvjeta	312.010,00	312.010,00	100,0
3.	Održavanje javnih površina	97.696,00	75.548,00	77,3
4.	Čistoća i gospodarenje otpadom	242.788,00	148.168,00	61,0
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	278.908,00	255.093,00	91,5
6.	Vlastiti pogon	248.979,00	222.838,00	89,5
Ukupno		1.903.191,00	1.084.616,00	57,0

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 818.575,00 kn ili 43,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi opće javne usluge i potrošnja u komunalnoj djelatnosti te čistoća i gospodarenje otpadom kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Veterinarsko higijeničarski poslovi, poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, iluminacija i dekoracija, održavanje spomenika i spomen obilježja te prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina iskazani su unutar rashoda za održavanje javne rasvjete, održavanje javnih površina, čistoća i gospodarenje otpadom iako su navedene djelatnosti odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Rashodi za opće javne usluge i potrošnju u komunalnoj djelatnosti ostvareni su za poslove održavanja koje je obavio zaposlenik vlastitog pogona do ožujka 2019., kada mu prestaje radni odnos radi odlaska u starosnu mirovinu. Općina je u lipnju 2019. donijela novu Odluku o osnivanju vlastitog pogona te do dana obavljanja revizije nema zaposlenika, a rashodi za vlastiti pogon su ostvareni. Ostvareni rashodi odnose se na poslove održavanja groblja, kontrole naplate parkiranja, održavanja javne rasvjete, iluminacije i dekoriranja, košnje trave, ručnog metenja i drugih komunalnih poslova, koje su obavljale fizičke osobe na temelju ugovora o djelu.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose. Nadalje, preporučuje se obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova, poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, iluminaciju i dekoraciju, održavanje spomenika i spomen obilježja te prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina, planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko higijeničarski poslovi i održavanje nerazvrstanih cesta, ostvareni na temelju ugovora zaključenih s pravnim i fizičkim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju preporučuje kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Grožnjan-Grisignana ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Grožnjan-Grisignana organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Grožnjan-Grisignana te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Grožnjan-Grisignana

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Grožnjan-Grisignana ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njegovu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje organizacijskog oblika obavljanja komunalne djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje općih uvjeta isporuke i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Grožnjan-Grisignana **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Grožnjan-Grisignana

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Grožnjan-Grisignana te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da izrada geodetskih elaborata radi evidentiranja i knjiženja komunalne infrastrukture u zemljišnoj knjizi i katastru iziskuje znatna financijska sredstva, tako da Općina godišnje naručuje izradu sukladno procijenjenim namjenskih prihodima. Nadalje, navodi da je upisivanje vlasništva rasvjetnih tijela javne rasvjete u evidenciju komunalne infrastrukture otežano jer je stvarno stanje na terenu razlikuje sa stanjem na katastru.

Općina Kanfanar

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Kanfanar utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 59,68 km², a obuhvaća 23 naselja s 1 543 stanovnika.

U tablici broj 78 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kanfanar po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 78

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Kanfanar, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kanfanar	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	1	1	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Biciklističke staze	4	0	0	4
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	3	3	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	2	2	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	10	5	5	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	3	3	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	10	7	3	0
		Javni zdenci	9	9	0	0
		Ploče s planom naselja	1	0	1	0
		Oznake kulturnih dobara	1	0	1	0
		Oznake sadržaja turističke namjene	1	1	0	0
Spomenici i skulpture	7	5	2	0		
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	21	21	0	0
		Rasvjetni stupovi	711	528	183	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	4	0	1
Ukupno			790	590	195	5

Općina Kanfanar je do kolovoza 2020. evidentirala 790 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 590 ili 74,7 % u vlasništvu Općine, 195 ili 24,7 % u javnom vlasništvu, a 5 ili 0,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kanfanar ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 790 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Kanfanar, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Kanfanar u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Kanfanar, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Kanfanar evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Kanfanar obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Kanfanar je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom je, uz sedam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, veterinarsko higijeničarske poslove, održavanje odlagališta građevinskog otpada te oglašavanje i plakatiranje. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kanfanar.

U tablici broj 79 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kanfanar, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 79

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kanfanar, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Kanfanar
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	
5.	Oglašavanje i plakatiranje	
6.	Održavanje čistoće	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Kanfanar
7.	Odlaganje komunalnog otpada	
8.	Veterinarsko higijeničarski poslovi	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Javna rasvjeta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	

Općina Kanfanar je, istodobno s donošenjem proračuna donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izgradnju fekalne kanalizacije naselja Maružini, vodoopskrbni sustav naselja Maružini i planovi iz oblasti civilne zaštite, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Kanfanar nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. te su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Kanfanar je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 13,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 9,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Kanfanar koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Kanfanar je u kolovozu 2020. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odredbom članka 45. Odluke o komunalnom redu Općine Kanfanar određeno je da se javne telefonske govornice i bankomati postavljaju na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Kanfanar u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima. Općina Kanfanar obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Održavanje javne rasvjete te obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije povjerila je pravnoj i fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima, obavljanje četiri komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i održavanje čistoće povjerila je trgovačkom društvu, čiji je osnivač, ali odluka ne sadrži rok na koji se povjera obavljanje kao ni obveze društva prema osnivaču.

Komunalnu djelatnost održavanja oborinske odvodnje obavljalo je trgovačko društvo čiji je Općina osnivač, ali Odlukom nije određena kao komunalna djelatnost koja se obavlja na području Općine Kanfanar. Odredbama članka 34. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koja sadrži tvrtku društva kojem se povjera obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjera, rok na koje se povjera obavljanje i obveze društva prema osnivaču.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Kanfanar za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.728.400,00 kn, od čega se 1.304.351,00 kn odnosi na rashode za izgradnju fekalne kanalizacije naselja Maružini, vodoopskrbni sustav naselja Maružini i planovi iz oblasti civilne zaštite, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.424.049,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Kanfanar je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 1.483.500,00 kn, što čini 61,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 80 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kanfanar za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 80

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kanfanar za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine	740.000,00	163.967,00	22,2
2.	Oborinska odvodnja	90.000,00	86.969,00	96,6
3.	Nerazvrstane ceste	650.000,00	483.448,00	74,4
4.	Javna rasvjeta	330.000,00	310.947,00	94,2
5.	Groblja	160.000,00	0,00	0,0
5.	Izrada prostorno planske dokumentacije, razvojnih planova i projekata	2.300.000,00	1.507.501,00	65,5
	Ukupno	4.270.000,00	2.552.832,00	59,8

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 1.717.168,00 kn ili 40,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana. Planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture iskazani u programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju navedenog programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za groblja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 100.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju navedenog programa u iznosu od 160.000,00 kn. U izvješću o izvršenju programa građenja iskazani su rashodi za izradu prostorno planske dokumentacije, razvojnih planova i projekata kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose.

U tablici broj 81 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kanfanar za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 81

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kanfanar za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih površina	290.000,00	271.786,00	93,7
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	280.000,00	219.314,00	78,3
3.	Javna rasvjeta	425.000,00	443.920,00	104,5
4.	Održavanje groblja	120.000,00	75.586,00	63,0
5.	Komunalna infrastruktura - ostalo	75.000,00	95.824,00	127,8
6.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	70.000,00	69.138,00	98,8
	Ukupno	1.260.000,00	1.175.568,00	93,3

Rashodi za održavanje groblja ostvareni su za 44.414,00 kn ili 37,0 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju navedenog programa za 2019. također nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, javna rasvjeta, održavanje groblja i ostalu komunalnu infrastrukturu u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 1.382.000,00 kn a u izvješću o izvršenju navedenog programa u iznosu od 1.190.000,00 kn, a rashodi za održavanje čistoće i odvodnju atmosferskih voda u iznosu od 220.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju navedenog programa nisu iskazani. U izvješću o izvršenju programa održavanja iskazani su rashodi za ostalu komunalnu infrastrukturu kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose te izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javne rasvjete i rashodi za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnom i fizičkom osobom kojima je povjerenje obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori o obavljanju poslova sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Kanfanar ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Kanfanar organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedininstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana. Na temelju Odluke o ustrojavanju zajedničkog komunalnog i prometnog redarstva, općine Kanfanar, Bale-Valle i Žminj su u travnju 2018. zaključili Sporazumom o međusobnim odnosima u organiziranju zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog i prometnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Za Općinu Kanfanar, komunalni redar je u 2019. i 2020. godini izdavao Rješenja koja su arhivirana u jedinstvenom upravnom odjelu Općine. U postupcima jednostavne nabave arhivira se natječajna dokumentacija i tehnička dokumentacija. Odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuju se u Službenom glasniku Općine Kanfanar, a Službeni glasnik Općine Kanfanar objavljuje se na mrežnim stranicama Općine Kanfanar. Na mrežnim stranicama upute za prijavu komunalnog nereda i primjedbe nalaze se na mrežnim stranicama Općine.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima na kojima se komunalno gospodarstvo temelji, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kanfanar

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kanfanar ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kanfanar **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Kanfanar

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Kanfanar te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Karojba

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Karojba utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 34,66 km², a obuhvaća četiri naselja s 1 442 stanovnika.

U tablici broj 82 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Karojba po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 82

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Karojba, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Karojba	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	13	8	0	5
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	3	3	0	0
3.	Javne zelene površine	Javni športski i rekreacijski prostori	6	0	1	5
		Zelene površine uz ceste i ulice	11	5	0	6
4.	Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene od lokalnog značaja	Ugibališta	6	0	0	6
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	3	0	3
Ukupno			45	19	1	25

Općina Karojba je do kolovoza 2020. evidentirala 45 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 19 ili 42,2 % u vlasništvu Općine, jedna ili 2,2 % u javnom vlasništvu, a 25 ili 55,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Karojba ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 45 građevina komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Karojba, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Karojba u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Karojba, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Karojba evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Karojba obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Karojba je u siječnju 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojima je određeno pet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Karojba.

U tablici broj 83 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Karojba, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 83

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Karojba,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje groblja	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Karojba
2.	Usluge ukopa unutar groblja	
3.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Karojba je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izradu projektne dokumentacije za kanalizaciju, sufinanciranje aglomeracije i otkup zemljišta za pročistač, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Karojba nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Karojba je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 40,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za druge građevine iznosi 2,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Karojba koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,50 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Karojba je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom redu, Odlukom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površine javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Karojba za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje navedene odluke i održavanje komunalnog reda i prekršaji. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Karojba sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Karojba u 2019. i 2020. obavljalo se četiri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnosti. Općina Karojba obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje groblja i usluge ukopa unutar groblja povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, povjerila je fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke usluge ukopa unutar groblja, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Općina suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, donesen je uz suglasnost Općine Karojba, objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Cjenik usluge ukopa pokojnika donese je uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, ali ne i u službenom glasilu i mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Karojba, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Karojba za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 589.201,00 kn, od čega se 200.218,00 kn odnosi na rashode za odvodnju otpadnih voda (za izradu projektne dokumentacije za kanalizaciju i sufinanciranje aglomeracije), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 388.983,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Karojba je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 427.629,00 kn, što je 38.646,00 kn ili 9,9 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Karojbe u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 84 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Karojba za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 84

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Karojba za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i javnih prometnih površina	510.000,00	92.554,00	18,1
2.	Javna rasvjeta	40.100,00	28.924,00	72,1
3.	Odvodnja otpadnih voda	318.000,00	200.218,00	63,0
	Ukupno	868.100,00	321.696,00	37,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 546.404,00 kn ili 62,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi iskazani u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019., odnosno u njegovim izmjenama i dopunama i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi u izmjenama i dopunama programa građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 355.500,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 318.000,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

U tablici broj 85 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Karojba za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 85

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Karojba za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	163.500,00	151.531,00	92,7
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	60.800,00	50.656,00	83,3
3.	Održavanje ostalih javnih površina	20.000,00	3.840,00	19,2
4.	Održavanje puteva	66.500,00	49.765,00	74,8
5.	Postavljanje horizontalne signalizacije	9.700,00	1.650,00	17,0
6.	Održavanje groblja	10.000,00	10.063,00	100,6
	Ukupno	330.500,00	267.505,00	80,9

Rashodi za održavanje ostalih javnih površina i postavljanje horizontalne signalizacije ostvareni su 24.210,00 kn ili 81,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za održavanje ostalih javnih površina, održavanje puteva i postavljanje horizontalne signalizacije planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o njegovu izvršenju, a Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu određene kao komunalne djelatnosti od važnosti za Općinu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose. Preporučuje se odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti sve komunalne djelatnosti i organizacijske oblike obavljanja koje će se obavljati na području Općine Karojba.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s fizičkim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Rashodi za održavanje ostalih javnih površina, održavanje puteva i postavljanje horizontalne signalizacije obavljali su razni izvoditelji na temelju narudžbenica.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Karojba ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Općina Karojba organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Na temelju Odluke o osnivanju zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva općina Karojba, Tinjan i Sveti Petar u Šumi su u kolovozu 2018. zaključili Sporazum o međusobnim odnosima u organiziranju Zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog i prometnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Poslove zajedničkog komunalnog redarstva obavlja komunalni redar, kojeg je putem natječaja u službu primio Općina Tinjan. Sporazumom je određeno da će zajednički komunalni redar poslove komunalnog redarstva obavljati na području svih ugovornih strana, bez unaprijed određenog uredovnog vremena na području ili u odnosu na pojedinu ugovornu stranu, ali tako da se poslovi za određenu ugovornu stranu obavljaju ažurno i u približnom vremenu uredovanja koje će biti razmjerno postotku iznosa sufinanciranja ukupnih troškova koje otpadaju na tu ugovornu stranu. Komunalni redar je tijekom 2019. imao sedam, a tijekom 2020. 18 predmeta u tijeku i riješenih predmeta. Davanje prijedloga, kritika i pohvala omogućeno je elektroničkom poštom, telefonom i osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Karojba

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Karojba ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Karojba **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Karojba

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Karojba te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 32 km², a obuhvaća petnaest naselja s 1 459 stanovnika.

U tablici broj 86 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 86

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	110	108	2	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Biciklističke staze	2	0	2	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	7	6	1	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	7	5	2	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	3	3	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	2	0	0
		Javni zdenci	7	7	0	0
		Ploče s planom naselja	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	2	2	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	9	5	0	4
		Rasvjetni stupovi	480	458	0	22
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika	1	1	0	0
Ukupno			634	601	7	26

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je do kolovoza 2020. evidentirala 634 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 601 ili 94,8 % u vlasništvu Općine, sedam ili 1,1 % u javnom vlasništvu, a 26 ili 4,1 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 634 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom ali ne i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica, Općina je u ožujku 2019. i rujnu 2020. nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na devet katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je u svibnju 2014. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 87 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 87

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kaštelir Labinci –
Castelliere S. Domenica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje čistoće javnih površina	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Tržnice na malo	
4.	Održavanje sportskih objekata	
5.	Prigodno ukrašavanje naselja	
6.	Odlaganje komunalnog otpada	Trgovačka društva čiji je osnivač i suosnivač Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Održavanje groblja i prijevoz pokojnika	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje čistoće	Trgovačka društva čiji je osnivač i suosnivač Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima u okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđeno je i pružanje usluga prijevoza pokojnika, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost, nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost održavanje čistoće (skupljanje i odvoz komunalnog otpada te selektivno skupljanje i zbrinjavanje sekundarnog otpada) i odlaganje komunalnog otpada, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalna djelatnost.

Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je za razdoblje od 2002. do 2006. izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je u travnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, a u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 130,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 12,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za druge građevine iznosi 9,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje tri zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je u travnju 2007. donijela Odluku o komunalnom redu. Odlukom je propisan komunalni red, mjere za njegovo provođenje kao i kaznene odredbe u slučaju njegova neprovođenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica ne sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica nije učinila.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaže se odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Održavanje nerazvrstanih cesta povjerila je vlastitim trgovačkom društvu i pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Održavanje javne rasvjete nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego su je obavljali razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik obavljanja dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, donesen je bez suglasnosti Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica, objavljen je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke obavljanja dimnjačarskih poslova nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika te javno njihovo objavljivanje za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.768.959,00 kn, od čega se 195.000,00 kn odnosi na rashode za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.573.959,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.772.853,00 kn, što je 1.198.894,00 kn ili 76,2 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 88 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 88

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kaštelir Labinci –
Castelliere S. Domenica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi u 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	5.728.652,00	395.743,00	6,9
2.	Javna rasvjeta	90.000,00	90.350,00	100,4
3.	Groblja	90.000,00	89.590,00	99,5
4.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	195.000,00	195.000,00	100,0
	Ukupno	6.103.652,00	770.683,00	12,6

Rashodi za građenje nerazvrstanih cesta ostvareni su za 5.332.909,00 kn ili 93,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi iskazani u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za nerazvrstane ceste, javnu rasvjeta te odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 4.780.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 6.013.652,00 kn, te rashodi za program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom u iznosu od 60.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju navedenog programa isti nisu planirani niti ostvareni.

U tablici broj 89 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 89

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kaštelir Labinci –
Castelliere S. Domenica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i javno prometnih površina	380.000,00	368.344,00	96,9
2.	Održavanje građevina odvodnje oborinskih voda	5.000,00	0,00	0,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	365.000,00	329.627,00	90,3
4.	Održavanje čistoće javnih površina	65.000,00	39.900,00	61,4
5.	Održavanje javne rasvjete	260.000,00	260.405,00	100,2
	Ukupno	1.075.000,00	998.276,00	92,9

Rashodi za održavanje građevina odvodnje oborinskih voda i održavanje čistoće javnih površina planirani su u iznosu od 70.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 39.900,00 kn, što je 30.100,00 kn ili 43,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana. Planirani rashodi iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 300.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 325.000,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se kod izvještavanja o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture voditi računa o usklađenosti izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrstu i opseg ugovorenih poslova i način određivanja njihove cijene i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinственog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana. Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Na mrežnim stranicama opisane su procedure savjetovanja sa zainteresiranom javnošću odnosno način provedbe savjetovanja, trajanje, plan savjetovanja te poziv zainteresirane javnosti kao i odgovorna osoba za provođenje savjetovanja.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene. Također, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesen uz njezinu suglasnost i da osigurava njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, a sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje općih uvjeta isporuke i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Kaštelir Labinci-Castelliere S. Domenica

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Kaštelir Labinci – Castelliere S. Domenica te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Kršan

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Kršan utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 124 km², a obuhvaća 23 naselja s 2 951 stanovnika.

U tablici broj 90 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kršan po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 90

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Kršan, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Kršan	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	225	0	0	0	225
2.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	10	0	0	0	10
Ukupno			235	0	0	0	235

Općina Kršan je do kolovoza 2020. evidentirala 235 građevina i uređaja komunalne infrastrukture za koje podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kršan vodi evidenciju nerazvrstanih cesta i groblja. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 225 cesta, sadrži podatke o nazivu cesta, te djelomično podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze te o vlasništvu nad cestama. Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture uz navedene podatke treba sadržavati i podatke o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Kršan i voditi je tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Kršan, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi koje se dostavljaju nadležnom sudu radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Kršan.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti za evidentiranje nerazvrstanih cesta, poduzimati i aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Kršan u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Kršan, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Općina Kršan je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Kršan, Općina je nadležnom ministarstvu u prosincu 2019. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za četiri katastarske čestice na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske te do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema podacima iz Izvješća o financijskoj reviziji za Općinu Kršan za 2019., u glavnoj knjizi Općine Kršan evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture. Analitička evidencija ustrojena je na način da se vodi kao popis u excel tablicama i nije potpuna jer ne sadrži podatke o nazivu dobavljača, a pojedina imovina ne sadrži inventurni broj, količinu nabavljene imovine te podatak o dokumentima na temelju kojih je imovina evidentirana (račune, situacije i temeljnice). Zbog navedenog evidentiranja, otežano je pregledavanje i usklađivanje podataka iz analitičke evidencije s podacima u glavnoj knjizi te provođenje popisa imovine i obveza.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Kršan obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Kršan je u ožujku 2021. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, prigodno ukrašavanje Općine, održavanje društvenih domova i podmirivanje troškova električne energije za rasvjetljavanje površina javne namjene.

U tablici broj 91 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kršan, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Tablica broj 91

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kršan, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javne rasvjete	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
8.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
9.	Prigodno ukrašavanje Općine	
10.	Održavanje društvenih domova	
11.	Podmirivanje troškova električne energije za rasvjetljavanje površina javne namjene	
12.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Kršan i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Usluge ukopa pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
15.	Održavanje groblja	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost održavanje groblja, ali ne i organizacijski oblik njezina obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja djelatnosti održavanja groblja.

Općina Kršan je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno ali ne i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom i tekuće održavanje kanalizacije Plomin Luka, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Kršan nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Kršan je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa u građevinskim područjima i šest zona izvan građevinskih područja, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 97,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 83,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 41,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 28,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 21,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 7,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Kršan koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 18,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Kršan je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje leda i snijega, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Kršan sadrži odredbe kojima se osigurava mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Kršan u 2019. i 2020. obavljalo se pet komunalnih djelatnosti, određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima od rujna 2009., ožujka 2010., srpnja 2015. i listopada 2011. Odlukama su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja. Odluke o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nisu bile usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je odlukama o komunalnim djelatnostima bila određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, odlukama o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost bila je određena djelatnost prijevoz pokojnika, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost, nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost. Općina Kršan obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Obavljanje četiri komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javnih zelenih površina povjereno je pravnoj i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Komunalnu djelatnost odvodnje oborinskih (atmosferskih) voda povjereno je fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a odlukom o komunalnim djelatnostima koja je bila na snazi tijekom 2019. nije bila obuhvaćena komunalna djelatnost odvodnje oborinskih (atmosferskih) voda. Općina Kršan je novom Odlukom o komunalnim djelatnostima od ožujka 2021., odredila organizacijski oblik obavljanja održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Kršan za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 4.749.539,00 kn, od čega se 194.153,00 kn odnosi na građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom i tekuće održavanje kanalizacije Plomin Luka, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.555.386,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Kršan je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 7.557.346,00 kn, što je 3.001.960,00 kn ili 65,9 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Općinsko vijeće Općine Kršan u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Prema Izvješću o obavljanoj financijskoj reviziji Državnog ureda za reviziju Općine Kršan za 2019., više ostvareni prihodi komunalne naknade od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019., koristili su se za naknadu razlike za pokriće dijela prihoda i plaćanje obveza iz prethodnih godina.

U tablici broj 92 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kršan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 92

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kršan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Građenje javnih površina	550.000,00	353.012,00	64,2
2.	Građenje nerazvrstanih cesta	497.000,00	234.375,00	47,2
3.	Groblja	50.000,00	0,00	0,0
4.	Javna rasvjeta	300.000,00	184.843,00	61,6
5.	Građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom	237.000,00	121.398,00	51,2
6.	Odlaganje komunalnog otpada	407.000,00	341.422,00	83,9
	Ukupno	2.041.000,00	1.235.050,00	60,5

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture planirani su u iznosu od 2.041.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.235.050,00 kn, što je 805.950,00 kn ili 39,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju sadrži obrazloženja za odstupanje od plana.

U tablici broj 93 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kršan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 93

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kršan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Odvodnja atmosferskih voda	300.000,00	216.640,00	72,2
2.	Održavanje čistoće javnih površina	135.000,00	112.016,00	83,0
3.	Održavanje javnih površina	800.000,00	737.369,00	92,2
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.210.000,00	1.252.586,00	103,5
5.	Održavanje groblja	20.000,00	0,00	0,0
6.	Javna rasvjeta	750.000,00	913.191,00	121,8
7.	Ostali troškovi održavanja	350.000,00	282.687,00	80,8
	Ukupno	3.565.000,00	3.514.489,00	98,6

Rashodi za održavanje javne rasvjete planirani su u iznosu od 750.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 913.191,00 kn, što je 163.191,00 kn ili 21,8 % manje od plana, a izvješće o izvršenju sadrži obrazloženja za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture kao zasebna stavka iskazani su ostali troškovi održavanja, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se ostale troškove održavanja iskazati u okviru rashoda na koje se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javnih zelenih površina povjereno je pravnoj i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Kršan ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Općina Kršan organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinственog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje na mrežnim stranicama Općine. Sudjelovanje i obavještanje građana o odlukama iz područja komunalnog gospodarstva provodi se kroz pozive za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i izvješća o provedenim savjetovanjima tako da se izvješće o savjetovanjima prilaže prijedlogu odluke prilikom upućivanja na Općinsko vijeće za donošenje. Način davanja prijedloga, kritika i pohvala omogućen je putem društvenih mreža, elektroničkom poštom, telefonom i osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Kršan na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kršan

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kršan ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu i da osigurava njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kršan **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Kršan

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Kršan te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Lanišće

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Lanišće utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 143,13 km², a obuhvaća 14 naselja s 329 stanovnika.

Općina Lanišće nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Lanišće do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila je i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Lanišće, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Lanišće u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Lanišće, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Lanišće je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Lanišće, Općina je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 166 katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske te do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Lanišće evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Lanišće obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Lanišće je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom je određeno sedam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lanišće.

U tablici broj 94 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lanišće, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 94

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lanišće,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Usluge ukopa unutar groblja	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
8.	Veterinarsko-higijeničarska služba	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Lanišće je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za sanaciju ruševnih objekata, sanaciju „korita“ i stare škole te prostorije za boćare u društvenom domu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Lanišće nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinska načelnica, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Lanišće je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U studenom 2013. donijela je Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. Prema odredbi članka 129. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odluke o vrijednosti boda komunalne naknade donesene do stupanja na snagu novog zakona koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., važe do isteka kalendarske godine za koju su donesene.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 3,00 kn/m³ do 7,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za druge građevine iznosi 0,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Lanišće koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 8,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Lanišće je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjete i korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene te mjere za provođenje Odluke, uključujući i prekršajne odredbe.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odlukom o komunalnom redu Općine Lanišće prema odredbama članka 36. i 45. zabranjuje se na javnim zelenim površinama vožnja, parkiranje i zaustavljanje vozila, osim kolica za invalide te postavljanje javnih telefonskih govornica, poštanskih sandučića i bankomata na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Lanišće u 2019. i 2020. obavljalo su je pet komunalnih djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Lanišće obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje svih komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete te dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija, povjerila je fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Lanišće za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 829.547,00 kn, od čega se 394.480,00 kn odnosi na rashode za sanaciju zgrade stare škole, sanaciju „korita“ i sanaciju prostorije za boćare u Društvenom domu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 435.067,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Lanišće je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjen za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 325.384,00 kn, što čini 74,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 95 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lanišće za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 95

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lanišće za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	49.850,00	49.713,00	99,7
	Ukupno	49.850,00	49.713,00	99,7

U tablici broj 96 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lanišće za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 96

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lanišće za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	120.000,00	114.507,00	95,4
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	13.125,00	13.125,00	100,0
3.	Održavanje javnih površina	3.750,00	3.750,00	100,0
4.	Zimsko održavanje nerazvrstanih cesta	10.000,00	8.375,00	83,8
5.	Sanacija i pojačano održavanje cesta, ulica i nerazvrstanih cesta u naseljima i izvan naselja na području Općine	240.104,00	240.104,00	100,0
6.	Sufinanciranje rada komunalnog redara	5.000,00	5.493,00	109,9
7.	Sanacija zgrade stare škole	324.931,00	324.656,00	99,9
8.	Sanacija „korita“	68.125,00	68.125,00	100,0
9.	Sanacija prostorije za boćare u Društvenom domu	1.700,00	1.699,00	99,9
Ukupno		786.735,00	779.834,00	99,1

Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje i uređenje javnih površina, iako je navedena djelatnost odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima propisana kao zasebna komunalna djelatnost. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za zimsko održavanje nerazvrstanih cesta i sanaciju i pojačano održavanje cesta, ulica i nerazvrstanih cesta u naseljima i izvan naselja na području Općine kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, na koju se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju planirati i iskazivati kao zasebnu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih sa fizičkim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori za zimsko održavanje nerazvrstanih cesta, sanaciju i pojačano održavanje cesta, ulica i nerazvrstanih cesta u naseljima i izvan naselja na području Općine te održavanje javnih površina ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih sa pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže sve propisane elemente.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Karojba ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Općina Lanišće organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Lanišće organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Na temelju Odluke o ustrojavanju zajedničke službe komunalnog redarstva Grad Pazin i općine Lanišće, Gračišće, Cerovlje i Lupoglav su u travnju 2019. zaključili Sporazum o međusobnim odnosima u organiziranju Zajedničke službe komunalnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog redarstva te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Poslove zajedničkog komunalnog redarstva obavlja komunalni redar, kojeg je putem natječaja u službu primio Grad Pazin. Sporazumom je određeno da će zajednički komunalni redar poslove komunalnog redarstva obavljati na području svih ugovornih strana, bez unaprijed određenog uredovnog vremena na području ili u odnosu na pojedinu ugovornu stranu, ali tako da se poslovi za određenu ugovornu stranu obavljaju ažurno i u približnom vremenu uredovanja koje će biti razmjerno postotku iznosa sufinanciranja ukupnih troškova koje otpadaju na tu ugovornu stranu. Komunalni redar započeo je s radom u listopadu 2019. U izvještaju o radu komunalnog redara za 2020. za poslove građenja, javne površine, otpad, ruševne zgrade, vozila i životinje utvrđen je ukupan broj predmeta, otvorenih predmeta, predmeta u tijeku i riješenih predmeta.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Lanišće

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Lanišće donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija komunalne infrastrukture i ne poduzimaju se aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o vrijednosti boda komunalne naknade i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Lanišće **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Lanišće

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Lanišće te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da će sve potrebne aktivnosti koje može samostalno izvršiti, obaviti će u narednom razdoblju sukladno financijskim mogućnostima, obzirom da se Općina nalazi između teritorijalno najvećim jedinicama lokalne samouprave, najmanjim brojem stanovnika i gustoćom naseljenosti te najmanjim proračunom na području Istarske županije.

Općina Ližnjan-Lisignano

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Ližnjan-Lisignano utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 54 km², a obuhvaća pet naselja s 3 965 stanovnika.

U tablici broj 97 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Ližnjan-Lisignano po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 97

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Ližnjan-Lisignano po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Ližnjan-Lisignano	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	382	69	0	313
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Uređene plaže	1	1	0	0
		Biciklističke staze	1	0	1	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	4	3	1	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	9	6	3	0
		Javni zahodi	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	9	5	4	0
		Rasvjetni stupovi	762	342	420	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	3	1	0
Ukupno			1 173	430	430	313

Općina Ližnjan-Lisignano je do kolovoza 2020. evidentirala 1 173 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 430 ili 36,7 % u vlasništvu Općine, 430 ili 36,7 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 313 ili 26,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Ližnjan-Lisignano ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 173 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te za dio evidentirane komunalne infrastrukture podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Ližnjan-Lisignano, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Ližnjana-Lisignano.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Ližnjana-Lisignano u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Ližnjan-Lisignano, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Ližnjan-Lisignano je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Ližnjana-Lisignano, Općina je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na 25 katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Ližnjana-Lisignano evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Ližnjan-Lisignano obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Ližnjan-Lisignano je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na zimsku službu, poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i prigodno ukrašavanje Općine. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Ližnjan-Lisignano.

U tablici broj 97 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Ližnjan-Lisignano, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 97

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Ližnjan-Lisignano, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačka društvo čiji je suosnivač Općina Ližnjan-Lisignano
2.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
3.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne nabave	
6.	Održavanje groblja u naseljima na području Općine Ližnjan-Lisignano	
7.	Održavanje objekata u vlasništvu Općine Ližnjan	
8.	Postavljanje i skidanje predmeta i druge opreme za održavanje turističkih i općinskih manifestacija	
9.	Održavanje javnih sportskih terena	
10.	Saniranje ilegalnih odlagališta temeljem Rješenja nadležnog tijela	
11.	Hitne intervencije	
12.	Pružanje usluga javnih tržnica na malo	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
13.	Pružanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
15.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
16.	Održavanje čistoće javnih površina	
17.	Održavanje javne rasvjete	
18.	Zimska služba	
19.	Prigodno ukrašavanje Općine	
20.	Dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija	
21.	Usluge ukopa pokojnika	

Općina Ližnjan-Lisignano je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Ližnjan-Lisignano nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Ližnjan-Lisignano je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi te u srpnju 2020 njihove dopune, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnom doprinosu određene su zone, ovisno o položaju određene građevinske zone prema prostornom planu, i to četiri zone unutar naselja i pet zona izdvojenih područja izvan naselja. Također, određene su jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, obračun komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa na zone unutar naselja, za prvu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, treću zonu u iznosu od 80,00 kn/m³ i četvrtu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa na zone izvan naselja, za prvu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, treću zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, četvrtu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³ i petu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 7,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Ližnjan-Lisignano koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Ližnjan-Lisignano je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjete korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, držanje životinja, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vozila, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe te prijelazne i završne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Ližnjan-Lisignano sadrži odredbu kojom se propisuje na svim površinama javne namjene potrebno posebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Ližnjan-Lisignano u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Ližnjan-Lisignano obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno, osim komunalnog linijskog prijevoza putnika čije je obavljanje na temelju ugovora kojeg međusobno zaključuju gradovi Pula-Pola i Vodnjan-Dignano te općine Fažana-Fasana, Ližnjan-Lisignano i Medulin, povjerila trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje groblja povjerila je vlastitom pogonu. Obavljanje komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete, povjerila je fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Za obavljanje dimnjačarskih poslova u listopadu 2019. donesena je Odluka o obavljanju dimnjačarskih poslova na području Općine Ližnjan-Lisignano, ali do vremena obavljanja revizije nije dovršen postupak dodijele koncesije te se navedena djelatnost nije obavljala.

Obavljanje usluga dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te prigodno ukrašavanje Općine obavljali su razni izvođači na temelju narudžbenica. Općina je u travnju 2020., osnovala trgovačko društvo za obavljanje komunalne djelatnosti na njezinom području, ali Odlukom o komunalnim djelatnostima, trgovačko društvo nije određeno kao organizacijski oblik obavljanja komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odredbe Odluke o komunalnim djelatnostima kojima se uređuje obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine Ližnjan-Lisignano s organizacijskim oblikom njihova obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik usluga komunalnog prijevoza putnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, donesen je uz suglasnost Općine, a opći uvjeti isporuke doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu. Cjenik je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, a opći uvjeti na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu. Opći uvjeti isporuke i cjenik nisu objavljeni u službenim novinama niti na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Ližnjan-Lisignano, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Ližnjan-Lisignano za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 11.053.962,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Ližnjan-Lisignano je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 4.150.783,00 kn, što čini 37,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 99 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Ližnjan-Lisignano za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 99

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Ližnjan-Lisignano
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine	3.670.000,00	3.271.949,00	89,2
2.	Nerazvrstane ceste	4.695.625,00	2.314.403,00	49,3
3.	Groblja	650.000,00	632.753,00	97,3
4.	Javna rasvjeta	50.000,00	28.141,00	56,3
5.	Gradnja i uređenje objekata u vlasništvu Općine	13.447.435,00	2.262.520,00	16,8
6.	Građenje komunalne i druge infrastrukture	233.750,00	121.250,00	51,9
	Ukupno	22.746.810,00	8.631.016,00	37,9

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 14.115.794,00 kn ili 62,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 100 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Ližnjan-Lisignano za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 100

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Ližnjan-Lisignano
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje čistoće javnih površina	635.948,00	600.685,00	94,5
2.	Održavanje javnih zelenih površina	596.599,00	568.424,00	95,3
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	916.267,00	680.081,00	74,2
4.	Održavanje groblja	40.000,00	43.404,00	108,5
5.	Održavanje javne rasvjete	532.088,00	530.352,00	99,7
	Ukupno	2.720.902,00	2.422.946,00	89,0

Planirani rashodi iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019., odnosno u njegovim izmjenama i dopunama i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni, već je Općina izvršila preraspodjelu sredstava za rashode planirane programom održavanja komunalne infrastrukture i to rashode za održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete u iznosu od 34.228,00 kn.

Rashodi za prigodno ukrašavanje Općine planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje javnih zelenih površina, iako je navedena djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđena kao zasebna komunalna djelatnost. Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju iskazani su u izvješću o izvršenju proračuna, ali ne i u programima održavanja, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena kao komunalna djelatnost od značaja za Općinu.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju održavanje javnih zelenih površina, prigodno ukrašavanje Općine planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima. Preporučuje u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje čistoće javnih površina, javne rasvjete te poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Ližnjan-Lisignano ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Komunalni redar vodi evidenciju poslova te je tijekom 2019. evidentirano, za bespravnu gradnju 50 prijave, javne površine 96 predmeta i prekopi 14 predmeta, a za 2020. bespravnu gradnju i ostale prijave 140 prijave, javne površine 125 predmeta te prekopi i uređenja okućnica 63 predmeta. Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Ližnjan-Lisignano organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Ližnjan-Lisignano te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Ližnjan-Lisignano

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Ližnjan-Lisignano ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Ližnjan-Lisignano **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Ližnjan-Lisignano

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Ližnjan-Lisignano te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Lupoglav

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Lupoglav utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 93 km², a obuhvaća devet naselja s 924 stanovnika.

Općina Lupoglav je do kolovoza 2020. evidentirala 108 građevina komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad cestama.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Lupoglav vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 108 cesta, sadrži propisane podatke o nazivu cesta te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, ali ne i podatke o vlasništvu nad cestama, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Lupoglav, kontinuirano je nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Lupoglav, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Lupoglav u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Lupoglav, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Lupoglav evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Lupoglav obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Lupoglav je u siječnju 2019. i travnju 2020. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojom su određene četiri komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lupoglav.

U tablici broj 101 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lupoglav, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 101

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lupoglav prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Usluge ukopa unutar groblja	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Lupoglav
2.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
4.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Lupoglav je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima gradnje i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izradu sustava kanalizacije, investicijsko održavanje općinskih zgrada, uređenje ambulante, uređenje izvorišta/vodotoka na području Općine, uređenje deponija na području Općine, uređenje protupožarnih i poljoprivrednih puteva, održavanje čistoće javnih površina (odvoz kontejnera) te oprema (uredski namještaj i oprema, računalni programi, oprema za dječji vrtić), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Lupoglav nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik, je istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Lupoglav je u siječnju 2019. i travnju 2020 donijela odluke o komunalnom doprinosu i odluke o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 3,00 kn/m³ do 7,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za druge građevine iznosi 0,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Lupoglav koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Lupoglav je u studenom 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za provođenje Odluke, uključujući i prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odlukom o komunalnom redu Općine Lupoglav prema odredbama članaka 36. i 45. zabranjuje se na javnim zelenim površinama vožnja, parkiranje i zaustavljanje vozila, osim kolica za invalide te postavljanje javnih telefonskih govornica, poštanskih sandučića i bankomata na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Lupoglav u 2019. i 2020. obavljale su se tri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnosti. Općina Lupoglav obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Uslužnu komunalnu djelatnost ukopa pokojnika unutar groblja povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Održavanje javne rasvjete povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje nerazvrstanih cesta povjerila je pravnoj osobi na temelju narudžbenica. Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke usluge ukopa unutar groblja, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Lupoglav zajedno sa više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Općine te su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Cjenik usluge ukopa unutar groblja donesen je uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, ali ne i na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže, uz objavljivanje cjenika, osigurati i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Lupoglav, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Lupoglav za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 1.584.693,00 kn, od čega se 868.674,00 kn odnosi na rashode za izradu sustava kanalizacije, investicijsko održavanje općinskih zgrada, uređenje ambulante, uređenje izvorišta/vodotoka na području Općine, uređenje deponija na području Općine, uređenje protupožarnih i poljoprivrednih puteva, održavanje čistoće javnih površina (odvoz kontejnera), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima nije održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 719.019,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Lupoglav je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjen za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 651.950,00 kn, što čini 91,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 102 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lupoglav za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 102

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lupoglav za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Investicijsko održavanje ostalih kapitalnih objekata	19.000,00	12.904,00	67,9
2.	Izrada sustava kanalizacije	585.000,00	515.337,00	88,1
3.	Investicijsko održavanje općinskih zgrada	192.000,00	75.924,00	39,5
4.	Uređenje bočališta	55.000,00	54.871,00	99,8
5.	Nerazvrstane ceste	311.500,00	304.806,00	97,9
6.	Javna rasvjeta	92.000,00	92.000,00	100,0
7.	Uređenje ambulante	21.000,00	20.288,00	96,6
8.	Nabava prometne signalizacije	5.000,00	4.600,00	92,0
9.	Oprema	42.000,00	38.433,00	91,5
	Ukupno	1.322.500,00	1.119.163,00	84,6

Rashodi za investicijsko održavanje ostalih kapitalnih objekata (spomenika kulture, groblja i mrtvačnice), uređenje bočališta i nabavu prometne signalizacije planirani su programom građenja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za održavanje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose i/ili Odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti kao djelatnosti kojima se osigurava građenje komunalne infrastrukture Općine Lupoglav.

U tablici broj 103 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lupoglav za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 103

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lupoglav za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Materijal i dijelovi za tekuće održavanje	10.000,00	4.679,00	46,8
2.	Razne usluge tekućeg i investicijskog održavanja	66.800,00	54.364,00	81,4
3.	Javna rasvjeta	131.000,00	131.170,00	100,1
4.	Održavanje čistoće javnih površina – odvoz kontejnera	48.100,00	46.326,00	96,3
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	70.000,00	56.625,00	80,9
6.	Uređenje izvorišta/vodotoka na području Općine	72.000,00	71.265,00	99,0
7.	Uređenje deponija na području Općine	10.000,00	7.500,00	75,0
8.	Uređenje protupožarnih i poljoprivrednih puteva	95.000,00	93.601,00	98,5
	Ukupno	502.900,00	465.530,00	92,6

Planirani rashodi iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019., odnosno u njegovim izmjenama i dopunama, i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje u izmjenama i dopunama programa građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 507.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 502.900,00 kn. Rashodi za materijal i dijelove za tekuće održavanja te razne usluge tekućeg i investicijskog održavanja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za održavanje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose i/ili Odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti kao djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture Općine Lupoglav.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odredbe Odluke o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Lupoglav i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje komunalne djelatnosti. Ugovor sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene te o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su bez zaključivanja ugovora.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Lupoglav ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Lupoglav organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedininstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Općina ima vlastite procedure zaprimanja, provjere i plaćanja računa i obračunskih situacija na dokumentaciji (računi s priložima, građevinski dnevnic i evidencije), ovjereno da su radovi izvedeni. Za sve radove zaprimaju obračune, za radove većih novčanih iznosa angažira se građevinski nadzor koji ovjerava situacije. Opremu samostalno održavamo i koristimo, ali ne vodi se posebna evidencija. Na temelju Odluke o ustrojavanju zajedničke službe komunalnog redarstva Grad Pazin i općine Lanišće, Gračišće, Cerovlje i Lupoglav su u travnju 2019. zaključili Sporazum o međusobnim odnosima u organiziranju Zajedničke službe komunalnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog redarstva te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Poslove zajedničkog komunalnog redarstva obavlja komunalni redar, kojeg je putem natječaja u službu primio Grad Pazin. Sporazumom je određeno da će zajednički komunalni redar poslove komunalnog redarstva obavljati na području svih ugovornih strana, bez unaprijed određenog uredovnog vremena na području ili u odnosu na pojedinu ugovornu stranu, ali tako da se poslovi za određenu ugovornu stranu obavljaju ažurno i u približnom vremenu uredovanja koje će biti razmjerno postotku iznosa sufinanciranja ukupnih troškova koje otpadaju na tu ugovornu stranu. Komunalni redar započeo je s radom u listopadu 2019. U izvještaju o radu komunalnog redara za razdoblje od rujna do prosinca 2019. i od siječnja do lipnja 2020. za poslove građenja, javne površine, otpad, ruševne zgrade, vozila i životinja utvrđen je je ukupan broj predmeta, otvorenih predmeta, predmeta u tijeku i riješenih predmeta. Odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Sudjelovanje i obavještanje građana o odlukama iz područja komunalnog gospodarstva provodi se kroz pozive za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i izvješća o provedenim savjetovanjima. Omogućen je način davanja prijedloga, kritika i pohvala putem elektroničke pošte, telefona i osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Lupoglav te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Lupoglav

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Lupoglav ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja se odnosi na nerazvrstane ceste, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi evidentiranja cjelokupne komunalne infrastrukture, ne poduzimaju se aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Lupoglav **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Lupoglav

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Lupoglav te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da proglašenje komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj upotrebi iziskuje znatna financijska sredstva te da će isto nastojati provesti sukladno financijskim mogućnostima.

Općina Marčana

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Marčana utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 134 km², a obuhvaća 22 naselja s 4 253 stanovnika.

U tablici broj 104 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Marčana po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 104

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Marčana, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Marčana	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	694	389	120	185
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Javne stube	2	0	0	2
		Šetališta	1	0	0	1
		Uređene plaže	2	0	0	2
		Biciklističke staze	3	0	0	3
		Pješačke staze	6	1	1	4
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	9	4	2	3
4.	Javne zelene površine	Parkovi	2	0	1	1
		Drvoredi	1	0	1	0
		Cvjetnjaci	1	0	1	0
		Travnjaci	23	2	19	2
		Skupine stabala	1	0	0	1
		Pojedinačna stabla	3	1	2	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	13	8	1	4
		Javni športski i rekreacijski prostori	10	7	0	3
		Zelene površine uz ceste i ulice	1	0	0	1
		5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	34	5
Javni zdenci	5			2	1	2
Javni satovi	1			1	0	0
Oznake sadržaja turističke namjene	4			0	4	0

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Marčana	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
		Spomenici i skulpture	41	6	16	19
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	9	4	2	3
Ukupno			866	430	192	244

Općina Marčana je do kolovoza 2020. evidentirala 866 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 430 ili 49,6 % u vlasništvu Općine, 192 ili 22,2 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 244 ili 28,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Marčana ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 866 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Marčana, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Marčana.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Marčana u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Marčana, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Marčana je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Marčana, Općina je nadležnom ministarstvu u prosincu 2019. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za devet građevina komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

U glavnoj knjizi Općine Marčana evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Marčana obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Marčana je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom je uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje javnih parkirališta, održavanje javnih nekomercijalnih plaža, dekoracija i iluminacija na javnim površinama te plakatiranje na javnim površinama. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marčana.

U tablici broj 105 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marčana, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 105

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marčana,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Marčana
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Održavanje javnih parkirališta	
11.	Održavanje javnih nekomercijalnih plaža	
12.	Dekoracija i iluminacija na javnim površinama	
13.	Plakatiranje na javnim površinama	
14.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Marčana i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Marčana je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Marčana nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Marčana je u prosincu 2018., u travnju i u rujnu 2020. donijela odluke o komunalnom doprinosu, u studenom 2018., u prosincu 2019. i u travnju i u rujnu 2020. odluke o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa u građevinskim područjima i šest zona izvan građevinskih područja, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u građevinskim područjima za prvu zonu u iznosu od 138,28 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 75,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 45,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je izvan građevinskih područja za prvu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, za petu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, a za šestu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Marčana koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 12,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Marčana je u listopadu 2006. donijela Odluku o komunalnom redu, a u listopadu 2008. i kolovozu 2009. njene izmjene. Odlukama je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s skupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje leda i snijega, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar kao službenik Jedinственog upravnog odjela. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Marčana sadrži odredbe kojima se propisuje da je na svim površinama javne namjene potrebno voditi računa o osiguranju mogućnosti korištenja istih na način koji omogućava kretanje osoba sa posebnim potrebama.

Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Marčana nije učinila

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Marčana u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalna djelatnosti. Općina Marčana obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno osim dimnjačarskih poslova koje obavlja zajedno sa općinama Barban i Svetvinčenat na temelju Ugovora o zajedničkom obavljanju dimnjačarskih poslova od siječnja 2020. Dimnjačarske usluge se tijekom 2019. nisu obavljale. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, usluge ukopa pokojnika, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, održavanje javnih parkirališta, održavanje javnih nekomercijalnih plaža te dekoracija i iluminacija na javnim površinama povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik za obavljanje dimnjačarskih poslova koje je povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, donesen je uz suglasnost Općine Marčana te objavljen u službenom glasilu ali ne i na mrežnim stranicama Općine, dok isporučitelj navedene komunalne usluge nema mrežne stranice. Cjenik za obavljanje ukopa pokojnika nije donesen. Opći uvjeti isporuke navedenih uslužnih komunalnih djelatnosti nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže, uz objavljivanje cjenika, osigurati i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Marčana, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Marčana za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 6.135.424,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Marčana je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 6.441.697,00 kn, što je 306.273,00 kn ili 5,0 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 106 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marčana za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 106

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marčana za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.336.000,00	2.595.020,00	77,8
2.	Javne površine bez prometa motornih vozila	479.000,00	462.817,00	96,6
3.	Javna parkirališta	50.000,00	15.689,00	31,4
4.	Javne zelene površine	96.000,00	162.216,00	169,0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	100.000,00	105.691,00	105,7
6.	Javna rasvjeta	351.000,00	334.585,00	95,3
7.	Groblja	650.000,00	589.208,00	90,6
8.	Povrat komunalnih doprinosa	60.000,00	1.000,00	1,7
	Ukupno	5.122.000,00	4.266.226,00	83,3

Rashodi za građenje javnih parkirališta planirani su u iznosu od 50.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 15.689,00 kn, što je 34.311,00 kn ili 68,6 % manje od plana. Rashodi za izgradnju javnih zelenih površina planirani su u iznosu od 96.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 162.216,00 kn, što je 66.216,00 kn ili 69,0 % više od plana. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana.

U tablici broj 107 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marčana za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 107

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marčana za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	890.000,00	808.129,00	90,8
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	10.000,00	8.173,00	81,7
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	10.000,00	3.800,00	38,0
4.	Održavanje javnih zelenih površina	160.000,00	158.092,00	98,8
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	40.000,00	39.394,00	98,5
6.	Održavanje groblja	40.000,00	39.721,00	99,3

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
7.	Održavanje čistoće javnih površina	125.000,00	67.784,00	54,2
8.	Održavanje javne rasvjete	645.000,00	629.874,00	97,7
9.	Održavanje javnih parkirališta	10.000,00	6.108,00	61,1
10.	Održavanje javnih nekomercijalnih plaža	130.000,00	95.473,00	73,4
11.	Dekoracija i iluminacija	15.000,00	12.650,00	84,3
	Ukupno	2.075.000,00	1.869.198,00	90,1

Rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje javnih parkirališta planirani su u iznosu od 20.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 6.908,00 kn, što je 13.092,00 kn ili 65,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Marčana ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Marčana organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedininstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Također, Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Sudjelovanje i obavještanje građana o odlukama odluka iz područja komunalnog gospodarstva provodi se kroz pozive za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i izvješća o provedenim savjetovanjima. Davanje prijedloga i pritužbi omogućeno je elektroničkom poštom, telefonom i osobno. Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Marčana te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Marčana

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Marčana ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Marčana **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Marčana

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Marčana te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Medulin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Medulin utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 29,35 km², a obuhvaća osam naselja sa 6 481 stanovnika.

U tablici broj 108 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Medulin po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 108

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Medulin, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Medulin	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	869	0	0	0	869
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	8	4	4	0	0
		Javne stube	3	0	2	1	0
		Uređene plaže	20	0	20	0	0
		Biciklističke staze	2	0	1	1	0
3.	Javna parkirališta Javne zelene površine	Javna parkirališta	31	16	9	6	0
		Parkovi	1	1	0	0	0
		Drvoredi	3	0	2	1	0
		Živice	2	2	0	0	0
		Travnjaci	3	2	1	0	0
		Skupine stabala	6	2	3	1	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	11	4	5	2	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	10	5	4	1	0
Zelene površine uz ceste i ulice	18	6	11	1	0		
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	15	3	8	4	0
		Fontane	3	0	2	1	0
		Spomenici i skulpture	14	4	5	5	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	2 120	0	0	0	2 120
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	0	1	2	0
Ukupno			3 142	49	78	26	2 989

Općina Medulin je do kolovoza 2020. evidentirala 3 142 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 49 ili 1,6 % u vlasništvu Općine, 78 ili 2,5 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 26 ili 0,8 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 2 989 ili 95,1 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Medulin ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 3 125 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Medulin, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa statusa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Medulin je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Medulin, Općina je nadležnom ministarstvu u prosincu 2019. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 175 katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na njihovom području, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

U glavnoj knjizi Općine Medulin evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Medulin obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Medulin je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u lipnju 2019. njene izmjene, kojima je određeno devet komunalnih djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu kao i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 109 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Medulin, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 109

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Medulin, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačka društva čiji je osnivač Općina Medulin
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
8.	Održavanje autobusnih stajališta, čekaonica i drugo	
9.	Postavljanje i održavanje oznaka ulica, parkova i trgova	
10.	Održavanje igrališta i urbane opreme	
11.	Prigodno ukrašavanje Općine	
12.	Održavanje i gospodarenje komunalnim informativnim punktovima	
13.	Održavanje plaža	
14.	Usluge javnih tržnica na malo	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
16.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
17.	Usluge ukopa i kremiranja pokojnika unutar groblja	
18.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
19.	Održavanje javne rasvjete	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
20.	Održavanje vertikalne, horizontalne i ostale signalizacije i promjene prometnih režima	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
21.	Košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste	
22.	Zimska služba	
23.	Dezinfekcija, deratizacija, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije	
24.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama	

Općina Medulin je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za čišćenje, sakupljanje i odvoz krupnog otpada i sakupljanje i odvoz recikliranog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Medulin nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Medulin je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 130,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 128,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 55,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 55,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Medulin koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,0 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Medulin je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, a u ožujku 2020. njene izmjene i dopune. Odlukom je propisano uređenje naselja, uređenju naselja, red pri gradnji, prekopavanju, iskrcaju i ukrcaju robe i materijala, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje te održavanje reda na tim površinama, korištenje javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene, uklanjanje odbačenog otpada, držanje životinja, uklanjanju protupravno postavljenih predmeta i vozila, nadzor nad građenjem, uklanjanje snijega, leda i naplavina, mjere za provođenje komunalnog reda te prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar kao službenik Jedinственog upravnog odjela. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Medulin sadrži odredbu kojom se obvezuje na parkirališnim površinama horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, sukladno propisima, posebno obilježiti rezervirana parkirališna mjesta za vozila osoba sa invaliditetom.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Medulin u 2019. i 2020. obavljale su se 21 komunalna djelatnost određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti.

Općina Medulin obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno, osim komunalnog linijskog prijevoza putnika čije je obavljanje na temelju ugovora kojeg međusobno zaključuju gradovi Pula-Pola i Vodnjan-Dignano te općine Fažana-Fasana, Ližnjan-Lisignano i Medulin, povjerila trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da komunalni linijski prijevoz može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i krematorija unutar groblja, održavanje čistoće javnih površina, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, postavljanje i održavanje oznaka ulica, parkova i trgova, održavanje igrališta i urbane opreme, prigodno ukrašavanje Općine i održavanje plaža povjerila je trgovačkim društvima čiji je osnivač. Komunalnu djelatnost košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste također je povjerila trgovačkom društvu čiji je osnivač, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno da je može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, održavanje vertikalne, horizontalne i ostale signalizacije, promjene prometnih režima, zimska služba, dezinfekcija, deratizacija, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije povjerene su na obavljanje pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Tijekom 2019. Općina Medulin provela je postupak davanja koncesije za obavljanje dimnjačarskih poslova na svom području, ali se na objavljeni postupak nije pristigla niti jedna ponuda. Do zaključenja ugovora o koncesiji, dimnjačarske poslove obavljali su se na temelju Odluke o privremenom obavljanju dimnjačarskih poslova. U ožujku 2020. sa pravnom osobom zaključen je ugovor o koncesiji za obavljanje dimnjačarskih poslova. Komunalna djelatnost održavanja autobusnih stajališta, čekaonica i drugo obavljala je Općina bez zaključenja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, putem upravnog odjela za komunalnu izgradnju i održavanje, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima povjereno na obavljanje trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Medulin. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Medulin doneseni su uz suglasnost Općine te su objavljeni u službenom glasilu Općine, a na mrežnim stranicama Općine objavljena je poveznica na mrežne stranice isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina Medulin zajedno sa više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge ali ne i u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Medulin, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Medulin za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 28.299.738,00 kn, od čega se 1.130.027,00,00 kn odnosi na rashode za čišćenje, sakupljanje i odvoz krupnog otpada i sakupljanje i odvoz recikliranog otpada (iskazanih unutar rashoda za održavanje čistoće javnih površina), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 27.169.711,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajnije pomoći iz državnog proračuna i prihodi od poreza. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Medulin je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 28.008.077,00 kn, što je 838.366,00 kn ili 3,1 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 110 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Medulin za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 110

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Medulin za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja prometnica i parkirališta	9.503.064,00	8.779.548,00	92,4
2.	Izgradnja javne rasvjete	1.194.200,00	1.179.878,00	98,8
3.	Izgradnja groblja	110.500,00	41.762,00	37,8
4.	Izgradnja oborinske kanalizacije	1.014.900,00	846.286,00	83,4
5.	Uređenje plaža	404.400,00	394.410,00	97,5
6.	Uređenje naselja	1.932.373,00	1.784.667,00	92,4
7.	Uređenje dječjih igrališta	187.000,00	144.250,00	77,1
	Ukupno	14.346.437,00	13.170.801,00	91,8

Rashodi za izgradnju groblja ostvareni su 68.738,00 kn ili 62,2 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi iskazani u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019., odnosno u njegovim izmjenama i dopunama, i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje u izmjenama i dopunama programa građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 14.409.610,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 14.346.437,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 111 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Medulin za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 111

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Medulin za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Odvodnja atmosferskih voda	1.300.000,00	1.300.000,00	100,0
2.	Održavanje čistoće javnih površina	5.191.195,00	5.191.159,00	99,9
3.	Održavanje javnih površina	3.743.305,00	3.743.299,00	99,9
4.	Tekuće i investicijsko održavanje cesta i signalizacije	2.910.000,00	2.908.840,00	99,9
5.	Održavanje javne rasvjete	1.433.140,00	1.433.139,00	99,9
6.	Održavanje groblja	240.000,00	240.000,00	100,0
7.	Novogodišnje uređenje naselja i postavljanje zastava	312.500,00	312.500,00	100,0
	Ukupno	15.130.140,00	15.128.937,00	99,9

Planirani rashodi iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019., odnosno u njegovim izmjenama i dopunama, i u izvješću o izvršenju programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje u izmjenama i dopunama programa održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 11.677.600,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 15.130.140,00 kn. Rashodi za košnju trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste iskazani su unutar održavanja javnih površina iako je navedena djelatnost odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđena kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje kod izvještavanja o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture voditi računa o usklađenosti izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu. Preporučuje se košnju trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste planirati i iskazivati kao zasebnu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete i tekuće i investicijsko održavanje cesta i signalizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene te o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Medulin ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniiva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Medulin organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Davanje prijedloga, kritika i pohvala omogućeno je elektroničkom poštom, telefonom i osobno. Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Medulin te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Medulin

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Medulin ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošnje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Medulin **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Medulin

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Medulin te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Motovun-Montona

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Motovun-Montona utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 13,58 km², a obuhvaća četiri naselja s 1 004 stanovnika.

U tablici broj 112 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Motovun-Montona po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 112

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Motovun-Montona, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Motovun-Montona	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	104	0	0	0	104
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	2	0	0	0
		Javne stube	1	1	0	0	0
		Šetališta	1	1	0	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	18	18	0	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	3	0	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	4	3	1	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	1	0	1	0
		Javni zdenci	8	8	0	0	0
		Javni zahodi	1	1	0	0	0
		Spomenici i skulpture	1	1	0	0	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	310	0	0	0	310
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	5	0	0	0
Ukupno			461	45	1	1	414

Općina Motovun-Montona je do kolovoza 2020. evidentirala 461 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 45 ili 9,8 % u vlasništvu Općine, jedna ili 0,2 % u javnom vlasništvu, jedna ili 0,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 414 ili 89,8 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Motovun-Montona ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 461 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu, osobi koja njome upravlja ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Motovun-Montona, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Motovun-Montona u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Motovun-Montona, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Motovun-Montona evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Motovun-Montona obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Motovun-Montona je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i 18 drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, obavljanje poslova zbrinjavanja životinja, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, prigodno ukrašavanje naselja u vrijeme blagdana i drugih posebnih prigoda, zimska služba, održavanje spomenika i spomen obilježja, naplata ulaznica posjetiteljima za posjet kulturno-povijesnim objektima te na muzejskim, kulturnim, sportskim i drugim društvenim događajima, održavanje i uređenje dječjih igrališta, održavanje javnih sportskih igrališta i terena te sportskih zona namijenjenih bavljenju sportom na otvorenom, održavanje javnih sanitarnih čvorova, održavanje i uređenje javnih slavina i uređenih izvora vode, uklanjanje reklama, reklamnih panoa, plakata, pokretnih naprava i drugih protupravno postavljenih predmeta, upravljanje i održavanje video nadzora prometa i javnih površina, postavljanje i održavanje oznaka ulica, parkova i trgova, obnova horizontalne i vertikalne prometne signalizacije, nabava, postavljanje i održavanje nadstrešnica za sklanjanje putnika u javnom prijevozu, upravljanje i održavanje stanica i javnih elektro bicikala, održavanje i postava stalaka za bicikle te upravljanje i održavanje javnih elektro punionica. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Motovun-Montona.

U tablici broj 113 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Motovun-Montona, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 113

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Motovun-Montona,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama te upravljanje i održavanje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Motovun-Montona
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Motovun-Montona
3.	Odvodnja i pročišćavanje sustava odvodnje otpadnih voda, sustava odvodnje atmosferskih voda i čišćenje slivnika atmosferske odvodnje	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
9.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
10.	Prigodno ukrašavanje naselja u vrijeme blagdana i drugih posebnih prigoda	
11.	Održavanje spomenika i spomen obilježja	
12.	Naplata ulaznica posjetiteljima za posjet kulturno-povijesnim objektima te na muzejskim, kulturnim, sportskim i drugim društvenim događajima	
13.	Održavanje i uređenje dječjih igrališta	
14.	Održavanje javnih sportskih igrališta i terena te sportskih zona namijenjenih bavljenju sportom na otvorenom	
15.	Održavanje javnih sanitarnih čvorova	
16.	Održavanje i uređenje javnih slavina i uređenih izvora vode	
17.	Uklanjanje reklama, reklamnih panoa, plakata, pokretnih naprava i drugih protupravno postavljenih predmeta	
18.	Upravljanje i održavanje video nadzora prometa i javnih površina	
19.	Postavljanje i održavanje oznaka ulica, parkova i trgova	
20.	Obnova horizontalne i vertikalne prometne signalizacije	
21.	Nabava, postavljanje i održavanje nadstrešnica za sklanjanje putnika u javnom prijevozu	
22.	Upravljanje i održavanje stanica i javnih elektro bicikala, održavanje i postava stalaka za bicikle	
23.	Upravljanje i održavanje javnih elektro punionica	
24.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
25.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
26.	Obavljanje prijevoza i ukop pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
27.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
28.	Obavljanje poslova zbrinjavanja životinja	

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
29.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
30.	Usluge javnih tržnica na malo	
31.	Zimska služba	
32.	Održavanje javne rasvjete	

Odluka o komunalnim djelatnostima nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. jer su odlukom kao komunalne djelatnosti određene crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, upravlja te i održavanje uređaja za odvodnju i pročišćavanje sustava odvodnje otpadnih voda i obavljanje prijevoza pokojnika, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Uslužna komunalna djelatnost, komunalni linijski prijevoz putnika odlukom o komunalnim djelatnostima na temelju ugovora povjeren je trgovačkom društvu čiji je Općina osnivač, a tijekom 2019. Općina je povjerila na obavljanje pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Novi koncesijski natječaj raspisan u studenom 2019., ali kako u postupku nije pristigla prihvatljiva ponuda, natječaj je u veljači 2020. poništen. Prema podacima Općine, trgovačko društvo je tijekom 2019. pokrenulo nabavu potrebnih autobusa, ali zbog smanjenja prihoda isto nije realizirano te je u postupku priprema dodjela koncesije pravnoj osobi.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Motovun-Montona odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Motovun-Montona je, istodobno s donošenjem proračuna, unutar programa komunalnih potreba, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja iskazani su odvojeno za svaku građevinu i ukupno ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za uređenje općinskih zgrada, usluge održavanja pročišćavača i opskrba pitkom vodom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje ii održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Motovun-Montona nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području, ali je ugovorena izrada izvješća za razdoblje 2017. do 2021.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvještaj o ostvarenju programa komunalnih potreba, unutar kojeg su skupno iskazani rashodi programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Izvještaj o ostvarenju programa komunalnih potreba objavljen je u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Držani ured za reviziju preporučuje unutar Izvješća o ostvarenju komunalnih potreba odvojeno iskazivati izvršenje programa građenja i održavanja programa održavanja komunalne infrastrukture, kako bi se osigurala jasnija i potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Općina Motovun-Montona je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 100,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 7,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Motovun-Montona koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Motovun-Montona je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Motovun-Montona sadrži odredbe kojima se propisuje korištenje površina javne namjene na način da se vodi računa o omogućavanju kretanja osoba s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Motovun-Montona u 2019. i 2020. obavljalo se 15 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Motovun-Montona obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, odvodnja atmosferskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, prigodno ukrašavanje naselja u vrijeme blagdana i drugih posebnih prigoda, održavanje i uređenje dječjih igrališta te obnove horizontalne i vertikalne prometne signalizacije, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta, dezinfekcija, deratizacija, veterinarsko higijeničarski poslovi te zimska služba, povjerila je fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik dimnjačarskih usluga čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, donesen je uz suglasnost Općine, nije objavljen u službenom glasilu, ali je objavljen na mrežnim stranicama Općine i mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni. Opći uvjeti isporuke i cjenik za usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu u vlasništvu Općine, doneseni su uz suglasnosti Općine. Opći uvjeti isporuke objavljeni su u službenom glasilu, na mrežnim stranicama Općine i mrežnim stranicama isporučitelja usluge, dok cjenik nije objavljen.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Motovun-Montona, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Motovun-Montona za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.579.235,00 kn, od čega se 156.953,00 kn odnosi na rashode uređenja općinskih zgrada i usluge održavanja pročistača, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.422.282,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Motovun-Montona je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 531.081,00 kn, što čini 37,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 114 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Motovun-Montona za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju programa komunalnih potreba.

Tablica broj 114

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Motovun-Montona za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja javnih sanitarnih čvorova	217.920,00	217.921,00	100,0
	Ukupno	217.920,00	217.921,00	100,0

U tablici broj 115 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Motovun-Montona za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju programa komunalnih potreba.

Tablica broj 115

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Motovun-Montona za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Čistoća i održavanje javnih i zelenih površina	475.150,00	478.993,00	100,8
2.	Održavanje javne rasvjete	170.000,00	184.155,00	108,3
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	350.000,00	367.794,00	105,1
4.	Uređenje općinskih zgrada	77.600,00	112.744,00	145,3
5.	Ostali rashodi komunalnog sustava	118.443,00	217.628,00	183,7
	Ukupno	1.191.193,00	1.361.314,00	114,3

Ostali rashodi komunalnog sustava ostvareni su 99.185,00 kn ili 83,7 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa komunalnih potreba kao zasebna stavka iskazani su ostali rashodi komunalnog sustava, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda na koje se odnose. Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te veterinarske usluge planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju programa komunalnih potreba unutar rashoda za čistoću i održavanje javnih i zelenih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. Planirani rashodi za građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju programa komunalnih potreba za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 157.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa komunalnih potreba u iznosu od 217.920,00 kn, dok su planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 1.587.700,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa komunalnih potreba u iznosu od 1.191.193,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju obavljanje poslova dezinsekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarske usluge iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, a ostale rashode komunalnog sustava iskazati u okviru rashoda na koje se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima. Također, preporučuje se izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta, dezinsekciju, dezinfekciju i deratizaciju, veterinarsko higijeničarske poslove te zimsku službu, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s fizičkim i pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor o obavljanju poslova sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Motovun-Montona ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za gospodarstvo, komunalno gospodarstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Komunalno redarstvo Općine je za 2019. i prvo polugodište 2020. izdalo izvještaj o radu te je tijekom navedenog razdoblja doneseno nekoliko odluka kojima se postiglo uređenje mjesta te je uspostavljen dobar kontakt sa mještanima Općine.

Općina Motovun-Montona organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Motovun-Montona te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Motovun-Montona

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Motovun-Montona ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Motovun, **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Motovun-Montona

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Motovun-Montona te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da će evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu sustavnim radom u narednom razdoblju, uvažavajući činjenicu kadrovskih ograničenja Općine te koordiniranja poslova prema stupnju žurnosti. Navodi da postoje objektivne okolnosti koje traže određeno vrijeme za uređenje evidencije (neuređeno zemljišno knjižno stanje i izuzetno neprecizne katastarske podloge), a u čije je uređenje, sustavno posljednjih osam godina, Općina uložila puno vremena i rada. Nadalje navodi da aktivnosti donošenja odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanja geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji će se dostaviti nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, ovise o fiskalnim mogućnostima Općine.

Općina Oprtalj-Portole

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Oprtalj-Portole utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 60,95 km², a obuhvaća 16 naselja s 850 stanovnika.

U tablici broj 116 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Oprtalj-Portole po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 116

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Oprtalj-Portole po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Oprtalj - Portole	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	183	0	0	0	183
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	4	0	3	1	0
		Javni prolazi	1	0	1	0	0
		Šetališta	2	1	1	0	0
		Biciklistička i Pješačka staza - Parenzana	1	0	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	4	3	0	1	0
4.	Javne zelene površine	Drvoredi	4	2	2	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	0	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	1	0	1	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	1	1	0	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	1	1		0	0
		Javni zdenci	16	0	7	9	0
		Javni zahodi	1	0	0	1	0
		Spomenici i skulpture	6	4	1	1	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne	33	0	0	0	33

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Oprtalj - Portole	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
		energije i za upravljanje javnom rasvjetom					
		Rasvjetni stupovi	427	0	0	0	427
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	0	1	2	0
Ukupno			690	13	17	17	643

Općina Oprtalj-Portole je do kolovoza 2020. evidentirala 690 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 13 ili 1,9 % u vlasništvu Općine, 17 ili 2,5 % u javnom vlasništvu, 17 ili 2,5 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 643 ili 93,1 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Oprtalj-Portole ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 690 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također, tijekom obavljanja revizije gotov je postupak implementacije integralnog geo sustava Općine Oprtalj-Portole unutar kojeg je izvršena nadogradnja postojećeg GIS sustava sa modulima nerazvrstane ceste i javna rasvjeta i koji su javno dostupni na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Oprtalj-Portole, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Oprtalj-Portole u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Oprtalj-Portole, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Oprtalj-Portole je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Oprtalj-Portole, Općina je u srpnju 2018. i prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 30 katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na njenom području, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske te do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Oprtalj-Portole evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Oprtalj-Portole obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Oprtalj-Portole je u studenom 2019. i u ožujku 2021. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojima su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i 17 drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove, iluminaciju i dekoraciju, čišćenje i održavanje slivnika i drugih objekata oborinske kanalizacije, prikupljanje, odvoz i odlaganje krupnog otpada s javnih površina, održavanje i uređenje javnih sanitarnih čvorova, održavanje spomenika i spomen-obilježja, uklanjanje i protupravno postavljanje predmeta, osiguranje radova održavanja i sprječavanje nezakonitog djelovanja na javnim površinama Općine, javno oglašavanje te održavanje i dopuna postojećih i izrada i ugradnja novih izložaka, uređenje i održavanje okoliša škola i dječjeg vrtića, održavanje javnih sportskih terena, čišćenje i održavanje šuma na području Općine, održavanje i uređenje javne hidrantne mreže na području Općine, označavanje naselja, ulica, obale, trgova i zgrada, zimsko čišćenje nerazvrstanih cesta, saniranje i zatvaranje ilegalnih odlagališta te nabava materijala i opreme za manje komunalne poslove.

U tablici broj 117 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Oprtalj-Portole, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 117

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Oprtalj-Portole, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog (kućnog) otpada	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Oprtalj-Portole
2.	Obavljanje pogrebnih poslova i usluge ukopa pokojnika	
3.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
6.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje javnih zelenih površina	
8.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
9.	Održavanje čistoće javnih površina	
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
12.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
13.	Iluminacija i dekoracija	
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
15.	Održavanje groblja	
16.	Javno oglašavanje, te održavanje i dopuna postojećih i izrada i ugradnja novih izložaka	-
17.	Uređenje i održavanje okoliša škola i dječjeg vrtića	-
18.	Održavanje javnih sportskih terena	-
19.	Čišćenje i održavanje šuma na području Općine	-
20.	Održavanje i uređenje javne hidrantne mreže na području Općine	-
21.	Zimsko čišćenje nerazvrstanih cesta	-
22.	Saniranje i zatvaranje ilegalnih odlagališta	-
23.	Nabava materijala i opreme za manje komunalne poslove	-

Za komunalne djelatnosti održavanje groblja, javno oglašavanje, te održavanje i dopuna postojećih i izrada i ugradnja novih izložaka, uređenje i održavanje okoliša škola i dječjeg vrtića, održavanje javnih sportskih terena, čišćenje i održavanje šuma na području Općine, održavanje i uređenje javne hidrantne mreže na području Općine, zimsko čišćenje nerazvrstanih cesta, saniranje i zatvaranje ilegalnih odlagališta te nabava materijala i opreme za manje komunalne poslove, koje su određene odlukama o komunalnim djelatnostima, nije određen organizacijski oblik njihova obavljanja. U okviru komunalne djelatnosti obavljanja pogrebnih poslova predviđena je i djelatnost pružanja usluga prijevoza pokojnika, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost, nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost. Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda i obavljanje pogrebnih poslova koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odredbe Odluke o komunalnim djelatnostima kojima se uređuje obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine Oprtalj-Portole i organizacijske oblike njihova obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Oprtalj-Portole je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za rekonstrukciju vodovoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općine Oprtalj-Portole nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Oprtalj-Portole je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, a u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ do 110,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ do 110,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njezinoj veličini. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Oprtalj-Portole koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Oprtalj-Portole je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba u dijelu koji je vidljiv površini javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Oprtalj-Portole ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Oprtalj-Portole u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Oprtalj-Portole obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Usluge ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Održavanje nerazvrstanih cesta povjereno je fizičkoj i pravnoj osobi, a održavanje javne rasvjete pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina povjerila je fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te dio navedenih djelatnosti i održavanje groblja obavljalo je više fizičkih osoba na temelju ugovora o djelu. Obavljanje poslova iluminacije i dekoracije nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego ju je obavljala pravna osoba bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, doneseni su uz suglasnosti Općine, objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Cjenik za usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Općina suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, donesen je uz suglasnost Općine, objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja usluge ali ne i u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke usluge ukopa pokojnika nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Oprtalj-Portole, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Oprtalj-Portole za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 4.787.665,00 kn, od čega se 249.777,00 kn odnosi na rekonstrukciju vodovoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.537.888,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Oprtalj-Portole je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 958.060,00 kn, što čini 21,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 118 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Oprtalj-Portole za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 118

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Oprtalj-Portole
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.405.000,00	3.832.474,00	87,0
2.	Javna rasvjeta	87.000,00	86.826,00	99,8
3.	Rekonstrukcija vodovoda	250.000,00	249.777,00	99,9
	Ukupno	4.742.000,00	4.169.078,00	87,9

U tablici broj 119 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Oprtalj-Portole za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 119

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Oprtalj-Portole
za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih zelenih površina	263.000,00	262.126,00	99,7
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	50.000,00	48.750,00	97,5
3.	Održavanje groblja	30.500,00	38.380,00	125,8
4.	Održavanje javne rasvjete	250.400,00	259.542,00	103,7
5.	Nabava strojeva za uređenje javnih površina	11.000,00	9.789,00	89,0
	Ukupno	604.900,00	618.587,00	102,3

Rashodi za iluminaciju i dekoriranje planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za javnu rasvjetu iako je navedena djelatnost Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđena kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje poslova iluminacije i dekoriranja planirati i iskazivati kao zasebnu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnom i fizičkom osobom te sa više fizičkih osoba na temelju ugovora o djelu. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općine Oprtalj-Portole ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općine Oprtalj-Portole organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Oprtalj-Portole te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Oprtalj-Portole

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Oprtalj-Portole ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, a sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Oprtalj-Portole **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Oportalj-Portole

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Oportalj-Portole te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da će aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te analizu i vrednovanje učinka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture provesti sukladno kadrovskim i financijskim mogućnostima.

Općina Pićan

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Pićan utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 51,00 km², a obuhvaća deset naselja s 1 827 stanovnika.

U tablici broj 120 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Pićan po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 120

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Pićan po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Pićan	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	522	1	474	47	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačke staze	2	0	1	1	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	0	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	0	3	0	0
		Travnjaci	1	0	1	0	0
		Pojedinačna stabla	1	0	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	1	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	5	1	2	2	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	4	0	4	0	0
		Ploče s planom naselja	1	0	1	0	0
		Oznake kulturnih dobara	2	0	2	0	0
		Oznake sadržaja turističke namjene	4	0	3	1	0
		Spomenici i skulpture	6	1	5	0	0

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Pićan	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	40	0	0	0	40
		Rasvjetni stupovi	143	0	0	0	143
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	0	4	0	0
Ukupno			740	3	503	51	183

Općina Pićan je do kolovoza 2020. evidentirala 740 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su tri ili 0,4 % u vlasništvu Općine, 503 ili 68,0 % u javnom vlasništvu, 51 ili 6,9 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 183 ili 24,7 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Pićan ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 740 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu ali ne i o osobi koja njome upravlja te podacima o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Pićan, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Pićan u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Pićan, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Pićan je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. . Prema podacima Općine Pićan, Općina je u prosincu 2019. i siječnju 2020. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na deset katastarskih čestica na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije.

U glavnoj knjizi Općine Pićan evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Pićan obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozii-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Pićan je u prosincu 2019. te veljači i lipnju 2020. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojima su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i 21 druga djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja te njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe, održavanje sistema odvodnje atmosferskih voda, prigodna ukrašavanja Općine, oglašavanje i reklamiranje, izgradnja i održavanje sportskih objekata u vlasništvu Općine, zimska služba, održavanje urbane opreme i dječjih igrališta, horizontalna signalizacija, vertikalna signalizacija, košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste, izgradnja i održavanje vodovoda za opskrbu pitkom vodom, izgradnja i održavanje javne rasvjete, izgradnja i održavanje nerazvrstanih cesta, sanacija onečišćenog okoliša, izgradnja i održavanje kanalizacije, izgradnja i održavanje javnih sanitarnih čvorova, održavanje sportskih terena i pješačkih staza, održavanje školskih zgrada, održavanje ostalih objekata u vlasništvu Općine te izgradnja i održavanje telekomunikacijskih sustava.

U tablici broj 121 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pićan, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 121

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Pićan,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	-
10.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	-
11.	Provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	-
12.	Sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja te njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe	-
13.	Održavanje sistema odvodnje atmosferskih voda	-
14.	Prigodna ukrašavanja Općine	-
15.	Oglašavanje i reklamiranje	-
16.	Izgradnja i održavanje sportskih objekata u vlasništvu Općine	-
17.	Zimska služba	-
18.	Održavanje urbane opreme i dječjih igrališta	-
19.	Horizontalna signalizacija	-
20.	Vertikalna signalizacija	-
21.	Košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste	-
22.	Izgradnja i održavanje vodovoda za opskrbu pitkom vodom	-
23.	Izgradnja i održavanje javne rasvjete	-
24.	Izgradnja i održavanje nerazvrstanih cesta	-
25.	Sanacija onečišćenog okoliša	-
26.	Izgradnja i održavanje kanalizacije	-
27.	Izgradnja i održavanje javnih sanitarnih čvorova	-
28.	Održavanje sportskih terena i pješačkih staza	-
29.	Održavanje školskih zgrada	-
30.	Održavanje ostalih objekata u vlasništvu Općine	-
31.	Izgradnja i održavanje telekomunikacijskih sustava	-

Odlukama o komunalnim djelatnostima određene su komunalne djelatnosti održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, provođenje mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja te njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe, održavanje sistema odvodnje atmosferskih voda, prigodna ukrašavanja Općine, oglašavanje i reklamiranje, izgradnja i održavanje sportskih objekata u vlasništvu Općine, zimska služba, održavanje urbane opreme i dječjih igrališta, horizontalna signalizacija, vertikalna signalizacija, košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste, izgradnja i održavanje vodovoda za opskrbu pitkom vodom, izgradnja i održavanje javne rasvjete, izgradnja i održavanje nerazvrstanih cesta, sanacija onečišćenog okoliša, izgradnja i održavanje kanalizacije, izgradnja i održavanje javnih sanitarnih čvorova, održavanje sportskih terena i pješačkih staza, održavanje školskih zgrada, održavanje ostalih objekata u vlasništvu Općine te izgradnja i održavanje telekomunikacijskih sustava koje su određene odlukama o komunalnim djelatnostima, ali ne i organizacijski oblici njihova obavljanja. Također, odlukama o komunalnim djelatnostima određene su izgradnja i održavanje vodovoda za opskrbu pitkom vodom te izgradnja i održavanje kanalizacije, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu komunalna infrastruktura. Komunalne djelatnosti održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje sistema odvodnje atmosferskih voda, je ista djelatnost.

Državni ured za reviziju nalaže komunalne djelatnosti na području Općine Pićan i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Pićan je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, troškovi su iskazani ukupno ali ne i odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture ali ne i procjenu pojedinih troškova, po djelatnostima, sadrži iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s djelomičnom naznakom izvora financiranja ali ne i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izgradnju vodovoda i izgradnju kanalizacije, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Pićan nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Pićan je u siječnju i u studenom 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, u siječnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 10,50 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, a za petu zonu u iznosu od 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja šest zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Pićan koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 36,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Pićan je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanju površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za počinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar.

U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a može izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Pićan ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Pićan se u 2019. i 2020. obavljalo deset komunalnih djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Pićan obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na provođenje mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja te njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe, ukop pokojnika i zimsku službu povjerila pravnoj i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, košnja trave i uklanjanje granja uz nerazvrstane ceste, izgradnja i održavanje javne rasvjete, izgradnja i održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje ostalih objekata u vlasništvu Općine nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego su je obavljali razni izvođači bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, donesen je uz suglasnost Općine Pićan. Cjenik nije objavljen u službenom glasilu niti na mrežnim stranicama Općine, a isporučitelj komunalne usluge nema mrežne stranice. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Pićan, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., Općina Pićan ostvarila je rashode za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 2.123.889,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Pićan je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 3.425.694,00 kn, što je 1.301.805,00 kn ili 61,3 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Pićan u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 122 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pićan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 122

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pićan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
2.	Izgradnja vodovoda – ispod kote 300	100.000,00	0,00	0,0
3.	Proširenje groblja	5.000,00	0,00	0,0
4.	Izgradnja javne rasvjete	270.000,00	253.352,00	93,8
5.	Asfaltiranje nerazvrstanih cesta	880.000,00	930.608,00	105,8
6.	Izgradnja kanalizacije	9.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.264.000,00	1.183.960,00	93,7

U tablici broj 123 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pićan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 123

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pićan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Prometna signalizacija	150.000,00	123.259,00	82,2
2.	Održavanje puteva	402.000,00	254.464,00	63,3
4.	Održavanje gradskih zidina	125.000,00	117.429,00	93,9
5.	Javna rasvjeta	312.000,00	333.044,00	106,7
6.	Sanacija mosta	40.000,00	47.024,00	117,6
7.	Nabava opreme za komunalno održavanje	50.500,00	44.475,00	88,1
8.	Održavanje groblja i mrtvačnice	28.700,00	20.234,00	70,5
	Ukupno	1.108.200,00	939.929,00	84,8

Rashodi za prometnu signalizaciju, održavanje puteva, održavanje gradskih zidina, sanaciju mosta i nabavu opreme za komunalno održavanje planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju proračuna kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati unutar rashoda za održavanje komunalne infrastrukture na koje se odnose. Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju i sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja te njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe iskazani su u izvješću o izvršenju proračuna, ali ne i u programima održavanja, iako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene kao komunalne djelatnost od značaja za Općinu.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose.

Rashodi za obavljanje poslova za provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja te njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnom i fizičkom osobom kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Pićan ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Pićan organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Pićan te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Pićan

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Pićan ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donesen uz njezinu suglasnost te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje općih uvjeta isporuke i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Pićan **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Pićan

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Pićan te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Raša

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Raša utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 80,00 km², a obuhvaća 23 naselja s 3 183 stanovnika.

U tablici broj 124 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Raša po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 124

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Raša, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Raša	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	205	43	87	75
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Uređene plaže	7	0	3	4
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	25	15	5	5
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	15	9	5	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	20	5	11	4
		Fontane	1	1	0	0
		Javni zahodi	1	1	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	0	3	0
Ukupno			280	77	114	89

Općina Raša je do kolovoza 2020. evidentirala 280 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 77 ili 27,5 % u vlasništvu Općine, 114 ili 40,7 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 89 ili 31,8 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Raša ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 280 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Raša, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Raša u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Raša, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Raša je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva lokalnih jedinica na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Raša, Općina je nadležnom ministarstvu u prosincu 2019. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 17 građevine komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

U glavnoj knjizi Općine Raša evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Raša obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Raša je u siječnju 2019., ožujku 2019. i prosincu 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojima je određeno devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu kao i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 125 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Raša, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 125

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Raša, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Raša
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Održavanje groblja	
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Raša i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Općina Raša je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Raša nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Raša je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 110,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Raša koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Raša je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar kao službenik Jedinog upravnog odjela. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Raša ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Raša u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Raša obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne nabave, održavanje čistoće javnih površina, održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave. Dvije komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odluka o dodjeli koncesije za uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova donijeta je ožujku 2019., a tijekom 2020. Općina je sa pravnom osobom zaključila ugovor o koncesiji za razdoblje od 2020. do 2025., uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 4.500,00 kn.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenici za obavljanje dimnjačarskih poslova koje je povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji i ukopa pokojnika koji je povjeren na obavljanje trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Općine Raša te su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Cjenik za obavljanje ukopa pokojnika objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja, a isporučitelj dimnjačarskih usluga nema mrežne stranice. Opći uvjeti isporuke navedenih uslužnih komunalnih djelatnosti nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Raša, donijeti suglasnosti Općine na opće uvjete isporuke te osigurati njihovo javno objavljivanje

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Raša za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 3.086.816,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Raša je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.930.207,00 kn što čini 94,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 126 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Raša za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 126

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Raša za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Groblja	420.000,00	419.952,00	99,9
2.	Javna rasvjeta	110.000,00	109.067,00	99,2
	Ukupno	530.000,00	529.019,00	99,8

U tablici broj 127 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Raša za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 127

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Raša za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	50.000,00	29.498,00	59,0
2.	Održavanje čistoće javnih površina	180.000,00	176.144,00	97,9
3.	Održavanje javnih površina	1.200.000,00	1.114.857,00	92,9
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	697.000,00	642.291,00	92,2
5.	Javna rasvjeta	610.000,00	595.007,00	97,5
	Ukupno	2.737.000,00	2.557.797,00	93,5

Rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda ostvareni su za 20.502,00 kn ili 41,0 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene te o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Raša ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Raša organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Raša te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Raša

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Raša ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinska načelnica podnijela predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Raša **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Raša

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Raša te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Sveta Nedelja

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Sveta Nedelja utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 59,88 km², a obuhvaća 21 naselje s 3 037 stanovnika.

U tablici broj 128 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Sveta Nedelja po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 128

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Sveta Nedelja, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Sveta Nedelja	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	509	26	294	189	0
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	11	5	3	3	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	20	7	8	5	0
		Cvjetnjaci	1	0	0	1	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	3	2	1	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	6	0	4	2	0
		Javni zdenci	7	0	5	2	0
		Fontane	2	0	2	0	0
		Ploče s planom naselja	2	0	0	2	0
		Spomenici i skulpture	14	4	5	5	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	48	0	0	0	48
		Rasvjetni stupovi	1 062	0	0	0	1 062
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	0	0	3	0
Ukupno			1 691	45	323	213	1 110

Općina Sveta Nedelja je do kolovoza 2020. evidentirala 1 691 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 45 ili 2,7 % u vlasništvu Općine, 323 ili 19,1 % u javnom vlasništvu, a 213 ili 12,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 1 110 ili 65,6 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Sveta Nedelja ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 691 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, djelomično o vlasništvu ali ne i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Sveta Nedelja, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Propisani podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom ne unose se u evidenciju komunalne infrastrukture te iz evidencije nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sveta Nedelja.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Sveta Nedelja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sveta Nedelja, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Sveta Nedelja evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Sveta Nedelja obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Sveta Nedelja je u lipnju 2020. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojima je određeno deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveta Nedelja.

U tablici broj 129 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveta Nedelja, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 129

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveta Nedelja, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Sveta Nedelja
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Provođenje mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
12.	Sakupljanje napuštenih ili izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje te sakupljanje i zbrinjavanje lešina životinja i ostalih nusproizvoda s javnih površina	
13.	Prigodno ukrašavanje naselja	

Općina Sveta Nedelja je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programima građenja komunalne infrastrukture, određene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan njega te postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, a programi sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture koji su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, s naznakom izvora njihova financiranja, kako je propisano odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za sanaciju zgrade bivše škole, adaptaciju stanova, izgradnju tribina na nogometnom igralištu, izgradnju javne rasvjete nogometnog igrališta, rekonstrukciju općinske zgrade, izgradnja sportska dvorane, održavanje građevinskih i sportskih objekata, uređenje Doma kulture te iznošenje i odvoz smeća, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Sveta Nedelja nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Sveta Nedelja je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 76,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 66,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 50,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njezinoj namjeni. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje četiri zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Sveta Nedelja koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Sveta Nedelja je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, Odlukom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površine javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Sveta Nedelja za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Sveta Nedelja ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Sveta Nedelja u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnosti. Općina Sveta Nedelja obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina i usluge ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, provođenje mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih ili izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje te sakupljanje i zbrinjavanje lešina životinja i ostalih nusproizvoda s javnih površina te prigodno ukrašavanje naselja povjerila je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik usluge ukopa unutar groblja, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Općina suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, donesen je bez suglasnosti Općine Sveta Nedelja. Objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja usluge ali ne i u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke usluge ukopa unutar groblja nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje cjenika za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Sveta Nedelja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Sveta Nedelja za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 3.325.275,00 kn, od čega se 634,874,00 kn odnosi na rashode za adaptaciju stanova, izgradnju tribina na nogometnom igralištu, održavanje građevinskih i sportskih objekata, izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta, program sanacije deponija Cere i drugo i gospodarenje otpadom te iznošenje i odvoz smeća, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.690.401,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Sveta Nedelja je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 3.108.962,00 kn, što je 418.561,00 kn ili 15,6 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Sveta Nedelja u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 130 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sveta Nedelja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 130

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sveta Nedelja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja i asfaltiranje cesta	275.000,00	100.628,00	36,6
2.	Izgradnja javne rasvjete	580.000,00	517.271,00	89,2
3.	Opremanje mrtvačnice	173.000,00	0,00	0,0
4.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta	12.000,00	10.800,00	90,0
5.	Sanacija zgrade bivše škole	50.000,00	0,00	0,0
6.	Adaptacija stanova	100.000,00	44.231,00	44,2
7.	Rekonstrukcija općinske zgrade	696.000,00	50.000,00	7,2
8.	Izgradnja tribina na nogometnom igralištu	86.500,00	86.250,00	99,7
9.	Izgradnja sportska dvorane	195.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	2.167.500,00	809.180,00	37,3

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.358.320,00 kn ili 62,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 131 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sveta Nedelja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 131

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sveta Nedelja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje cesta i drugih površina	1.340.000,00	1.210.231,00	90,3
2.	Održavanje javnih površina	422.000,00	202.338,00	47,9
3.	Održavanje javne rasvjete	600.000,00	602.870,00	100,5
4.	Nabava komunalne opreme	385.000,00	0,00	0,0
5.	Održavanje građevinskih i sportskih objekata	345.000,00	162.404,00	47,1
6.	Rekonstrukcija javne površine unutar palače	0,00	3.938,00	0,0
7.	Uređenje betonske podloge iza Doma kulture	140.000,00	0,00	0,0
8.	Iznošenje i odvoz smeća	105.000,00	77.045,00	73,4
9.	Higijeničarska služba	40.000,00	53.125,00	132,8
10.	Sanacija divljih deponija	25.000,00	0,00	0,0
11.	Program sanacije deponija Cere i drugo i gospodarenje otpadom	270.000,00	204.144,00	75,6
	Ukupno	3.672.000,00	2.516.095,00	68,5

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.155.905,00 kn ili 31,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Rashodi za nabavu komunalne opreme, sanaciju divljih deponija i rekonstrukciju javne površine unutar palače planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za održavanje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose. Rashodi za higijeničarsku službu planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa, a rashodi za deratizaciju i dezinfekciju planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar održavanja javnih površina. Navedene djelatnosti odlukama o komunalnim djelatnostima nisu određene kao djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture Općine Sveta Nedelja. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose u skladu s odredbama odluka o komunalnim djelatnostima i Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene te o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Sveta Nedelja ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Sveta Nedelja organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

Prema podacima Općine, sudjelovanje i obavještanje građana o odlukama iz područja komunalnog gospodarstva provodi se kroz pozive za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i obavijesti o objavljenom javnom pozivu. Javnosti se daje mogućnost uključivanja u postupak savjetovanja o nacrtima odluka, pa tako javnost može svoje primjedbe, prijedloge i mišljenja podnijeti putem za to izrađenog obrasca za sudjelovanje u savjetovanju koji se može dostaviti osobno u pisarnicu Općine, putem pošte ili putem elektroničke pošte. Po provedbi savjetovanja s javnošću izrađuje se izvješće o provedenom savjetovanju o svakom nacrtu odluke te se isto objavljuje na mrežnim stranicama Općine.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Sveta Nedelja te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Sveta Nedelja

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Sveta Nedelja ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje i javno objavljivanje cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Sveta Nedelja **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Sveta Nedelja

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Sveta Nedelja te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Sveti Lovreč

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Sveti Lovreč utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 30,61 km², a obuhvaća 24 naselja s 1 015 stanovnika.

U tablici broj 132 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Sveti Lovreč po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 132

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Sveti Lovreč, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Sveti Lovreč	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	57	11	27	19
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	2	2	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	7	4	3	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	3	1	2	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Ploče s planom naselja	1	1	0	0
		Oznake sadržaja turističke namjene	21	3	0	18
		Spomenici i skulpture	2	2	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	22	6	0	16
		Rasvjetni stupovi	359	47	211	101
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			476	79	243	154

Općina Sveti Lovreč je do kolovoza 2020. evidentirala 476 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 79 ili 16,6 % u vlasništvu Općine, 243 ili 51,1 % u javnom vlasništvu, a 154 ili 32,3 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Sveti Lovreč ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 476 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu ali ne i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Sveti Lovreč, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Propisani podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom ne unose se u evidenciju komunalne infrastrukture te iz evidencije nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sveti Lovreč.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Sveti Lovreč u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sveti Lovreč, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Sveti Lovreč je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Sveti Lovreč, Općina je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za osam katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Sveti Lovreč evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Sveti Lovreč obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Sveti Lovreč je u travnju 2010. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 133 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveti Lovreč, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 133

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveti Lovreč, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Sveti Lovreč
2.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
3.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
4.	Crpenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama	
5.	Prijevoz putnika u javnom prometu	
6.	Skupljanje i odvoz komunalnog otpada	
7.	Odlaganje komunalnog otpada	
8.	Prijevoz pokojnika i obavljanje pogrebnih poslova	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
10.	Održavanje groblja	
11.	Odvodnja atmosferskih voda	
12.	Javna rasvjeta	
13.	Održavanje javnih površina	
14.	Prigodno ukrašavanje	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Održavanje vertikalne i horizontalne signalizacije	
16.	Održavanje čistoće	
17.	Održavanje parkirališnih mjesta	
18.	Zimska služba i hitne intervencije	
19.	Dezinsekcija, deratizacija, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnost odlaganja komunalnog otpada, djelatnost prijevoza pokojnika, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda te opskrba pitkom vodom, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Sveti Lovreč i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Sveti Lovreč je, istodobno s donošenjem proračuna, unutar programa komunalnih potreba, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U programu građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za održavanje objekata u vlasništvu Općine, uređenje i rekonstrukcija škole u Selini, za uređenje i opremanje Pini i Belvedere (geodetski snimak, izrada glavnog projekta kanalizacijske mreže te izgradnja kanalizacijske mreže), odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, održavanje objekata u vlasništvu Općine te vodoopskrba, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje ili održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Sveti Lovreč nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvještaj o ostvarenju programa komunalnih potreba, unutar kojeg su iskazana izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. te su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Sveti Lovreč je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Sveti Lovreč koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,44 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Sveti Lovreč je u srpnju 2020. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Sveti Lovreč ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost, osim što se odredbama članka 12. odluke ne ograničava kretanje javnim površinama pasa osposobljenih za pomoć osobama s invaliditetom.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Sveti Lovreč u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Sveti Lovreč obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja, održavanje javnih površina i održavanje čistoće povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač na temelju godišnjeg ugovora. Trgovačko društvo čiji je Općina osnivač osnovano je 2014. i u Odluci o komunalnim djelatnostima nije određeno kao organizacijski oblik obavljanja komunalnih djelatnosti. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete te dezinfekcije, deratizacije, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih povjerila je fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Sveti Lovreč za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.471.474,00 kn, od čega se 172.737,00 kn odnosi na rashode za uređenje i opremanje Pini i Belvedere (geodetski snimak, izrada glavnog projekta kanalizacijske mreže te izgradnja kanalizacijske mreže), odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda te održavanje objekata u vlasništvu Općine, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.298.737,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Sveti Lovreč je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 1.079.458,00 kn, što čini 83,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 134 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sveti Lovreč za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 134

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sveti Lovreč za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	250.000,00	0,00	0,0
2.	Gradnja objekata i uređaja prometne infrastrukture	250.000,00	150.000,00	60,0
3.	Izgradnja i rekonstrukcija starogradske jezgre	360.000,00	40.500,00	11,3
4.	Uređenje i opremanje Pini i Belvedere	550.000,00	57.671,00	10,5
5.	Izgradnja (proširenje) groblja	50.000,00	0,00	0,0
6.	Zbrinjavanje otpada	55.000,00	14.227,00	25,9
7.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	30.000,00	12.014,00	40,0
8.	Vodoopskrba	10.000,00	0,00	0,0
9.	Izgradnja sportskih objekata i nabava opreme za dječja igrališta	80.000,00	50.792,00	63,5
10.	Projektna dokumentacija	200.000,00	88.875,00	44,4
11.	Raskrsnica na ulazu u Sveti Lovreč	100.000,00	29.375,00	29,4
	Ukupno	1.935.000,00	443.454,00	22,9

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 1.491.546,00 kn ili 77,1 % manje od plana, pri čemu je većina stavki ostvarena u iznosima znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana. Rashodi za izgradnju i rekonstrukciju starogradske jezgre, izgradnju sportskih objekata i nabavu opreme za dječja igrališta, projektnu dokumentaciju i raskrsnicu na ulazu u Sveti Lovreč planirani su programom građenja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za održavanje komunalne infrastrukture na koje se odnose ili odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti kao djelatnosti kojima se osigurava građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture Općine Sveti Lovreč.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

U tablici broj 135 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sveti Lovreč za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 135

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sveti Lovreč za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje čistoće javnih površina i ostalo čišćenje	221.000,00	87.682,00	39,7
2.	Održavanje javnih i zelenih površina	296.500,00	175.576,00	59,2
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	339.000,00	272.868,00	80,5
4.	Održavanje javne rasvjete	353.500,00	351.211,00	99,4
5.	Održavanje groblja	60.000,00	37.631,00	62,7
6.	Održavanje objekata u vlasništvu Općine	265.000,00	103.052,00	38,9
	Ukupno	1.535.000,00	1.028.020,00	67,0

Rashodi za održavanje čistoće javnih površina i ostalo čišćenje ostvareni su za 133.318,00 kn ili 60,3 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za dezinfekciju, deratizaciju, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te su iskazani u izvješću o izvršenju proračuna unutar rashoda za održavanje čistoće javnih površina i ostalo čišćenje te održavanje javnih i zelenih površina iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se dezinfekciju, deratizaciju, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje javne rasvjete i rashodi za dezinfekciju, deratizaciju, zaštita bilja i suzbijanje nepoželjne vegetacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s fizičkim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor o obavljanju poslova sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Sveti Lovreč ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za gospodarstvo, komunalno gospodarstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Komunalni redar zaposlen je krajem 2020. Komunalni redar izdaje opomene i provjerava njihovu provedbu. Općina Odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenim novinama Općine Sv. Lovreč. U 2020. kroz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i izvješće o provedenim savjetovanjima omogućeno je obavješćavanje građana o odlukama iz komunalnog gospodarstva Građenima je omogućeno davanje prijedloga, pohvala ili kritika putem elektroničke pošte, telefonom i osobno.

Općina Sveti Lovreč organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Sveti Lovreč te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Sveti Lovreč

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Sveti Lovreč ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu i da osiguravaju njihovu javnu objavu, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Sveti Lovreč **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Sveti Lovreč

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Sveti Lovreč te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da je postupak izrade dokumentacije i upisa nerazvrstanih cesta i ostale komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru kao javnog dobra u vlasništvu Općine, zahtijeva značajna materijalna sredstva.

Općina Sveti Petar u Šumi

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Sveti Petar u Šumi utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 14,34 km², a obuhvaća jedno naselje s 1 065 stanovnika.

U tablici broj 136 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Sveti Petar u Šumi po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 136

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Sveti Petar u Šumi, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Sveti Petar u Šumi	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	116	116	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	2	1	0	1
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	1	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Oznake sadržaja turističke namjene	3	3	0	0
		Spomenici i skulpture	2	1	1	0
	Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja	Križni put	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	9	0	9	0
		Rasvjetni stupovi	282	229	53	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			419	354	64	1

Općina Sveti Petar u Šumi je do kolovoza 2020. evidentirala 419 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 354 ili 84,5 % u vlasništvu Općine, 64 ili 15,3 % u javnom vlasništvu, a 1 ili 0,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Sveti Petar u Šumi vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 476 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu, osobi koja njome upravlja ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Sveti Petar u Šumi, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Sveti Petar u Šumi, u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sveti Petar u Šumi,, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Sveti Petar u Šumi evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Sveti Petar u Šumi obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Sveti Petar u Šumi je u rujnu 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i šest drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, veterinarsko higijeničarske poslove, prigodno ukrašavanje naselja, sanaciju divljih odlagališta, održavanje odlagališta građevinskog otpada i održavanje zgrada i drugih prostora javne namjene. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveti Petar u Šumi.

U tablici broj 137 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveti Petar u Šumi, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 137

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveti Petar u Šumi, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Ukop pokojnika	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Sveti Petar u Šumi
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje groblja	
7.	Prigodno ukrašavanje naselja	
8.	Održavanje zgrada i drugih prostora javne namjene	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
13.	Veterinarsko higijeničarski poslovi	
14.	Sanacija divljih odlagališta	
15.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	

Općina Sveti Petar u Šumi je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, ali ne i naznaku izvora financiranja, te opis i opseg poslova održavanja kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Sveti Petar u Šumi nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Sveti Petar u Šumi je u rujnu 2020. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi, a u siječnju 2019. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade. Odluke su objavljene u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rok plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 40,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za građevine gospodarske namjene iznosi 2,9 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi je jedinstvena zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Sveti Petar u Šumi koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Sveti Petar u Šumi je u rujnu 2020. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisana zaštita javnog reda i mira, spokojstvo građana, zdravlje ljudi, čistoća i izgled naselja, komunalni i drugi objekti, javne površine, parkovi i druga dobra na području općine Sveti Petar u Šumi. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Sveti Petar u Šumi ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Sveti Petar u Šumi u 2019. i 2020. obavljale su se jedanaest komunalnih djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Sveti Petar u Šumi obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, prigodno ukrašavanje naselja i održavanje zgrada i drugih prostora javne namjene povjerila je vlastitom pogonu. Uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta te dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju povjerila je fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke usluge ukopa unutar groblja, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Općina suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, donesen je uz suglasnost Općine Sveti Petar u Šumi. Opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Cjenik usluge ukopa pokojnika doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, ali ne i u službenom glasilu i mrežnim stranicama i Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje cjenika za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Sveti Petar u Šumi, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Sveti Petar u Šumi za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 536.612,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Sveti Petar u Šumi je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, ostvarila u iznosu od 541.713,00 kn, što je 5.101,00 kn ili 1,0 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 138 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sveti Petar u Šumi za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 138

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Sveti Petar u Šumi za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	20.000,00	19.600,00	98,0
2.	Javno parkiralište	126.000,00	124.983,00	99,2
3.	Javne zelene površine	220.000,00	114.961,00	52,3
	Ukupno	366.000,00	259.544,00	70,9

Rashodi za građenje javnih zelenih površina izvršeni su 105.039,00 kn 47.74 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 139 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sveti Petar u Šumi za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 139

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sveti Petar u Šumi za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih zelenih površina	100.000,00	95.367,00	95,4
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	170.000,00	154.079,00	90,6
3.	Održavanje javne rasvjete	29.000,00	27.622,00	95,2
	Ukupno	299.000,00	277.068,00	92,7

Rashodi za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, koji nisu iskazani unutar programa održavanja iako je odlukom određena kao djelatnost koja se smatraju komunalnom djelatnošću, ostvareni su na temelju ugovora zaključenog s fizičkom osobom kojoj je povjereno njihovo obavljanje na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta i javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Sveti Petar u Šumi ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Sveti Petar u Šumi organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Na temelju Odluke o osnivanju zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva općina Sveti Petar u Šumi, Tinjan i Karojba su u kolovozu 2018. zaključili Sporazum o međusobnim odnosima u organiziranju Zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog i prometnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze.

Poslove zajedničkog komunalnog redarstva obavlja komunalni redar, kojeg je putem natječaja u službu primio Općina Tinjan. Sporazumom je određeno da će zajednički komunalni redar poslove komunalnog redarstva obavljati na području svih ugovornih strana, bez unaprijed određenog uredovnog vremena na području ili u odnosu na pojedinu ugovornu stranu, ali tako da se poslovi za određenu ugovornu stranu obavljaju ažurno i u približnom vremenu uredovanja koje će biti razmjerno postotku iznosa sufinanciranja ukupnih troškova koje otpadaju na tu ugovornu stranu. Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Sveti Petar u Šumi te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Sveti Petar u Šumi

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Sveti Petar u Šumi ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Sveti Petar u Šumi **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Sveti Petar U Šumi

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Sveti Petar u Šumi te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Svetvinčenat

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Svetvinčenat utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 79,74 km², a obuhvaća 46 naselja s 2 202 stanovnika.

Općina Svetvinčenat je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirao 39 građevina komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se ceste nalaze.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Svetvinčenat vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. U prosincu 2019. Općina je donijela Odluku o ustroju evidencije komunalne infrastrukture. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 39 cesta, sadrži propisane podatke o nazivu cesta te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, ali ne i podatke o vlasništvu nad cestama, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojim je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Svetvinčenat, voditi je tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Svetvinčenat, Općina nije poduzimala aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Svetvinčenat, u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Svetvinčenat, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Svetvinčenat je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Svetvinčenat, Općina je u prosincu 2019. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za pet katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Svetvinčenat evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Svetvinčenat obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozii-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Svetvinčenat je u srpnju 2015. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 140 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Svetvinčenat, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 140

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Svetvinčenat, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Svetvinčenat
2.	Održavanje javnih površina	Vlastiti komunalni pogon
3.	Prijevoz putnika u javnom prometu	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
4.	Prijevoz pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje čistoće	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Svetvinčenat i/ili Vlastiti komunalni pogon
6.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Svetvinčenat i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje groblja	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda (crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Tržnice na malo	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima u okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđeno je i pružanje usluga prijevoza pokojnika, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost, nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost. Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada i odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda (crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama), koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Svetvinčenat i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Svetvinčenat je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, ali ne i naznaku izvora financiranja, te opis i opseg poslova održavanja kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za izgradnju objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže program održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Svetvinčenat nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. U službenom glasilu objavljen je zaključak o prihvatanju izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ali ne i izvještaj o izvršenju navedenih programa, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objavljivati u službenom glasilu Općine Svetvinčenat, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Svetvinčenat je u prosincu 2018. i u travnju 2020. donijela odluke o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018., u lipnju 2019. i travnju 2020. odluke o komunalnoj naknadi, a u studenom 2005. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rok plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³ do 35,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³ do 30,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 4,00 kn/m³ do 20,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ do 50,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za građevine gospodarske namjene iznosi 2,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Svetvinčenat koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 0,28 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Svetvinčenat je u travnju 2020. donijela Odluku o komunalnom redu, a u lipnju 2020. njene izmjene i dopune kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odredbom članka 45. Odluke o komunalnom redu Općine, javne telefonske govornice i bankomate treba postavljati na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Svetvinčenat u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Svetvinčenat obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno osim dimnjačarskih poslova koje obavlja zajedno sa općinama Barban i Marčana na temelju Ugovora o zajedničkom obavljanju dimnjačarskih poslova od siječnja 2020. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina i održavanje groblja povjerila je vlastitom pogonu. Održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina povjerila je vlastitom pogonu, a u dijelu koji se odnosi na skupljanje sitnog otpada povjerila je trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete povjerila je fizičkoj i pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Uslužna komunalna djelatnost ukop pokojnika odlukom nije određena kao djelatnost koja se obavlja na području Općine te nije propisan organizacijski oblik njezina obavljanja, a povjerena je vlastitom pogonu i fizičkoj osobi bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, što nije u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Svetvinčenat organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge ukopa pokojnika te dimnjačarskih usluga nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika te javno njihovo objavljivanje za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Svetvinčenat, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Svetvinčenat za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 2.370.512,00 kn, od čega se 500.000,00 kn odnosi na rashode za rekonstrukciju i izgradnju vodovodne mreže na području Općine, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.870.512,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Svetvinčenat je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 1.860.898,00 kn, što čini 99,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 141 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Svetvinčenat za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 141

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Svetvinčenat za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine	900.000,00	533.050,00	59,2
2.	Nerazvrstane ceste	400.000,00	81.518,00	20,4
3.	Javna rasvjeta	300.000,00	65.672,00	21,9
4.	Groblja	200.000,00	93.554,00	46,8
5.	Građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom	500.000,00	500.000,00	100,0
	Ukupno	2.300.000,00	1.273.794,00	55,4

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 1.026.206,00 kn ili 44,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 142 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Svetvinčenat za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 142

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Svetvinčenat za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje sustava odvodnje atmosferskih voda	5.000,00	0,00	0,0
2.	Održavanje čistoće	235.000,00	603.073,00	256,6
3.	Održavanje javnih površina	15.000,00	16.739,00	111,6
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	150.000,00	208.353,00	138,9
5.	Održavanje javne rasvjete	400.000,00	268.553,00	67,1
	Ukupno	805.000,00	1.096.718,00	136,2

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 291.718,00 kn ili 36,2 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju navedenog programa za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 755.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 805.000,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s fizičkom i pravnom osobom kojima je povjereno njihovo obavljanje na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Rashodi za ukop pokojnika planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje groblja, iako je navedena djelatnost odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisana kao zasebna komunalna djelatnosti. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Svetvinčenat ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Svetvinčenat organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Svetvinčenat te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Svetvinčenat

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Svetvinčenat ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja se odnosi na nerazvrstane ceste, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi evidentiranja cjelokupne komunalne infrastrukture i na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje uz suglasnost Općine i objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Svetvinčenat **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Svetvinčenat

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Svetvinčenat te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Tar Vabriga-Torre Abrega utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 28 km², a obuhvaća šest naselja s 1 996 stanovnika.

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega je do kolovoza 2020. evidentirala dvije građevine komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega ustrojila je evidenciju, u kojoj su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirane dvije ceste i sadrži propisane podatke o nazivu cesta, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze te o vlasništvu nad cestama, podatke o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi u skladu s odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Tar Vabriga-Torre Abrega i voditi je tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Tar Vabriga-Torre Abrega, Općina provodi aktivnosti radi upisa evidentiranih nerazvrstanih cesta na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Postupak upisa evidentiranih nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu, proveden je sukladno odredbama članka 131. stavka 3. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 92/14, 110/19), prije stupanja na snagu novog Zakona o komunalnom gospodarstvu, te su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige po službenoj dužnosti na temelju prijavnog lista koji nakon evidentiranja nerazvrstane ceste, odnosno njezinog stvarnog stanja u katastru, zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja tijelo nadležno za katastar. Za predmetne nerazvrstane ceste izrađen je geodetski elaborat izvedenog stanja.

Državni ured za reviziju nalaže, poduzimati aktivnosti radi evidentiranja i druge komunalne infrastrukture na području Općine Tar Vabriga-Torre Abrega u zemljišnim knjigama i u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Tar Vabriga-Torre Abrega, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Tar Vabriga-Torre Abrega, Općina je nadležnom ministarstvu u lipnju 2019. dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za dvije katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. U prosincu 2019. godine Općina je od Ministarstva državne imovine zaprimila Odluku o izdavanju isprave podobne za upis prava vlasništva i Tabularnu ispravu, sve u naravi sportsko igralište, a za potrebe upisa prava vlasništva u zemljišne knjige.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Tar Vabriga-Torre Abrega evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega je u travnju 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i šest drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje horizontalne signalizacije na nerazvrstanim cestama, košnju trave i uklanjanje signalizacije na nerazvrstanim cestama, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, veterinarsko-higijeničarsku službu, održavanje plaža te sanacija i održavanje javnih špina, cisterna i izvora.

U tablici broj 143 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tar Vabriga-Torre Abrega, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 143

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tar Vabriga-Torre Abrega, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Usluge ukopa unutar groblja	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Tar Vabriga-Torre Abrega
2.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
3.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
4.	Usluge javnih tržnica na malo	
5.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Tar Vabriga-Torre Abrega i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
6.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje horizontalne signalizacije na nerazvrstanim cestama	
8.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
9.	Veterinarsko-higijeničarska služba	
10.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Tar Vabriga-Torre Abrega i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
12.	Održavanje javnih zelenih površina	
13.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
14.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
15.	Košnja trave i uklanjanje signalizacije na nerazvrstanim cestama	
16.	Održavanje plaža	
17.	Održavanje groblja	
18.	Održavanje čistoće javnih površina	

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programima građenja komunalne infrastrukture određene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan njega te postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, a programi sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture koji su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, s naznakom izvora njihova financiranja, kako je propisano odredbama članka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po pojedinim vrstama radova, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za protupožarnu i civilnu zaštitu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Tar-Vabriga-Torre Abrega nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Tar-Vabriga-Torre Abrega je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, a u studenom 2018. Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ do 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ do 138,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ do 138,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njezinoj namjeni. Također, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za golf igrališta, za sve tri zone, u iznosu od 3.500.000,00 kn do 4.000.000,00 kn po igralištu. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje tri zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, Tar Vabriga-Torre Abrega koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Tar Vabriga-Torre Abrega je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, Odlukom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površine javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje.

U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odredbom članka 97. Odluke o komunalnom redu Općine Tar Vabriga-Torre Abrega komunalni redar može naložiti uklanjanje i odvoz vozila u javno skladište ili na za to drugo određeno mjesto u svrhu osiguranja pristupa prolazima i objektima za osobe s invaliditetom.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Tar Vabriga-Torre Abrega u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Tar Vabriga-Torre Abrega obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, košnja trave i uklanjanje signalizacije na nerazvrstanim cestama, održavanje plaža, održavanje čistoće javnih površina, održavanje groblja i usluge ukopa unutar groblja povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač, na temelju zaključenog ugovora. Obavljanje četiri komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje javne rasvjete, dezinfekciju i deratizaciju javnih površina, veterinarsko higijeničarske poslove te održavanje horizontalne signalizacije povjereni su pravnim i fizičkoj osobi na su na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik dimnjačarskih usluga, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju navedene komunalne djelatnosti, donesen je uz suglasnost Općine Tar Vabriga – Torre Abrega, objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja usluge ali ne i u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Cjenik usluga ukopa unutar groblja donesen je bez suglasnosti Općine i nije objavljen u službenom glasilu, na mrežnim stranicama Općine niti na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke dimnjačarskih usluga i usluge ukopa pokojnika nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika te javno njihovo objavljivanje za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Tar Vabriga – Torre Abrega, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Tar Vabriga-Torre Abrega za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 12.352.378,00 kn, od čega se 599.480,00 kn odnosi na rashode za protupožarnu i civilnu zaštitu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima nije održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 11.752.898,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Tar Vabriga-Torre Abrega je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 10.096.712,00 kn, što čini 85,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 144 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Tar Vabriga-Torre Abrega za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 144

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Tar Vabriga-Torre Abrega za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	748.700,00	748.612,00	100,0
2.	Sanacija odlagališta komunalnog otpada, sufinanciranje specijalnih komunalnih vozila i Županijski centar za gospodarenje otpadom „Kaštijun“	201.000,00	198.138,00	98,6
3.	Odvodnja i pročišćavanje oborinskih voda	698.000,00	686.421,00	98,3
4.	Izrada projektne dokumentacije, geodetske usluge i usluge nadzor	290.000,00	135.290,00	46,7
5.	Nerazvrstane ceste	4.076.800,00	3.780.433,00	92,7
6.	Javne zelene površine	2.900,00	2.813,00	97,0
	Ukupno	6.017.400,00	5.551.707,00	92,3

Rashodi za izradu projektne dokumentacije, geodetske usluge i usluge nadzor planirani su u iznosu od 290.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 135.290,00 kn, što je 154.710,00 kn ili 53,3 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 145 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Tar Vabriga-Torre Abrega za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 145

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Tar Vabriga-Torre
Abrega za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	717.300,00	711.836,00	99,2
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.150.000,00	2.084.814,00	97,0
3.	Održavanje čistoće javnih površina	1.005.800,00	997.351,00	99,2
4.	Održavanje javnih i zelenih površina	1.898.300,00	1.863.464,00	98,2
5.	Protupožarna i civilna zaštita	635.500,00	599.480,00	94,3
6.	Održavanje i uređenje javnih plaža	21.400,00	21.315,00	99,6
7.	Održavanje odvodnje oborinskih voda	81.500,00	0,00	0,0
8.	Ostali rashodi komunalnog sustava	570.100,00	522.411,00	91,6
	Ukupno	7.079.900,00	6.800.671,00	96,1

Rashodi za održavanje odvodnje oborinskih voda planirani su u iznosu od 81.500,00 kn, a nisu ostvareni, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za dezinsekciju i deratizaciju javnih površina, održavanje horizontalne signalizacije te veterinarsko higijeničarski poslovi planirani su programima održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebne djelatnosti, a trebale su biti iskazane u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za veterinarsko higijeničarske poslove ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju javne rasvjete, dezinsekciju i deratizaciju javnih površina te održavanje horizontalne signalizacije sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Tar-Vabriga-Torre-Abrega ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Tar-Vabriga-Torre-Abrega organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedininstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještavanje građana. Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Sudjelovanje i obavještavanje građana o odlukama iz područja komunalnog gospodarstva djelomično se provodi kroz pozive za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i izvješćima o provedenim savjetovanjima. Također, omogućeno je davanje prijedloga, kritika i pohvala putem elektroničke pošte, telefonom, osobno, pismenim putem ili putem zapisnika. Donose se izvješća o radu komunalnog, prometnog i poljoprivrednog redara i donose se svakih šest mjeseci i sastavni su dio izvješća općinskog načelnika. Sustav Gradsko oko koristi se za internu upotrebu unutar općine i trenutno nije dostupan za javnu upotrebu. Sustav Pazigrad funkcionira uočavanjem nepravilnosti prometa u mirovanju, slikanjem istoga, izdavanjem upozorenja ili obavijesti, te sankcioniranjem okrivljenika.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Tar-Vabriga-Torre-Abrega na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Tar-Vabriga-Torre-Abrega

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Tar-Vabriga-Torre-Abrega ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja se odnosi na nerazvrstane ceste, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi evidentiranja cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje i objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koja se obavlja na području Općine, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Tar-Vabriga-Torre-Abrega **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Tar Vabriga-Torre Abrega

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Tar Vabriga-Torre Abrega te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Tinjan

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Tinjan utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 53,94 km², a obuhvaća osam naselja s 1 684 stanovnika.

U tablici broj 146 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Tinjan po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 146

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Tinjan, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Tinjan	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	55	50	5	0
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	5	5	0	0
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	2	1	3
		Javni športski i rekreacijski prostori	12	7	4	1
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	20	10	5	5
		Javni zdenci	1	1	0	0
		Ploče s planom naselja	2	2	0	0
		Spomenici i skulpture	7	5	1	1
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	65	65	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	1	2	0
Ukupno			176	148	18	10

Općina Tinjan je do kolovoza 2020. evidentirala 176 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 148 ili 84,1 % u vlasništvu Općine, 18 ili 10,2 % u javnom vlasništvu, a 10 ili 5,7 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Tinjan ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 176 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, osobi koja njome upravlja i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Prema podacima Općine Tinjan, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Tinjan.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Tinjan u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Tinjan, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Općina Tinjan je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Tinjan, Općina je nadležnom ministarstvu u ožujku 2019. i rujnu 2020. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za sedam katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na njihovom području, a koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Tinjan evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Tinjan obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Tinjan je u veljači 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima, kojom je određeno devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 147 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tinjan, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Tablica broj 147

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tinjan, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Tinjan
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten prometa motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne nabave	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluga ukopa pokojnika unutar groblja	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Odlukama o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost usluga ukopa pokojnika unutar groblja, ali ne i organizacijski oblik njezina obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja komunalne djelatnosti usluge ukopa pokojnika unutar groblja.

Općina Tinjan je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izgradnju dječjeg vrtića, izradu plana zaštite od požara, izradu procjene rizika od velikih nesreća, ulaganje u prostor postojećeg dječjeg vrtića, program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem i plan djelovanja civilne zaštite, popravak zvonika, interpretacijski centar u Tinjanu, sustav odvodnje otpadnih voda, prenamjena i uređenje starih škola, razvoj širokopojsnog pristupa internetu (optički kabel), projektna dokumentacija za odmaralište Špadići, Opća bolnica Pula, energetska obnova zgrade Općine, rekonstrukcija zgrade Tinjan, rekonstrukcija vatrogasnog doma Muntrilj i plan djelovanja u području prirodnih nepogoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Tinjan nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Tinjan je u travnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u siječnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi, a u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 80,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za druge građevine iznosi 5,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje dvije zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Karojba koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Tinjan je u travnju 2018. donijela Odluku o komunalnom redu, Odlukom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površine javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Tinjan za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje navedene odluke i održavanje komunalnog reda i prekršaji. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Tinjan ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Tinjan u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Tinjan obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten prometa motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne nabave, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Održavanje javne rasvjete povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima, određena je usluga ukopa pokojnika ali nije određeni organizacijski oblik, rok na koji se povjerava obavljanje ni obveze društva prema osnivaču, a uslugu su obavljala trgovačka društva čiji je Općina osnivač i suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Obavljanje dimnjačarskih poslova, na temelju Odluke o privremenom obavljanju dimnjačarskih poslova na području Općine Tinjan od kolovoza 2019., do odabira koncesionara privremeno je povjereno pravnoj osobi te se je obavljala na poziv fizičkih i pravnih osoba.

Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge ukopa unutar groblja, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Općina suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost većinskog osnivača i objavljeni na stranicama isporučitelja usluge, ali ne i u službenom glasilu i mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge ukopa unutar groblja čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je Općina osnivač, nisu doneseni. Cjenik dimnjačarskih usluga donesen je bez suglasnosti Općine i objavljen je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine, a isporučitelj usluga nema vlastite mrežne stranice. Opći uvjeti isporuke dimnjačarskih usluga nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Tinjan, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Tinjan za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.279.341,00 kn, od čega se 1.038.737,00 kn odnosi na rashode nabavku spremnika za selektivno prikupljanje otpad, rashode za izgradnju dječjeg vrtića, interpretacijski centar u Tinjanu, razvoj širokopolasnog pristupa internetu (optički kabel), projektnu dokumentacija za odmaralište Špadići, Opću bolnicu Pula, ulaganje u prostor postojećeg dječjeg vrtića, program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem i plan djelovanja civilne zaštite, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.240.604,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Tinjan je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 1.797.237,00 kn, što je 556.044,00 kn ili 44,9 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Općinsko vijeće Općine Tinjan u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke gradskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 148 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Tinjan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 148

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Tinjan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izgradnja dječjeg vrtića	4.562.500,00	84.750,00	1,9
2.	Izgradnja javne rasvjete	100.000,00	72.892,00	72,9
3.	Rekonstrukcija NPC 22 Milotići-Šurani	12.500,00	12.500,00	100,0
4.	Interpretacijski centar u Tinjanu	640.000,00	684.929,00	107,0
5.	Sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda na području Općine Tinjan	150.000,00	24.411,000	16,3
6.	Projektna dokumentacija – odmaralište Špadići	17.000,00	48,00	0,3
7.	Razvoj širokopojasnog pristupa internetu – optički kabel	20.000,00	0,00	0,0
8.	Izrada Županijskog centra za gospodarenje otpadom Kaštijun	17.000,00	0,00	0,0
9.	Izrada plana zaštite od požara	12.000,00	0,00	0,0
10.	Izrada procjene rizika od velikih nesreća	10.000,00	0,00	0,0
11.	Izrada PPU Općine Tinjan	100.000,00	80.250,00	80,3
12.	Opća bolnica Pula	25.000,00	0,00	0,0
13.	Nabavka spremnika za selektivno prikupljanje otpada	200.000,00	589,00	0,3
14.	Ulaganje u nerazvrstane ceste	213.000,00	212.382,00	99,7
15.	Autobusna čekaonica Milinki	28.750,00	28.750,00	100,0
16.	Ulaganje u odlagalište Jelenčići	5.500,00	0,00	0,0
17.	Ulaganje u prostor postojećeg dječjeg vrtića	300.000,00	245.921,00	82,0
18.	Izgradnja dječjeg igrališta Tinjan	190.000,00	0,00	0,0
19.	Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem	20.000,00	10.000,00	50,0
20.	Plan djelovanja civilne zaštite	12.500,00	12.500,00	100,0
	Ukupno	6.635.750,00	1.469.923,00	22,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su za 5.151.184,00 kn ili 77,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture rashodi za izradu PPU Općine Tinjan iskazani su kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

U tablici broj 149 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Tinjan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 149

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Tinjan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje čistoće javnih površina	80.000,00	68.750,00	85,9
2.	Održavanje javnih zelenih površina	200.000,00	200.000,00	100,0
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	335.000,00	288.750,00	86,2
4.	Održavanje groblja	200.000,00	93.860,00	46,9
5.	Javna rasvjeta	185.000,00	158.058,00	85,4
	Ukupno	1.000.000,00	809.418,00	80,9

Rashodi za održavanje groblja planirani su u iznosu od 200.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 93.860,00 kn, što je 106.140,00 kn ili 53,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je ugovor zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti, načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara.

Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Tinjan ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Tinjan organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedininstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Na temelju Odluke o osnivanju zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva općina Tinjan, Karojba i Sveti Petar u Šumi su u kolovozu 2018. zaključili Sporazum o međusobnim odnosima u organiziranju Zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog i prometnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Poslove zajedničkog komunalnog redarstva obavlja komunalni redar, kojeg je putem natječaja u službu primila Općina Tinjan. Sporazumom je određeno da će zajednički komunalni redar poslove komunalnog redarstva obavljati na području svih ugovornih strana, bez unaprijed određenog uredovnog vremena na području ili u odnosu na pojedinu ugovornu stranu, ali tako da se poslovi za određenu ugovornu stranu obavljaju ažurno i u približnom vremenu uredovanja koje će biti razmjerno postotku iznosa sufinanciranja ukupnih troškova koje otpadaju na tu ugovornu stranu. Prema podacima Općine, procedure zaprimanja, provjere i plaćanja računa kontrola se vrši dvostruko, od strane načelnika i pročelnice te direktora vlastitog trgovačkog društva prije nego se da nalog za isplatu računa. Vršiti se kontrola odrađenog na terenu uz provjere građevinskih knjiga, ovisno o zahtjevnosti radova i od strane nadzora, a radovi i usluge se pružaju temeljem ponude i narudžbenice odnosno ugovora. Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Sudjelovanje i obavještanje građana o odlukama odluka iz područja komunalnog gospodarstva provodi se kroz pozive za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. Djelatnici upravnog odjela i komunalnog društva su dostupni za informacije, predaju zahtjeva i drugu pomoć osobno, putem fiksnih telefona, mobitela i društvenih mreža unutar i izvan radnog vremena.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Tinjan te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Tinjan

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Tinjan ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja se odnosi na nerazvrstane ceste, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje uz suglasnost Općine i objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Tinjan **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Tinjan

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Tinjan te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da je građenje građevina i uređaja komunalne infrastrukture na način da se njima mogu koristiti osobe s posebnim potrebama utvrđeno Zakonom o gradnji te se kod izdavanja građevinskih dozvola ispunjavaju ti uvjeti gradnje. Također se već izgrađena infrastruktura, gdje je moguće, nastoji prilagoditi uvjetima korištenja za svih.

Općina Višnjan-Visignano

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Višnjan-Visignano utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 65 km², a obuhvaća 46 naselja s 2 274 stanovnika.

Općina Višnjan-Visignano nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Višnjan-Visignano do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Višnjan-Visignano, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Višnjan-Visignano u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Višnjan-Visignano, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

U odnosu na komunalnu infrastrukturu koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišne knjige bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, Općina Višnjan-Visignano je postupila prema odluci tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na određenim nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske. Prema navedenoj odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općina Višnjan-Visignano, Općina je u prosincu 2018. nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 20 katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na njezinom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske te do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Višnjan-Visignano evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Višnjan-Visignano obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Višnjan-Visignano je u travnju 2015. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine.

U tablici broj 150 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Višnjan-Visignano, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 150

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Višnjan-Visignano,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Općina Višnjan-Visignano
2.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
3.	Održavanje čistoće	
4.	Prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada	
5.	Održavanje javnih površina	
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
7.	Održavanje groblja	
8.	Zimska služba	
9.	Sanacija neuređenog odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje groblja - ukop i prijevoz pokojnika	
12.	Tržnice na malo	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Javna rasvjeta	
14.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
15.	Skupljanje, privremeno odlaganje i utilizacija lešina životinjskog porijekla	-

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene djelatnosti opskrba pitkom vodom te prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Također, djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu određeni organizacijski oblici obavljanja komunalne djelatnosti skupljanja, privremenog odlaganja i utilizaciju lešina životinjskog porijekla.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općina Višnjan-Visignano i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Višnjan-Visignano je. Istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasniku, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izradu projektne dokumentacije za vatrogasni dom i društvene domove, izgradnju vatrogasnog doma, izgradnju dječjeg vrtića, izgradnju društvenih domova te održavanje općinskih objekata, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Višnjan-Visignano nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Višnjan-Visignano je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 128,00 kn/m³, drugu u iznosu od 120,00 kn/m³, treću u iznosu od 110,00 kn/m³, a četvrtu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³ za građevine za koje se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za petu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³ i šestu u iznosu od 20,00 kn/m³ za poslovne zone za koje se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Višnjan-Visignano koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,44 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Višnjan-Visignano je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine u gospodarske i druge svrhe, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za počinjene prekršaje. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje obvezne prekršajne naloge i naplaćuje novčane kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Višnjan-Visignano sadrži odredbe kojima se propisuje da komunalni redar može naložiti uklanjanje i odvoz vozila u javno skladište ili na za to drugo određeno mjesto u slučaju kada je vozilo nepropisno parkirano ili ometa održavanje prijavljenog javnog okupljanja, a u svrhu osiguranja pristupa prolazima i objektima za osobe s invaliditetom.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Višnjan-Visignano u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Višnjan-Visignano obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina i održavanje čistoće povjerila je trgovačkom društvom čiji je osnivač. Obavljanje komunalne djelatnosti koje se odnose na održavanje javne rasvjete i veterinarsko higijeničarski poslovi povjerila je na obavljanje fizičkoj i pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja dimnjačarskih usluga, u svrhu osiguranja kontinuiranog obavljanja dimnjačarskih poslova, do odabira koncesionara nakon raskida ugovora povjereno je pravnoj osobi, bez zaključivanja ugovora, na temelju Odluke o privremenom obavljanju dimnjačarskih poslova na području Općine. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge dimnjačara, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi, nisu doneseni uz suglasnost Općine Višnjan-Visignano, nisu objavljeni u službenom glasilu i mrežnim stranicama Općine niti na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Višnjan-Visignano, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Višnjan-Visignano izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 2.679.168,00 kn, od čega se 417.643,00 kn odnosi na izradu projektne dokumentacije za vatrogasni dom i društvene domove, održavanje sajmišta i održavanje općinskih objekata što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.261.525,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Višnjan-Visignano, je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 2.711.159,00 kn, što je 449.634,00 kn ili 19,9 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Višnjan-Visignano u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 151 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Višnjan-Visignano za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 151

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Višnjan-Visignano za 2019.

u kn

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Izrada projekata i ostale dokumentacije za komunalni sustav	140.750,00	136.759,00	97,2
2.	Javna rasvjeta	400.000,00	415.121,00	103,8
3.	Izgradnja vatrogasnog i društvenog doma	20.000,00	0,00	0,0
4.	Izgradnja dječjeg vrtića i društvenog doma	20.000,00	0,00	0,0
5.	Izrada projektne dokumentacije za vatrogasni dom i društvene domove	69.000,00	67.847,00	98,3
	Ukupno	649.750,00	619.727,00	95,4

U programu građenja komunalne infrastrukture rashodi za izradu projekata i ostale dokumentacije za komunalni sustav iskazani su kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

U tablici broj 152 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Višnjan-Visignano, prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 152

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Višnjan-Visignano za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	661.720,00	735.648,00	111,2
2.	Održavanje čistoće, javnih i zelenih površina, trgova i ulica	996.950,00	973.997,00	97,7
3.	Održavanje sajmišta	58.250,00	55.312,00	95,0
4.	Održavanje općinskih objekata	300.000,00	294.484,00	98,2
	Ukupno	2.016.920,00	2.059.441,00	102,1

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su za 73.928,00 kn ili 11,2 % više od plana, pri čemu izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za veterinarsko higijeničarski poslovi planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju proračuna u okviru rashoda za održavanje sajmišta, iako je navedena djelatnost odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđena kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se veterinarsko higijeničarske poslove planirati i iskazivati kao zasebnu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za veterinarsko higijeničarske poslove ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene te odredbe o nadzoru nad obavljanjem ugovorenih poslova, ali ne i propisane odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Višnja-Visignano ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Višnjani-Visignano organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Višnjani-Visignano te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Višnjan-Visignano

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Višnjan-Visignano da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose da nije ustrojena te se ne vodi evidencija komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje općih uvjeta isporuke i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Višnjan-Visignano **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Višnjan-Visignano

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Višnjan-Visignano te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Vižinada-Visinada

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Vižinada-Visinada utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 36 km², a obuhvaća 27 naselja s 1 158 stanovnika.

U tablici broj 153 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Vižinada-Visinada po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 153

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Vižinada-Visinada, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Vižinada-Visinada	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	139	104	22	13
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	2	2	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	3	3	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	7	2	2	3
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zdenci	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	22	22	0	0
		Rasvjetni stupovi	449	264	127	58
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	1	1	0
Ukupno			627	401	152	74

Općina Vižinada-Visinada je do kolovoza 2020. evidentirala 627 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 401 ili 64,0 % u vlasništvu Općine, 152 ili 24,2 % u javnom vlasništvu, a 74 ili 11,8 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Vižinada-Visinada ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 627 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Vižinada-Visinada, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Propisani podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom ne unose se u evidenciju komunalne infrastrukture te iz evidencije nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Vižinada-Visinada.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Vižinada-Visinada u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, i dalje unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Vižinada-Visinada kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Općina Vižinada-Visinada je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Vižinade-Visinada,

Općina je nadležnom ministarstvu u siječnju 2019. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za tri katastarske čestice na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do vremena obavljanja revizije, Ministarstvo državne imovine dostavilo je tabularnu ispravu za dvije katastarske čestice.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Vižinada-Visinada evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Vižinada-Visinada obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Vižinada-Visinada je u ožujku 2015. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 154 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vižinada-Visinada, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 154

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vižinada-Visinada, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada	Trgovačka društva čiji je suosnivač Općina Vižinada-Visinada
2.	Opskrba pitkom vodom	
3.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
4.	Održavanje javnih površina	Vlastiti komunalni pogon
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Vižinada-Visinada i/ili Vlastiti komunalni pogon
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Ukop i prijevoz pokojnika	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Javna rasvjeta	
11.	Tržnice na malo	Vlastiti komunalni pogon i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018.

Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima u okviru komunalne djelatnosti održavanja groblja predviđeno je i pružanje usluga prijevoza pokojnika, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost. Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada te crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama (kao dio komunalne djelatnosti odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda), a koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Vižinada-Visinada i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Vižinada-Visinada je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, ukupne troškove građenja ali ne i iskazane odvojeno za svaku građevinu te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opis i opseg poslova održavanja kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za dogradnju i održavanje kanalizacijskog sustava u Vižinadi, projekt nove ambulante, rekonstrukcija društvenog doma u Ferenci, projekt vodovodnog ogranka, sustav prikupljanja i odvodnje sanitarnih otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Vižinada-Visinada nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Vižinada-Visinada je u travnju 2019. i u travnju 2020. donijela odluke o komunalnom doprinosu. U siječnju i lipnju 2019. i u travnju 2020. odluke o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rok plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 55,00 kn/m³, a za treću i četvrtu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za građevine gospodarske namjene iznosi 5,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Vižinada-Visinada koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,72 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Vižinada-Visinada je u studenom 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, a u lipnju 2020. njene izmjene i dopune kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Vižinada-Visinada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Vižinada-Visinada u 2019. i 2020. obavljalo se pet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Vižinada-Visinada obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće (u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina) povjerila je vlastitom pogonu. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete povjerila je fizičkoj i pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Općina je tijekom 2015. zaključila ugovor o koncesiji za obavljanje dimnjačarskih poslova na rok od pet godina, ali koncesionar je otkazao ugovor. Tijekom 2019. i 2020. dimnjačarski poslovi se nisu obavljali.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Vižinada-Visinada za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 1.482.085,00 kn, od čega se 185.348,00 kn odnosi na rashode za sufinanciranje otplate dijela kredita „Kaštijun“, sanaciju odlagališta „Košambra“, održavanje kanalizacijskog sustava u Vižinadi-Visinada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.330.407,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Vižinada-Visinada je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 696.449,00 kn, što čini 52,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 156 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vižinada-Visinada za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 156

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vižinada-Visinada za 2019.
u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	60.000,00	56.817,00	94,7
2.	Uređenje i opremanje dječjih igrališta i parkova	58.000,00	57.307,00	98,8
3.	Projekt kružnog raskrižja u naselju Vižinada-Visinada	8.500,00	8.375,00	98,5
4.	Nabava opreme za održavanje zelenih površina	10.000,00	0,00	0,0
5.	Sufinanciranje otplate dijela kredita „Kaštijun“	12.000,00	11.580,00	96,5
6.	Sanacija odlagališta „Košambra“	15.000,00	15.457,00	103,0
7.	Obnova voznog parka „Usluga“	10.000,00	8.775,00	87,8
8.	Sustav prikupljanja i odvodnje sanitarnih otpadnih voda	50.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	223.500,00	158.311,00	70,8

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 65.189,00 kn ili 29,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 156 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Vižinada-Visinada za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 156

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Vižinada-Visinada za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	180.000,00	176.398,00	98,0
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	788.000,00	761.133,00	96,6
3.	Održavanje groblja	50.000,00	1.971,00	3,9
4.	Održavanje javnih i zelenih površina	198.000,00	191.452,00	96,7
5.	Održavanje kanalizacionog sustava	170.000,00	178.715,00	105,1
6.	Sanacija divljih odlagališta	20.000,00	14.106,00	70,5
	Ukupno	1.406.000,00	1.323.774,00	94,2

Rashodi za održavanje groblja planirani su u iznosu od 50.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.971,00 kn, što je 48.029,00 kn ili 96,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za obavljanje poslova veterinarsko-higijeničarske službe iskazanih unutar rashoda za održavanje javnih i zelenih površina i rashodi za sanaciju divljih odlagališta planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa, ali Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu određene kao djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od važnosti za Općinu.

Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju javne rasvjete, obavljanju veterinarsko higijeničarskih poslova i sanaciju divljih odlagališta sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Vižinada-Visinada ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Vižinada-Visinada organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje na mrežnim stranicama Općine, a strankama je omogućen način davanja prijedloga, kritika i pohvala putem knjige primjedbi i prijedloga putem elektronične pošte, telefonom ili osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Vižinada-Visinada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Vižinada-Visinada

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Vižinada-Visinada ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Vižinada-Visinada **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Vižinada-Visinada

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Vižinada-Visinada te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Vrsar- Orsera

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Vrsar-Orsera utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 24 km², a obuhvaća devet naselja s 2 152 stanovnika.

U tablici broj 157 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Vrsar-Orsera po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 157

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Vrsar-Orsera, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Vrsar-Orsera	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	131	10	120	1	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Uređene plaže	2	0	2	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	27	0	27	0	0
4.	Javne zelene površine	Travnjaci	3	0	3	0	0
		Parkovi	1	1	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	7	0	7	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	8	0	8	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	5	0	5	0	0
		Javni zahodi	4	4	0	0	0
		Ploče s planom naselja	3	3	0	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	15	0	0	0	15
		Rasvjetni stupovi	699	0	0	0	699
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0	0

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Vrsar-Orsera	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6	7
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	1	1	0	0	0
Ukupno			908	21	172	1	714

Općina Vrsar-Orsera je do kolovoza 2020. evidentirala 908 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 21 ili 2,3 % u vlasništvu Općine, 172 ili 18,9 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 1 ili 0,1 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 714 ili 78,6 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Vrsar-Orsera ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 908 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu, o osobi koja njome upravlja ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Vrsar-Orsera, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Vrsar-Orsera.

Općina Vrsar-Orsera je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Vrsar-Orsera, Općina je nadležnom ministarstvu u listopadu i prosincu 2019. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 18 katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Vrsar-Orsera evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Vrsar-Orsera obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Vrsar-Orsera je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. kojom je, uz 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na održavanje općinskih zgrada i premještaj i odlaganje vozila. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vrsar-Orsera.

U tablici broj 158 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vrsar-Orsera, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 158

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Vrsar-Orsera,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Vrsar-Orsera
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
8.	Održavanje općinskih zgrada	
9.	Parkiranje na uređenim javnim površinama i garažama	
10.	Usluge ukopa unutar groblja	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
13.	Premještaj i odlaganje vozila	
14.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Općina Vrsar-Orsera je, istodobno s donošenjem proračuna donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasniku, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za izgradnju sportskog centra, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Vrsar-Orsera nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Vrsar-Orsera je u siječnju 2019. i u svibnju 2020. donijela odluke o komunalnom doprinosu, u studenom 2018. i svibnju 2020. odluke o komunalnoj naknadi, a u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Vrsar-Orsera koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Vrsar-Orsera je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanja reda na tim javnim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parking vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za provođenje komunalnog reda uključujući i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar kao službenik Jedininstvenog upravnog odjela. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenje o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Vrsar-Orsera ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Vrsar-Orsera u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Vrsar-Orsera obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje općinskih zgrada, parkiranje na uređenim javnim površinama i garažama i usluge ukopa unutar groblja povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač na temelju godišnjeg ugovora. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi, a komunalni linijski prijevoz putnika (prijevoz putnika turističkim vlakicom) fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i garažama te opći uvjeti isporuke usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine doneseni su uz suglasnost, a cjenik usluga ukopa pokojnika bez suglasnosti Općine Vrsar-Orsera. Objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine, ali ne i na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Cjenik dimnjačarskih usluga i komunalnog linijskog prijevoza putnika doneseni su uz suglasnosti Općine Vrsar-Orsera, objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine, dok isporučitelji usluga nemaju vlastite mrežne stranice. Opći uvjeti isporuke dimnjačarskih usluga i komunalnog linijskog prijevoza putnika nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika te javno njihovo objavljivanje za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Vrsar-Orsera, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Vrsar-Orsera za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 19.499.299,00 kn, od čega se 10.021.500,00 kn odnosi na rashode za izgradnju sportskog centra, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 9.477.799,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Vrsar-Orsera je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 5.747.575,00 kn, što čini 60,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 159 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vrsar-Orsera za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 159

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Vrsar-Orsera za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Gradnja objekata i uređaja prometne infrastrukture	2.500.000,00	2.333.920,00	93,4
2.	Javna rasvjeta	178.500,00	178.229,00	99,8
3.	Uređenje gradske plaže	214.000,00	213.691,00	99,9
4.	Uređenje starogradske jezgre	10.000,00	10.000,00	100,0
5.	Izgradnja sportskog centra	10.021.500,00	10.021.500,00	100,0
6.	Zbrinjavanje otpada	524.600,00	573.573,00	109,3
7.	Nabava opreme za dječja i sportska igrališta te ostale javne površine	38.500,00	38.162,00	99,1
	Ukupno	13.487.100,00	13.369.075,00	99,1

U tablici broj 160 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Vrsar-Orsera za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 160

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Vrsar-Orsera 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje čistoće javnih površina i ostalo čišćenje	622.000,00	589.977,00	94,9
2.	Održavanje javnih površina	1.167.500,00	934.945,00	80,1
	Održavanje zelenih površina	1.573.000,00	1.567.163,00	99,6
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.408.000,00	1.333.713,00	94,7
4.	Održavanje javnih plaža i otoka	808.000,00	785.940,00	97,3
5.	Održavanje javne rasvjete	819.000,00	781.365,00	95,4
6.	Održavanje objekata u vlasništvu Općine	146.000,00	131.684,00	90,2
7.	Ostale komunalne potrebe	18.000,00	5.437,00	30,2
	Ukupno	6.561.500,00	6.130.224,00	93,4

Rashodi za ostale komunalne potrebe ostvareni su 12.563,00 kn ili 69,8 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za održavanje javnih plaža i otoka te ostale komunalne potrebe planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te su iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti i drugih rashoda na koje se odnose. Planirani rashodi iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i u izvješću o izvršenju navedenog programa nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi iskazani u iznosu od 8.329.500,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 6.561.500,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose te izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene te o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Vrsar-Orsear ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika. Općina Vrsar-Orsera organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedinstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje na mrežnim stranicama Općine, a strankama je omogućen način davanja prijedloga, kritika i pohvala putem knjige primjedbi i prijedloga, te putem društvenih mreža, elektroničkom poštom, telefonom ili osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Vrsar-Orsera te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Vrsar-Orsera

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Vrsar-Orsear ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na donošenje uz suglasnost Općine i objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Vrsar-Orsera **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Vrsar-Orsera

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Vrsar-Orsera te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Žminj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Žminj utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije. Površina Općine je 71,90 km², a obuhvaća 113 naselja s 3 470 stanovnika.

Općina Žminj nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Žminj do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Sveta Nedelja, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Žminj u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Žminj, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Općina Žminj je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva. Prema podacima Općine Žminj, Općina je nadležnom ministarstvu u prosincu 2019. dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za šest katastarskih čestica na kojima se nalaze građevine komunalne infrastrukture na području Općine, na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske. Do vremena obavljanja revizije nisu dobili odgovor.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Žminj evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Žminj obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Žminj je u kolovozu 2011. i siječnju 2019. donijela odluke o osnivanju Vlastitog pogona kojima je određeno deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu kao i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 161 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Žminj, prema odlukama o osnivanju Vlastitog pogona

Tablica broj 161

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Žminj,
prema odlukama o osnivanju Vlastitog pogona

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o osnivanju Vlastitog pogona može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne nabave	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluga ukopa pokojnika unutar groblja	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Žminj je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja i opseg poslova održavanja, što je u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za kanalizaciju naselja Lukovica faza I i II, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (priprema projekta), izgradnja objekata opskrbe vodom, zaštitarske i redarske službe, održavanje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda te sakupljanje krupnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Žminj nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Žminj je u studenom 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi te u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, treću zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 35,00 kn/m³, a petu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za druge građevine iznosi 4,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje za tri zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Žminj koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Žminj je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, Odlukom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenje površine javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Tinjan za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje navedene odluke i održavanje komunalnog reda i prekršaji. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odredbom članka 45. Odluke o komunalnom redu Općine Žminj, javne telefonske govornice i bankomate postavlja na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja svih površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Žminj u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Žminj obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten prometa motornim vozilima, održavanje građevina odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne nabave, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete povjerila je vlastitom pogonu. Usluge ukopa pokojnika unutar groblja povjerene su na obavljanje pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a usluge javnih tržnica na malo obavljala je Općina na temelju javnih natječaja, a odlukom je određeno da obavlja vlastiti pogon.

Usluge veterinarsko higijeničarske službe te preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom i fizičkom osobom kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti, a odlukama nisu određene kao komunalne djelatnosti od važnosti za Općinu. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, donesen je uz suglasnost Općine Žminj ali nije objavljen u službenom glasilu niti na mrežnim stranicama Općine, a isporučitelj usluge nema vlastite mrežne stranice. Cjenik usluga javnih tržnica na malo donijelo je općinsko vijeće u svibnju 2010. Objavljen je u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke uslužnih komunalnih djelatnosti na području Općine Žminj nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika te javno njihovo objavljivanje za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Žminj, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Žminj za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 5.435.253,00 kn, od čega se 141.086,00 kn odnosi na rashode za održavanje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda, zaštitarske i redarske službe te sakupljanje krupnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o osnivanju Vlastitog pogona nije održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.294.167,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Žminj je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 1.354.379,00 kn, što čini 25,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 162 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Žminj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 162

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Žminj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Otplata kredita za asfaltizaciju nerazvrstanih cesta	336.000,00	327.443,00	97,5
2.	Uređenje raskrižja ispred zgrade Općine	859.277,00	880.527,00	102,5
3.	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Žminj-Balići	18.750,00	18.750,00	100,0
4.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	3.029.362,00	85.180,00	2,8
5.	Kanalizacija naselja Lukovica faza I i II	1.385.540,00	0,00	0,0
6.	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda – projektna priprema	140.000,00	0,00	0,0
7.	Izgradnja javne rasvjete	180.000,00	156.879,00	87,2
8.	Rekonstrukcija javne rasvjete	458.500,00	458.500,00	100,0
9.	Prometnice u industrijskoj zoni	120.000,00	0,00	0,0
10.	Groblja	308.000,00	308.000,00	100,0
12.	Kružni tok Kalvarija	100.000,00	0,00	0,0
13.	Kružni tok Vrh boške	100.000,00	0,00	0,0
14.	Otplata izgrađene infrastrukture Industrijske zone Žminj	1.297.805,00	1.297.805,00	100,0
15.	Uređenje pješačke staze u Žminju uz ŽC 5077	62.166,00	62.166,00	100,0
16.	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Gržini-Gradišće	40.000,00	19.500,00	48,8
Ukupno		8.435.400,00	3.614.750,00	42,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 4.820.650,00 kn ili 57,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 163 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Žminj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 163

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Žminj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Vlastiti pogon	503.574,00	490.203,00	97,3
2.	Održavanje javnih površina	426.313,00	247.987,00	58,2
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	475.000,00	245.854,00	51,8
4.	Održavanje groblja	222.000,00	189.162,00	85,2
5.	Javna rasvjeta	130.000,00	129.050,00	99,3
6.	Održavanje komunalne opreme	192.057,00	160.722,00	83,7
7.	Održavanje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda	71.000,00	46.464,00	65,4

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
8.	Veterinarsko-higijeničarska služba	57.750,00	59.833,00	103,6
9.	Zaštitarske i redarske službe	40.000,00	32.475,00	81,2
10.	Preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	40.000,00	43.000,00	107,5
11.	Sakupljanje krupnog otpada	59.000,00	62.147,00	105,3
12.	Sufinanciranje komunalnog redara	45.000,00	44.833,00	99,6
13.	Nabava opreme za komunalne i slične namjene	95.000,00	68.773,00	72,4
14.	Sufinanciranja izgradnje ŽCGO „Kaštijun“	33.783,00	0,00	0,0
	Ukupno	2.390.477,00	1.820.503,00	76,2

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 569.974,00 kn ili 23,81 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 2.035.182,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 2.390.477,00 kn. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna nisu navedeni u programu održavanja komunalne infrastrukture. U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o izvršenju proračuna iskazani su rashodi za održavanje komunalne opreme te nabava opreme za komunalne i slične namjene kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose. Također, planiranje sufinanciranja izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom „Kaštijun“ iskazano je unutar programa održavanja komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom kojim je određeno da je program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose te izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za poslove veterinarsko higijeničarske službe i preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom i fizičkom osobom kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Žminj ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Žminj organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, unutar Jedininstvenog upravnog odjela na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Na temelju Odluke o ustrojavanju zajedničkog komunalnog i prometnog redarstva, općine Žminj, Bale-Valle i Kanfanar su u travnju 2018. zaključili Sporazumom o međusobnim odnosima u organiziranju zajedničke službe komunalnog i prometnog redarstva kojim se utvrđuje način na koji će zajednički obavljati poslove komunalnog i prometnog redarstva, te uređuju međusobna prava i obveze koje iz toga proizlaze. Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Svi građani mogu davati prijedloge putem društvenih mreža, elektroničkom poštom, telefonom i osobno, isto tako i kroz poziv prije donošenja proračuna za naredno razdoblje.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Žminj te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Žminj

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Žminj da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu i da osiguravaju njihovu javnu objavu te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na a nije ustrojena te se ne vodi evidencija komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na donošenje uz suglasnost Općine i objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Žminj **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Žminj

Općina se očitovala na dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koji se odnosi na Općinu Žminj te prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina u očitovanju navodi da općinski načelnik podnosi Općinskom vijeću izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture. Jedina godina kad izvješća nisu podnijeta je 2019. gdje je do propusta došlo uslijed novoproglašene pandemije i brojnih obveza koje je Općina bila primorana izvršiti, a sve s vrlo ograničenim brojem službenika.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU ISTARSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom utvrđen je da je većina jedinica lokalne samouprave na području Istarske županije ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture te poduzima aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru, da su donijele odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njihovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su donijele godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture te da je većina gradonačelnika i općinskih načelnika podnijela predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su donijele i da primjenjuju odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organiziraju na propisani način, da se opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga donose uz njihovu suglasnost, da organiziraju i financiraju građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadziru građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da neke jedinice lokalne samouprave nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture i nisu poduzimale aktivnosti radi njezina evidentiranja u zemljišnim knjigama i katastru te da načelnici nekih općina predstavničkom tijelu nisu podnijeli propisana godišnja izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, zatim na unošenje propisanih podataka u evidencije komunalne infrastrukture i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje komunalne infrastrukture i druge imovine u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima i o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti, izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije u deset gradova (Buje-Buie, Buzet, Labin, Novigrad-Cittanova, Pazin, Poreč-Parezno, Pula-Pola, Rovinj-Rovigno, Umag-Umago i Vodnjan-Dignano) 12 općina (Bale-Valle, Cerovlje, Fažana-Fasana, Funtana-Fontane, Ližnjan-Lisignano, Marčana, Medulin, Raša, Sveta Nedjelja, Sveti Lovreč, Sveti Petar u Šumi i Vrsar-Orsera) **učinkovito pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, dok je 19 općina (Barban, Brtonigla-Verteneglio, Gračišće, Grožnjan-Grisignana, Kanfanar, Karojba, Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica, Kršan, Lanišće, Lupoglav, Motovun-Montona, Oprtalj-Portole, Pićan, Svetvinčenat, Tar Vabriga-Torre Abrega, Tinjan, Višnjan-Visignano, Vižinada-Visinada i Žminj) **djelomično učinkovito** te su jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije dani sljedeći nalozi i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidentiranje komunalne infrastrukture

- 1.1. Ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, kontinuirano je nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.2. Poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.3. Podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.
- 1.4. Voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- 1.5. Analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

1.6. Na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze.

2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

- 2.1. Donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti s organizacijskim oblicima njihova obavljanja.
- 2.2. Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.3. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.
- 2.4. Podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te donositi zasebne programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture koji će sadržavati sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.5. Odluke o vrijednosti boda komunalne naknade uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.
- 2.6. Odlukom komunalnom redu uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te njome osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

3. Upravljanje komunalnom infrastrukturom

- 3.1. Obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 3.2. Osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 3.3. Sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke predstavničkog tijela kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- 3.4. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te rashode za građenje iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, a rashode za održavanje po komunalnim djelatnostima kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima.
 - 3.5. Kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.
 - 3.6. Izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.
 - 3.7. Obavljanje komunalnih djelatnosti pravnim i fizičkim osobama povjeravati na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
4. Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
 - 4.1. Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.
 - 4.2. Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem i upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad učinkovitošću u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije.

Prilog 1

Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvođači bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
1.	Grad Buje-Buie	15	9	-	-	1	5	15	-	-	2	2	-
2.	Grad Buzet	14	10	-	-	1	3	14	-	-	-	-	-
3.	Grad Labin	18	13	-	-	-	5	18	-	-	-	-	-
4.	Grad Novigrad-Cittanova	17	8	-	-	-	4	12	-	-	5	5	-
5.	Grad Pazin	14	11	-	-	1	2	14	-	-	-	-	-
6.	Grad Poreč-Parenzo	21	12	-	-	2	7	21	-	-	-	-	-
7.	Grad Pula-Pola	13	9	-	-	1	3	13	-	-	-	-	1
8.	Grad Rovinj-Rovigno	19	10	-	-	2	7	19	-	-	-	-	-
9.	Grad Umag-Umago	22	14	-	-	1	6	21	-	-	1	1	-
10.	Grad Vodnjan-Dignano	16	14	-	-	1	1	16	-	-	-	-	1
11.	Općina Bale-Valle	11	2	-	-	1	8	11	-	-	-	-	-
12.	Općina Barban	12	-	-	7	-	4	11	-	-	1	1	1
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	10	1	-	5	-	3	9	-	-	1	1	-
14.	Općina Cerovlje	6	1	-	-	-	5	6	-	-	-	-	-
15.	Općina Fažana-Fasana	14	13	-	-	-	1	14	-	-	-	-	1
16.	Općina Funtana-Fontane	11	8	-	-	-	2	10	-	-	1	1	-
17.	Općina Gračišće	6	1	-	-	-	-	1	-	-	5	5	-
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	14	5	-	1	-	3	9	-	-	5	5	-
19.	Općina Kanfanar	7	5	-	-	-	2	7	-	-	-	-	-
20.	Općina Karojba	7	2	-	-	-	2	4	-	-	3	3	-
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	6	3	-	-	1	1	5	-	-	1	1	-
22.	Općina Kršan	5	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-
23.	Općina Lanišće	5	-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	10	1	-	4	-	3	8	-	-	2	2	-
25.	Općina Lupoglav	3	1	-	-	-	1	2	-	-	1	1	-
26.	Općina Marčana	12	11	-	-	-	1	12	-	-	-	-	1
27.	Općina Medulin	21	12	-	-	1	7	20	-	-	1	1	1
28.	Općina Motovun-Montona	15	9	-	-	1	5	15	-	-	-	-	-
29.	Općina Oprtalj-Portole	8	1	-	-	1	5	7	-	-	1	1	-
30.	Općina Pićan	10	-	-	-	-	4	4	-	-	6	6	-
31.	Općina Raša	10	7	-	-	1	2	10	-	-	-	-	-
32.	Općina Sveta Nedelja	10	5	-	-	-	5	10	-	-	-	-	-
33.	Općina Sveti Lovreč	6	4	-	-	-	2	6	-	-	-	-	-
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	11	1	-	7	-	3	11	-	-	-	-	-
35.	Općina Svetvinčenat	8	1	-	4	-	3	8	-	-	-	-	1
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	13	8	-	-	1	4	13	-	-	-	-	-
37.	Općina Tinjan	9	7	-	-	-	2	9	-	-	-	-	-
38.	Općina Višnjan-Visignano	6	3	-	-	-	2	5	-	-	1	1	-
39.	Općina Vižinada-Visinada	5	-	-	3	-	2	5	-	-	-	-	-
40.	Općina Vrsar-Orsera	13	10	-	-	2	1	13	-	-	-	-	-
41.	Općina Žminj	10	-	-	8	-	1	9	-	-	1	1	-

Prilog 2

Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su cjenici objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Buje-Buie	3	3	3	3	ne
2.	Grad Buzet	4	4	3	4	ne
3.	Grad Labin	3	3	2	3	ne
4.	Grad Novigrad-Cittanova	3	1	0	3	da
5.	Grad Pazin	3	3	3	3	ne
6.	Grad Poreč-Parenzo	4	4	4	4	ne
7.	Grad Pula-Pola	5	5	5	5	da
8.	Grad Rovinj-Rovigno	5	4	5	5	da
9.	Grad Umag-Umago	4	4	4	4	ne
10.	Grad Vodnjan-Dignano	2	2	2	2	ne
11.	Općina Bale-Valle	2	2	1	1	ne
12.	Općina Barban	1	0	0	0	ne
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	2	1	0	1	ne
14.	Općina Cerovlje	1	1	1	1	ne
15.	Općina Fažana-Fasana	4	1	1	1	ne
16.	Općina Funtana-Fontane	0	-	-	-	-
17.	Općina Gračišće	0	-	-	-	-
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	3	1	1	3	ne
19.	Općina Kanfanar	0	-	-	-	-
20.	Općina Karojba	1	1	1	1	ne
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	1	0	0	1	ne
22.	Općina Kršan	0	-	-	-	-
23.	Općina Lanišće	0	-	-	-	-
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	1	1	1	1	ne
25.	Općina Lupoglav	1	1	1	1	ne
26.	Općina Marčana	2	1	0	1	ne
27.	Općina Medulin	2	2	2	2	ne
28.	Općina Motovun-Montona	2	2	1	2	da
29.	Općina Oprtalj-Portole	2	2	1	2	ne
30.	Općina Pićan	1	1	0	0	ne
31.	Općina Raša	2	2	0	2	ne
32.	Općina Sveta Nedelja	1	0	0	1	ne
33.	Općina Sveti Lovreč	0	-	-	-	-
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	1	1	1	1	ne
35.	Općina Svetvinčenat	2	0	0	0	ne
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	2	1	0	1	ne
37.	Općina Tinjan	2	1	1	2	ne
38.	Općina Višnjan-Visignano	1	1	0	0	ne
39.	Općina Vižinada-Visinada	0	-	-	-	-
40.	Općina Vrsar-Orsera	3	2	2	3	ne
41.	Općina Žminj	2	0	0	2	ne

Prilog 3

Podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne
infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u
jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Buje-Buie	da	da	da	da	ne
2.	Grad Buzet	da	da	da	da	ne
3.	Grad Labin	da	da	da	da	da
4.	Grad Novigrad-Cittanova	da	da	da	da	ne
5.	Grad Pazin	da	da	da	da	da
6.	Grad Poreč-Parenzo	da	da	da	da	ne
7.	Grad Pula-Pola	da	da	da	da	da
8.	Grad Rovinj-Rovigno	da	da	da	da	da
9.	Grad Umag-Umago	da	da	da	da	da
10.	Grad Vodnjan-Dignano	da	da	da	da	ne
11.	Općina Bale-Valle	da	da	da	da	da
12.	Općina Barban	da	da	da	da	ne
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	da	da	da	da	ne
14.	Općina Cerovlje	da	da	da	da	ne
15.	Općina Fažana-Fasana	da	da	da	da	ne
16.	Općina Funtana-Fontane	da	da	da	da	ne
17.	Općina Gračišće	da	da	da	da	ne
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	da	da	da	da	ne
19.	Općina Kanfanar	da	da	da	da	ne
20.	Općina Karojba	da	da	da	da	ne
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	da	da	da	da	ne
22.	Općina Kršan	da	da	da	da	ne
23.	Općina Lanišće	da	da	da	da	ne
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	da	da	da	da	ne
25.	Općina Lupoglav	da	da	da	da	ne
26.	Općina Marčana	da	da	da	da	ne
27.	Općina Medulin	da	da	da	da	ne
28.	Općina Motovun-Montona	da	da	da	da	da
29.	Općina Oprtalj-Portole	da	da	da	da	ne
30.	Općina Pićan	da	da	ne	ne	ne
31.	Općina Raša	da	da	da	da	ne
32.	Općina Sveta Nedelja	da	da	da	da	ne
33.	Općina Sveti Lovreč	da	da	da	da	ne
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	da	da	da	da	ne
35.	Općina Svetvinčenat	da	da	da	ne	ne
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	da	da	da	da	ne
37.	Općina Tinjan	da	da	da	da	ne
38.	Općina Višnjan-Visignano	da	da	ne	ne	ne
39.	Općina Vižinada-Visinada	da	da	da	da	ne
40.	Općina Vrsar-Orsera	da	da	da	da	ne
41.	Općina Žminj	da	da	ne	ne	ne

Prilog 4

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije u 2019.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
1.	Grad Buje-Buie	5 182	3.437.854,00	3.990.559,00	777,00	7.429.190,00	2.258.647,00	6.111.955,00	8.370.602,00	88,8
2.	Grad Buzet	6 133	1.286.777,00	5.771.010,00	4.746,00	7.062.533,00	973.244,00	4.785.004,00	5.758.248,00	122,7
3.	Grad Labin	11 642	6.752.125,00	9.404.071,00	1.177,00	16.157.373,00	9.183.006,00	11.867.898,00	21.050.904,00	76,8
4.	Grad Novigrad-Cittanova	4 345	12.305.440,00	8.520.104,00	85,00	20.825.629,00	7.118.212,00	12.277.104,00	19.395.316,00	107,4
5.	Grad Pazin	8 638	1.163.624,00	5.507.822,00	3.435,00	6.674.881,00	1.138.534,00	8.515.666,00	9.654.200,00	69,1
6.	Grad Poreč-Parenzo	16 696	16.138.142,00	19.434.982,00	3.851,00	35.576.975,00	19.914.178,00	21.090.574,00	41.004.752,00	86,8
7.	Grad Pula-Pola*	57 460	11.847.264,00	48.024.166,00	0,00	59.871.430,00	14.865.501,00	58.689.710,00	73.555.211,00	81,4
8.	Grad Rovinj-Rovigno	14 294	9.480.754,00	20.642.773,00	7.921,00	30.131.448,00	12.012.813,00	17.350.072,00	29.362.885,00	102,6
9.	Grad Umag-Umago	13 467	14.342.123,00	18.905.960,00	3.504,00	33.251.587,00	19.913.224,00	16.511.725,00	36.424.949,00	91,3
10.	Grad Vodnjan-Dignano	6 119	6.887.444,00	6.251.978,00	0,00	13.139.422,00	7.221.185,00	5.582.134,00	12.803.319,00	102,6
11.	Općina Bale-Valle	1 127	1.758.132,00	1.188.102,00	31,00	2.946.265,00	2.058.274,00	1.641.875,00	3.700.149,00	79,6
12.	Općina Barban	2 721	476.590,00	864.524,00	0,00	1.341.114,00	1.737.110,00	598.018,00	2.335.128,00	57,4
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	1 626	2.128.258,00	1.332.903,00	0,00	3.461.161,00	434.713,00	699.797,00	1.134.510,00	305,1
14.	Općina Cerovlje	1 677	56.636,00	410.111,00	477,00	467.224,00	4.195.493,00	602.541,00	4.798.034,00	9,7
15.	Općina Fažana-Fasana	3 569	2.611.266,00	2.548.290,00	0,00	5.159.556,00	4.875.420,00	8.198.003,00	13.073.423,00	39,5
16.	Općina Funtana-Fontane	924	5.786.036,00	2.819.731,00	0,00	8.605.767,00	2.600.838,00	3.356.180,00	5.957.018,00	144,5
17.	Općina Gračišće	1 419	428.253,00	217.464,00	0,00	645.717,00	401.867,00	435.915,00	837.782,00	77,1

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	736	110.999,00	198.567,00	3.506,00	313.072,00	1.054.235,00	1.143.582,00	2.197.817,00	14,2
19.	Općina Kanfanar	1 543	351.576,00	1.131.924,00	0,00	1.483.500,00	1.248.481,00	1.175.568,00	2.424.049,00	61,2
20.	Općina Karojba	1 442	157.052,00	270.577,00	0,00	427.629,00	121.478,00	267.505,00	388.983,00	109,9
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	1 459	2.246.646,00	525.926,00	281,00	2.772.853,00	575.683,00	998.276,00	1.573.959,00	176,2
22.	Općina Kršan	2 951	348.848,00	7.203.677,00	4.821,00	7.557.346,00	1.113.652,00	3.441.734,00	4.555.386,00	165,9
23.	Općina Lanišće	329	35.259,00	290.061,00	64,00	325.384,00	49.713,00	385.354,00	435.067,00	74,8
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	3 965	2.951.106,00	1.199.677,00	0,00	4.150.783,00	8.631.016,00	2.422.946,00	11.053.962,00	37,6
25.	Općina Lupoglav	924	38.116,00	601.776,00	12.058,00	651.950,00	469.181,00	249.838,00	719.019,00	90,7
26.	Općina Marčana	4 253	4.916.115,00	1.524.331,00	1.251,00	6.441.697,00	4.266.226,00	1.869.198,00	6.135.424,00	105,0
27.	Općina Medulin	6 481	19.090.402,00	8.917.664,00	11,00	28.008.077,00	13.170.801,00	13.998.910,00	27.169.711,00	103,1
28.	Općina Motovun-Montona	1 004	295.277,00	224.231,00	11.573,00	531.081,00	217.921,00	1.204.361,00	1.422.282,00	37,3
29.	Općina Oprtalj-Portole	850	165.011,00	768.093,00	24.956,00	958.060,00	3.919.301,00	618.587,00	4.537.888,00	21,1
30.	Općina Pićan	1 827	431,00	3.425.263,00	0,00	3.425.694,00	1.183.960,00	939.929,00	2.123.889,00	161,3
31.	Općina Raša	3 183	913.640,00	2.015.198,00	1.369,00	2.930.207,00	529.019,00	2.557.797,00	3.086.816,00	94,9
32.	Općina Sveta Nedelja	3 037	806.248,00	2.297.596,00	5.118,00	3.108.962,00	617.899,00	2.072.502,00	2.690.401,00	115,6
33.	Općina Sveti Lovreč	1 015	659.610,00	419.744,00	104,00	1.079.458,00	373.769,00	924.968,00	1.298.737,00	83,1
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	1 065	34.809,00	506.904,00	0,00	541.713,00	259.544,00	277.068,00	536.612,00	101,0
35.	Općina Svetvinčenat	2 202	1.234.374,00	626.524,00	0,00	1.860.898,00	773.794,00	1.096.718,00	1.870.512,00	99,5
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	1 996	4.085.870,00	6.010.842,00	0,00	10.096.712,00	5.551.707,00	6.201.191,00	11.752.898,00	85,9
37.	Općina Tinjan	1 684	1.292.132,00	504.898,00	207,00	1.797.237,00	431.186,00	809.418,00	1.240.604,00	144,9
38.	Općina Višnjan-Visignano	2 274	1.374.067,00	1.335.937,00	1.155,00	2.711.159,00	551.880,00	1.709.645,00	2.261.525,00	119,9

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
39.	Općina Vižinada-Visinada	1 158	306.885,00	388.918,00	646,00	696.449,00	185.348,00	1.145.059,00	1.330.407,00	52,3
40.	Općina Vrsar-Orsera	2 152	1.861.157,00	3.880.655,00	5.763,00	5.747.575,00	3.347.575,00	6.130.224,00	9.477.799,00	60,6
41.	Općina Žminj	3 470	455.415,00	893.675,00	5.289,00	1.354.379,00	3.614.750,00	1.679.417,00	5.294.167,00	25,6
	Ukupno	208 039	140.617.763,00	200.997.208,00	104.176,00	341.719.147,00	163.160.378,00	231.633.966,00	394.794.344,00	86,6

*Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Pula-Pola je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 1.438.588,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Pula-Pola sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 61.310.018,00 kn, što čini 83,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prilog 5

Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Istarske županije koncem 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
	1	2	3	4	5
1.	Grad Buje-Buie	135,00	135,00	9,8	4,80
2.	Grad Buzet	45,00	45,00	3,3	3,84
3.	Grad Labin	2,00	76,00	5,5	4,32
4.	Grad Novigrad-Cittanova	10,00	138,00	10,0	6,00
5.	Grad Pazin	64,60	64,60	4,7	4,80
6.	Grad Poreč-Parenzo	110,00	110,00	8,0	3,60
7.	Grad Pula-Pola	41,49	138,29	10,0	6,00
8.	Grad Rovinj-Rovigno	110,00	110,00	8,0	4,80
9.	Grad Umag-Umago	138,29	138,29	10,0	3,36
10.	Grad Vodnjan-Dignano	138,00	138,00	10,0	4,80
11.	Općina Bale-Valle	138,28	138,28	10,0	4,20
12.	Općina Barban	40,00	40,00	2,9	3,60
13.	Općina Brtonigla-Verteneglio	6,91	55,31	4,0	4,80
14.	Općina Cerovlje	30,00	30,00	2,2	3,72
15.	Općina Fažana-Fasana	124,00	124,00	9,0	4,80
16.	Općina Funtana-Fontane	138,00	138,00	10,0	3,24
17.	Općina Gračišće	70,00	70,00	5,1	2,40
18.	Općina Grožnjan-Grisignana	41,49	138,29	10,0	3,60
19.	Općina Kanfanar	25,00	25,00	1,8	3,00
20.	Općina Karojba	40,00	40,00	2,9	3,50
21.	Općina Kaštelir Labinci-Castellier S. Domenica	130,00	130,00	9,4	4,00
22.	Općina Kršan	97,00	97,00	7,0	18,00
23.	Općina Lanišće	3,00	7,00	0,5	8,40
24.	Općina Ližnjan-Lisignano	100,00	100,00	7,2	3,60
25.	Općina Lupoglav	3,00	7,00	0,5	6,00
26.	Općina Marčana	80,00	138,28	10,0	12,00
27.	Općina Medulin	138,00	138,00	10,0	6,00
28.	Općina Motovun-Montona	100,00	100,00	7,2	2,40
29.	Općina Oprtalj-Portole	20,00	110,00	8,0	4,80
30.	Općina Pićan	20,00	20,00	1,4	36,00
31.	Općina Raša	110,00	110,00	8,0	4,20
32.	Općina Sveta Nedelja	76,00	76,00	5,5	4,20
33.	Općina Sveti Lovreč	80,00	80,00	5,8	4,44
34.	Općina Sveti Petar u Šumi	40,00	40,00	2,9	3,60
35.	Općina Svetvinčenat	4,00	35,00	2,5	0,28
36.	Općina Tar Vabriga-Torre Abrega	20,00	138,00	10,0	4,20
37.	Općina Tinjan	80,00	80,00	5,8	3,00
38.	Općina Višnjan-Visignano	128,00	128,00	9,3	4,44
39.	Općina Vižinada-Visinada	70,00	70,00	5,1	3,72
40.	Općina Vrsar-Orsera	138,00	138,00	10,0	3,00
41.	Općina Žminj	60,00	60,00	4,3	4,00